

31/359 వ తి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 7-వ తేది బుధవారము } No 83
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర శ్రేష్ఠమాస బహుళ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక ౮౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న క ల వి ధ నొ ప్పు ల కు నం జీ వి వం టి ది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల జాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు జారదోయను, పొట్టబోగొట్టును
బెగుకుల భేదించును వాపుల కూపుచూపును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కావోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most advantageous Oil Engine with many improvements.

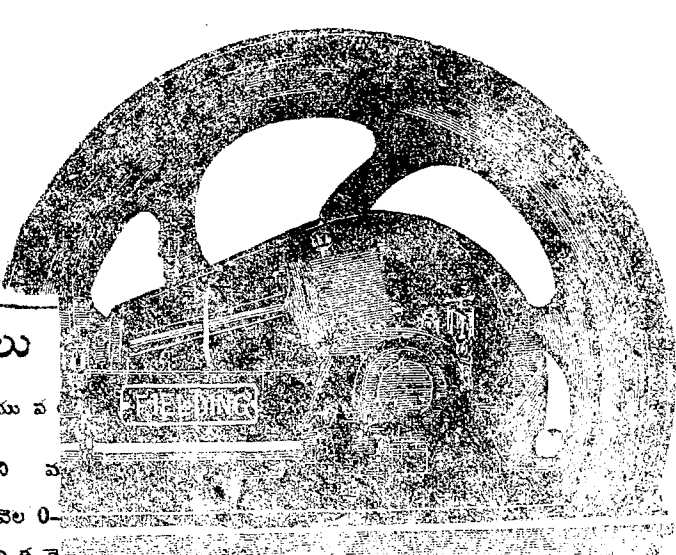
“ఫీల్డింగు”

వేటెంటు సెప్టిక్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు ప్రవృత్తి కల్పవలసిన అవసరములేకుండగనే

586

రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

చైన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:— బసవరాజీయము వ

శిష్యగ్రంథము. శరభరాజప్రణీతము. ములభశైలిని వ

దొంగములుకలవు. పగముధరకు అమ్ముచున్నాము. వెల 0-

కూటముద్దరము:— మాధవపండిత ర చి త వై

వైద్యగ్రంథము. తెలుగుటీకతో

చారుచర్య:— భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగులోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది పున్నవి.

వ. ఎటువంటిమట్టి కూడ ఆయిలుతో నయినను బహు

వలగ్రహము. తిక్కన కాలమునాటిది. ఆరోగ్యవిధులకు ౩. వరకు అన్ని పైజాలు యెప్పుడున్న స్థానములో వుంచ

తమ.

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల,

కృష్ణాజిల్లా.

మొక్కో. 12, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

కొత్త అగ్రవారం, విజయనగరం.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876
Imperial Telegraph College, DELHI.

విజంట్లు కావలెను

అన్ని పట్టణములందును పైకొయింకును విక్రయించుటకు

యేజంట్లు కావలెను. పంచికవిహిత యియ్యబడును.

పైకొయింకు నాల్గు సంవత్సరములనుంచి వాడుకలో

నున్నది. పైకొయింకు ఫౌంటెన్లతో చక్కగా త్రతి

హించుటయేగాక మంచి కాంతిని రికార్డుల నుపయోగింపదగు

యోగ్యతను కన్గియున్నది. వివరములకు నేడే వ్రాయుడు.

Apply to:— SHINE INK WORKS LTD., BEZWADA

విద్యార్థులు కవలెను

832

మొలారుకొనుటకు నడపుటకు, ఆగుటకు సంబంధించిన

విశాలములను పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థుల కావలెను.

ప్రాప్తికొనుటకు ఈదినకు విలాపముగనవలయును.

Principal SRI RAM MOTOR SCHOOL (Recognised by the Govt.)

The Best Equipped Motor School Walajah Road

Tel. 3444 Madras.

నహ్రు-అంజన్

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

నారకురుపుకు త్వరితమైన, నమ్మకమైన నివా

రిణి. ధర బుడ్డి 1 కి ర్పు 1, 3 కి ర్పు 2-10, 12 కి

ర్పు 9. ప్యాకింగుపోపు ఖర్చువేరు.

Nahru Anjan Agency, Delhi.

కౌను థియేటరు 2258

7-7-26 బుధవారము నుండి 9-7-26 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము సా॥ 6 గం 15; రా॥ 9 గం 30 నిమిషము

మదన థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

"ఎవరువారు" అనునాటకమును ప్రదర్శింతురు

నాటక ప్రపంచమునందు మిక్కిలి సుప్రసిద్ధిచెందిన

శాన్ సానియా ముఖ్యకథా నాయకుడు

అద్భుతమైనట్టియు, ఉద్రేకమును గలిగించునట్టి 7 రీలస్ గల కథ. ఇతర ఫీల్మలుకూడ చూపబడును.

వచ్చుచున్నది వచ్చుచున్నది

హిందూదేశమునందు సుప్రసిద్ధమైన "యూరైహూర్".

పదరు లేడికి వేదియందును.

శస్త్రసంబంధములేని చికిత్స

మద్రాసు, తేనాపేటలోనుండి దివాన్ బహదూరు సి॥ కృష్ణస్వామిరావు, రీలెడ్ డిస్ట్రిబ్టర్లు అందు నెవన్సన్ జడ్జిగారివద్ద నుండి.

మరా-రా-శ్రీ పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వారికి 72 ఆర్మీనియర్ ఫిఫ్, మద్రాసు.

ఆర్యవంశీయ, శరీరమునందు ఆతిముఖ్యభాగములలో కలిగిన తీవ్రమైనవాపు, హానికరమైన కురుపు ఈరెండుమోస్తరు లవ్యాధుల బొమ్మద్రవ్యముగనుచేతనే తాము బాగుచేయుటకు నేను చూచుటకు అనకాళి మొసగినందుకు మీకు నందనముచేయుచున్నాను.

(నెం 4)

నిత్యగించవలెను.

సి. కృష్ణస్వామిరావు, తేనాపేట, 18-2-24.

తలపైనుండు చర్మలోనికి దిగునట్లు బాగుగా రుద్దుడు తరువాత బిరునైనట్టి, కృశించునట్టి రాలిపోవునట్టి శిశోజనులుండవు! ఒకబుడి "వేసలైన్" పామేడును తెప్పించుకొనుడు. నెంట్రికలను, పుట్టెను బాగుగా రుద్దుడు. తక్షణమే ఇంద్రజాలమువలె మీ వంటింట్లకు మృదువుగాను పశ్చిమశాసనము, మనువుగాను మారును. మనోహరమైన నువాప సహజ నుండును. ఏలనగా "వేసలైన్" సామేడుకు మంచి

Vaseline
POMADE

మేలైనదానినే వాడుడు
దీనికిబదులు చేసిని తీయకుడు

మదన కామేశ్వరిలేహము

మేహము, నిక్కాశ, నిస్సత్తున కుక్కనవ్వుము, అతిమాత్రము మొల వాటిని హరించి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించు. వర్షప్రాదము. 20 తు. డబ్బీరు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0

శి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదవనాశం, తెరచేసి. (నెంబారు)

అంతర్జాతీయ మహిళాసభ

ఇండియా ప్రతినిధి తిరిగి వచ్చుట

డా॥ ముద్దులత్తమ్మగారి అభిప్రాయము

పార్లమెంటులో జరిగిన పదవ అంతర్జాతీయ మహిళాసభకు ఇండియా ప్రతినిధిగా బోయిన డా॥ ముద్దులత్తమ్మగారు తిరిగి మదరాసు చేరుకొనిరి. 5 వ తేదీ నమదరాసు ప్రెస్ ఫోటో వీ రొ ప్రతినిధి పందర్బంపగా నామె యిట్లు చెలిపెను. డాక్టరు ముద్దులత్తమ్మగారు ఎం. బి. సి. ఎం. 1925 జూలైలో ప్రభుత్వమువారి స్కాలరు పీఠు గైకొని లండనులో స్త్రీల ఆస్పత్రి పద్ధతిని నేర్చుకొన బోయి యుండిరి. లండను ఆస్పత్రిలో స్త్రీలకు బిడ్డలకు యెంత నెమ్మదిగ కొత్త పద్ధతులపై డాక్టరులు చికిత్స చేయుచుందురో చెలియబరచెను. స్త్రీలు బిడ్డల కొరకు ఖుషారు 100 ఉచిత వైద్య కాలలు లండనులో గలవు. అన్ని ఆస్పత్రుల ఖర్చులను చందాలవైచే వనూలుచేయుదురు. చానూసరస్సులు ఉచితముగ పనిచేయుదురు. ఆమె ఓస్ట్రేలియా వీధి పిల్లల ఆస్పత్రియందు ప్రత్యేక శిక్షణము బొందెను. బిడ్డల చికిత్సయందు ప్రత్యేక ఘనతపొందిన డా॥ వాచి సమగారిని జూచెను. అచ్చట గొప్ప యిండ్ల స్త్రీలు ఖడ్గఫల వలె కూర్చున్నారు. బిడ్డల ఆరోగ్యము విషయమున చాల పని చేయుదురు. సామాన్యపు ఆస్పత్రులన్నియు ప్రజలు చందాలవైచే నడిపించురు. ప్రభుత్వమువారు సుఖరోగము ఆస్పత్రులయందు శ్రద్ధవహించురు.

పారిసు కాంగ్రెసు

లండనులో వైద్యశిక్షణ ముగిసినవిమ్మట పారిసుసభవారు ఇండియా ప్రతినిధిగనన్న అహ్వరించుటచే పారిసు బోయి. అచ్చట ఇండియా ప్రతినిధులు మరివిరుగురిని రుక్మిణి లక్ష్మీపతి శ్రీమతిసేన, బారీపతి మానెం సతిగార్లను కలిసికొంటిని. కాంగ్రెసులో నన్ను ఇండియా తరపున ఉపన్యసింపగోరిరి. ఉపన్యాసమునందలి భాగములు.

"నేను ప్రాతినిధ్యము వహించిన భారత మహిళా సమాజము 1917 సం॥నుండి పనిచేయుచున్నది. 61 కాళా సంఘాలు గలవు. మూడు వేలకు పైగా సభ్యురాలకు గలరు. వారందరు మా దేశ స్త్రీల సాంఘిక రాజకీయ విద్యాభివృద్ధికి చాల కృషి చేసిరి. రాజకీయ హక్కులను గత మూడేడలలో కొంత సాధించిరి. పార్లమెంటు ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యము గూర్చి యీ సమాజమువారు ఆదోళన చేయగా పురుషుల కే ఆర్థికమబ్బి ఓటు అధికార మొసంగబడెనో ఆ ఆర్థికమబ్బి స్త్రీలకుగూడ ఓటుకేయు అధికారమొసంగబడెను. ముందు మదరాసులోను, పిమ్మట బొంబాయి, బెంగాలు, పంజాబు, అస్సాము, పంజాబ్ కరాచీములలోను ఒకసంగబడెను. కాసంసభలకు స్త్రీలపైగల నిషేధపు లు తీరవు తొలగింపమని కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వములను కోరిరి. కొచిను, తిరువాంతురు మున్నగు పంజాబములలో స్త్రీలు సభ్యురాలకుగ నున్నారు. మునిసిపల్ ఓటు చాలకాలము క్రిందటనే వచ్చెను. బొంబాయి నగరములలో ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగ స్త్రీలను నియమించిరి. పెనేటుకుగూడ సభ్యురాలకుడు బంపుచున్నాము. పురుషులు చాలమంది యీ ఉద్యమమునకు అనుకూలముగనే యున్నారు. స్త్రీలపరిపూర్ణ పాక్కులకు యెట్టి అభ్యంతరము చెలపరు. నిర్బంధ ఉచిత విద్యావిధానము బాలికలకుగూడ ఆములు జరుపబడుచున్నది. మదరాసులో "గర్లగైడు" ఉద్యమము స్థాపించబడినది. స్త్రీల నైతికాభివృద్ధిగూర్చి ఆశ్రమ జాపలేదు. వివాహితలకు బాలికలు 18 ఏడ్లకు పూర్వము, అవివాహితలకు 14 ఏడకు పూర్వము పురుషుల గూడరాదని నిరుదు కాసనము గావించబడెను. అంతకుపూర్వము 12 ఏడ్ల నియమముండెను. ఈ చట్టమును బలపరచుచు మహిళా సమాజమువారు ఇండియా అంతట సభల గావించిరి. శిశు సంరక్షణోద్యమమునందు గూడ యీ సమాజమువారు చాల సదుపాయములు గావించిరి. తత్ఫలితముగ మదరాసులో శిశు సహాయ సంఘము, ఆనరరీ స్త్రీ మేజిస్ట్రేటుల నియామకము లభించెను. పాశ్చాత్య దేశములలో విద్య నభ్యసించ సవకాశము గల్గిన మేము యిచ్చటనున్న సౌఖ్య ప్రదమగు ఆధునిక యేర్పాటులు, కట్టడిట్టులు గల సంస్థాపనలు గాంచి ప్రశంసింపక తప్పదు. ఇక్కడ ప్రజలు ప్రభుత్వమువారు గలసి ఏ ఉద్యమమునైనను కొనసాగింతురు.

దేవదాసీల ఉద్ధరణముగూర్చి మహాత్ముడగు గాంధీగారు ప్రారంభించిరి. పత విషయమును నిర్బంధన లేమియులేమని చెప్పిరి. వారి ప్రబోధమువలన ఆ సంఘమువారే తమనీచత్వమునుగర్తించి సంస్కరించుకొనుచున్నారు. ఆ సంఘమునకు చెందిన యొక యువతి యామినీ పూర్తి తిలకమ్మగారు మదరాసులో నొక ఆశ్రమమును స్థాపించి, తన సంఘము బాలికలను సన్మార్గము

నందుంచుచున్నది. సదాశివయ్యగారి సతిగారితోగలసి మేము కొందరము మదరాసులో భోగపు కొంపలనుండి బాలికలనుతొలగించి విద్య నేర్పించ యిచ్చించు చున్నాము. అన్ని దేశముల శ్రేయోభివృద్ధికి పాటుబడు మీరు, మీ దేశములలో నేర్చుకొన వచ్చు విదేశీయుల నాదరించి వారికి సహాయముచేసి మీ నాగరికతా ఆధిక్యతను వెల్లడి చేయుదురుగాక.

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక

సమావేశము

6 వ తేదీ తీర్మానములు

మరికొందరు శాసనసభాభ్యర్థుల నిర్ణయించుట

(అసోసియేటెడు ప్రెస్ స్పెషలు నర్విసు)

కలకత్తా, జూలై 6:- నేడు అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము సురల సమావేశమై యింకను యీ క్రింది తీర్మానముల గావించెను:-

భౌతికవాక్సాసింగు కుటుంబమునకు ఒక సంవత్సరము బాటు నెలకు 20 రూపాయల చొప్పునను, స్వామి గజానంద అజదుగారికి నూరు రూపాయల విరాళమును పంపాటు సహాయ నిధి నుండి యిచ్చుటకు తీర్మానింపబడినది.

శాసనసభాభ్యర్థులు

ఇదివరలో సంగీకరించిన అభ్యర్థులకు లోడు యీక్రింది వాల్లుపేర్లు గూడ కమిటీవారిచే సంగీకరింపబడెను.

భారతీకాసనసభ (సింధు) శ్రీయత టి. కామదాసు గారు బొంబాయి శాసనసభ (సింధు) శ్రీయత జయరాందాసు గారు బొంబాయి మద్రాసు శాసనసభ (మలబారు భూస్వాముల పక్షమున) శ్రీయత కే. కే. నంబియార్ గారు.

వీరూరు (చాంపరాక్) శ్రీయత హరిశంకరసింగుగారు.

హాజియాత్

స్పెట్రలుఖుభాఫతుకమిటీవారికి వచ్చిన

వైరులెసువార్త

బొంబాయి, జూలై 6:- నెంట్రిలు ఖిలాఫతు కమిటీ వారికి యస్. యస్. "దారా" అను స్త్రీయరునుండి యీదిగువ వైరులెసువార్త వచ్చెను:-

ఈ సంవత్సరము హాజియాత్రికల యెడలలో ఒకయోజన సంగతి చాల విచారకరముగ నున్నది. చాలమంది యాత్రికులు మీనాలో విలువలేకపోయిరి. పరియైనవాసావములు లేకపోవుట చేతను ఒంటెల రేట్లు అధికమగుటచేతను కొందరు హాజియాత్రి నొనర్పజాలరైరి. నగరపారిశుద్ధ్యపు టేర్పాటు చాల అసవ్యాకరముగ నున్నది. నెత్తులు అత్యధికగా నడుపుచున్న ఒంటెల చేత వాటిలు చాలమంది బహుమ్రారముగ మట్టగింపబడిరి. మెడీ వారేట్లు గూడ చాల హెచ్చినవి.

ఈజిప్షి యను-వాహాబీహోరాలము

ఈజిప్షి యనుల మీద మెట్టమెట్ట వాహాబీలు రాలు రుద్ది వారి మహాను నాశముచేసి వారి నవమానపరుపదల మట చేత వాహాబీకు యీజిప్షి యనులకు పోరాటము సంభవించినది. ఈజిప్షి యను కమాండరు సుల్తాను రక్షణను గోరెను. సుల్తాను, సుల్తానుకుమారుడు సుల్తానుసోదరుడు వాహాబీలను వశపరచుకొనవలెనని ప్రయత్నించిరి. కాని అట్లు చేయజాలక తమ ఆశక్తతను అంగీకరించిరి. దానిమీద యీజిప్షి యను కమాండరు ఒక్కనిముషము తుపాకులు ప్రేల్చుట కాజ్ఞయిచ్చెను. 60 లాట్రియలును 25 వాహాబీలును చనిపోయిరి. ముగ్గురు యీజిప్షి యనులకు గాయములు తగిలెను.

ఆఫ్ఘను రాయబారము

ఆఫ్ఘను రాయబారులు సకాలములోనే హాజికివచ్చిరి. కాని తుర్కిరాయబారులు తరువాత వచ్చిరి.

హెడజాజి సభ

హెడజాజిసభ జూను 27 తేదీన ప్రారంభమై యింకను జరుగుచున్నది. సభలోని కిరతులను రానిచ్చుటలేదు.

(ఆ. ప్రె.)

శాసనసభలలో జేయునదేమి?

స్వాతంత్ర్యసంరంభ మీవలనే జరుగవలెను

దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమము
హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యములందు
డాక్టరు కిచ్చూ విశ్వాసము

పాట్నా, జూలై 6:— పాట్నా మహమ్మదీయుల ఆహ్వానముపైని డాక్టరు కిచ్చూ బెంగాలుపర్యటన మైనవిదప నిన్న నిక్కడికి వచ్చిరి. ఇచట వారెన్నియో కార్యముల నిర్వహింపవలసి యుండెను. నిన్న సాయంత్రము జిల్లా షరీఫ్ ప్రకాశగారమున వక్రీలు సభ్యులతో యిష్టగోష్ఠి సలిపిరి. అచట నందరును నిష్క్రమముగ చర్చలను జరిపిరి. డాక్టరు కిచ్చూ టాంజీను గూర్చి లోతు దీర్ఘ ప్రశ్నలన్ని యడిగిన ను జవాబు జెప్పెను. తరువాత సాయంత్రము అంజుమాన్ ఇస్లామియాలో ఖాన్ బహదూరు సర్ఫరాజ్ హుసేను ఖాను యం. యల్. ఎ. గారి యధ్యక్షతన జరిగిన సభయందు పాస్య సిందిరి.

డాక్టరు కిచ్చూ ప్రథమమున స్వకీయరాజకీయ విశ్వాసములను వివరించిరి. తాము దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమము నందును హిందూమహమ్మదీయ మైత్రియందును విశ్వాసము గల్గి యున్నామని చెప్పిరి. శాసనసభా ప్రవేశవిజయమును గూర్చి తమకు సందేహములు గలవనియు అందువలన దేశమోక్షమునకు మార్గమేర్పడదని తలంచుచుంటిమనియు జెప్పిరి.

స్వాతంత్ర్యసంరంభమును శాసనసభల కీవలనే పోరాడవలయును, ఇస్లాముతమ స్వాతంత్ర్య, సమత్వత, భ్రాతృత్వముల కాలవాలమైయున్నది. మహమ్మదీయులు తమదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకై సర్వప్రయత్నముల జేయుట విధ్యుక్తమైయున్నది. భారతమహమ్మదీయులకు తమదేశముపై ప్రేమలేదనుట సరిగాదు. వారలకు స్వదేశమును మించిన దేశభక్తిగలదు. జాతీయసత్యాగ్రహ సంరంభమును 1918 లో కాలటూ చట్టమునకు ప్రతికూలముగ జరిపినపుడు వారు వెనుకబడి యుండక హిందూసోదరులతోబాటు చేదోడువాదోడుగ పని జేసిరి. వారికి దేశముపై ప్రేమయున్నదనుటకు యీ చిహ్నమే చాలును. కిలాఫతునమధ్య రాకమునపే మహమ్మదీయులు హిందువులతో జేరి అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించిరి. ఒకరిని జూచిన నొకరికి అనునానములును అవిశ్వాసములును ప్రబలుట చేతనే హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమునకు భంగముగల్గి అంధులు గలిసి దేశోద్ధరణమునకై ప్రయత్నము జేయుటకు పిలుగా కుండ జేయబడెను. ఇప్పుడు రెండుమతిములకును వచ్చిన పాట్నా టాంజీగోగపు రొట్టెముక్కలకై కీమలాటగ నున్నది. ఇయ్యది రాజకీయ సంరంభముగ పరిణమించినది.

సంఘటనోద్యమము

మకీదులయెదుట వాద్యములు గోహింస మున్నగునవి ముద్దవచ్చినవి. పండిత మాలేవ్యా మున్నగువారు స్థాపించిన సంఘటనోద్యమము హిందూమహమ్మదీయ మైత్రికి చాలహాని గలుగజేసి ప్రస్తుతి విభేదముల గలుగజేయుటకు కారణమయ్యెను. సంఘటనోద్యమముయొక్క ఆదర్శములు మంచివేగాని అయ్యది మహమ్మదీయులకు ప్రతికూలముగనే యుద్దేశింపబడినది. హిందువులు తమదేశాలయములను మహమ్మదీయులు తమమకీదులను రక్షించుకొనుటకు తమతమబలముల సమకూర్చుకొని ఒకరిపైనొక రెదురుదిరిగి తలకాయలుబద్దలు కొట్టుకొనుటవలన గానేరదు. ఒకరి మతవిశ్వాసముల నింకొకరు గౌరవించుటవలన నట్టిసఖ్యము ప్రబలును. హిందువులును మహమ్మదీయులును సంఘటనమార్గముల బోధించుటవలన నేకము గా జాలరు. గాంధీమహాత్ముడు 1918 నుండి 1922 వరకునుబోధించిన ప్రేమతత్వము ననుసరించుట వల్లనే యీ పాస్యము గుడు రగలదు. సంఘటనోద్యమము హిందూసంఘ పునర్నిర్మాణమునకును, అన్యత్వశోధనవారణకును, సాంఘిక మతసంస్కరణములకును పనిజేయునడల అవిగూడ ఇస్లాము సిద్ధాంతములపై నాధారపడి యుండుటవలన మహమ్మదీయు డీవిషయమున నభ్యంతరమేమియు పెట్టజాలరు.

గోహత్య నాశనమైనన్ని న్యాయబలముచేతగాక అసహాయోద్యమపు రోజులలోవలె మహమ్మదీయులను, మంచుటా జేసికొనవలెను.

"THE VITAMIN MILK FOOD"

బాల్యదశయందున్న ఇండియాకు

మంచిద్రవ రస, యోగ్యతగలవారు కావలెను.

అట్టి ఆకారము, పుష్టికలిగినట్టి గౌరవనీయుల కీర్తి బహుదూరమువరకు వ్యాపించును. వారిపూర్వకుల దివ్యమైన గాథలు వారి మూలముగా ఎడతెగక నిలిచియుండును. అట్టి గొప్పసంతతి యగుటకు "బాల్యదశయందున్న ఇండియా" రాజులకు, యువ రాజులకు ఆహారమైన గ్లాక్సోనలననే తప్పక పోషించబడవలెను.

తనబిడ్డల శ్రేయస్సునుగోరు తండ్రి నేటినుండి యే తనబిడ్డలను గ్లాక్సోచే పోషించుట ఆయనవిధి యని తలచవలెను.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగ్ అండుకో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
(6) తపాలపత్రే నెం. 40 మద్రాసు.

ఆయన అంతట హిందూమహమ్మదీయ బంధులును సఖ్యమును జెడగొట్టుకొనుండ జాతీయతకు భంగముగలుగకుండ తమ తమమతాధారణములకై పనిజేసికొనవలెనని విజ్ఞప్తి జేసెను. ఇప్పుడు వచ్చినతగాదాకంతకును కారణములకు పరస్పరఅనూయానుమానముల విడనాడ న లె న ని ఆయనగోరెను. హిందువులును మహమ్మదీయులును యేకమై స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నములుజేయుట మతభేదమును, జాతీయభేదమునైయున్నది. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రత్యేకమతనియోజకవర్గములందుండు నష్టదాయకమని ఆయన నుడివెను. హిందువులు మహమ్మదీయస్వల్పసంఖ్యాకుల విశ్వాసమును మారగొని వారి లాభములకు రక్షించుకడల ఆనష్టము తొలగిపోగలదు. అవన్నియు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులపై స్వీయాభిప్రాయములనియు పిని కిని టాంజీంకార్యవిధానమునకును సంబంధములేదనియు ఆయన స్పష్టముగ జెప్పెను.

టాంజీం ఉద్యమము

అంతట ఆయన చాలసేపు టాంజీం ఉద్యమముయొక్క బోధక, ఆర్థిక, సాంఘికోద్దేశ్యముల దెల్పెను. అయ్యది నిర్వాచోద్యమమనియు దానికిని రాజకీయసిద్ధాంతములకును మత విభేదములకును సంబంధములేదు. ఈఉద్యమము సంఘటనోద్యమమునకు పోటీయని తలచుట పొరబాటు. మహమ్మదీయులు నిజమున మహమ్మదీయులను భారతీయులనై వారిఆర్థికపరిస్థితుల నభివృద్ధిజేసికొని సంఘసంస్కరణముల గావించుకొనుటకై యీఉద్యమము యోగ్యంపబడినది. మహమ్మదీయులదేశమున విద్యయందును వర్తకవాణిజ్యములందును చాలవెనుకబడియున్నారు. ఈకారణములచేతనే టాంజీంఉద్యమము ప్రారంభింపబడి విద్యను వ్యాపింపజేయుటకును వర్తకపరిశ్రమల ప్రోత్సహించుటకును, సంఘసంస్కరణము జేయుటకును, మహమ్మదీయులలో సాంఘికసేవాభావమును రగల్కల్గులుపుటకును నుద్దేశింపబడెను. ఆయన యొక్కడికిబోయి యీకార్య విధానమును వివరించినను అందరును సంతోషముతో దీనిని విని సత్కరించిరి. హిందువులు యందుకు తప్పుబట్టక అదియంతయు చెల్లిన పిదప మంచినది అభినందించిరి.

చెన్నపురి వయనము

డాక్టరు కిచ్చూ శేషయముబయలుదేరి అమృతేశ్వరము పోయిరి. అక్కడనుండి తుత్తుకుడిపోయెదరు. మూడుమాసములు మద్రాసులో టాంజీంప్రచారమును జేసేదరు.

(అ. ప్రె.)

ఏలూరు డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 326/1925

వాది:—కొండూరు భామయ్య

And

ప్రతివాది:—దామెర వెంకటకృష్ణరావుగారు, తెలియపరచేది యేమనగా.

వాదిపేర ప్రతివాది వ్రాశ్చిది 28-4-22 తేదీగల ప్రాంతరీకోటు బాకీకిగాను ప్రతివాదిపయ్య ఏలూరు డి|| ము|| కోర్టులో దావాచేయబడి ప్రతివాదికి యెన్నిసార్లు సమములు చేయించినను ప్రతివాది దావాసంగతి తెలిసియుండిన్ని సమములు పుచ్చుకొనక తప్పిందుకొనదున్నందున ప్రతివాదికి తిర్తి సమము చేయించుటకున్న వార్తాపత్రికలో ప్రచురణతేయించుటకున్న కోర్టువాగు పుల్లెద్యయిస్తు యీదావాను 26-7-26 తేదీకి వాయిదావేసారు. కనుక సదరు వాయిదాకు ప్రతివాది హాజరు అయి తనకు గల ఆక్షేపణలు తెలియపర్చుకొనవలెను. లేనియెడల ప్రతివాదిపకోటుమందు సదరు వాయిదాకోజ్జు విచారణ జరుగు.

ఏలూరు } టి. పానకాలరావు.
1-7-25 } వక్టీలు.

నోటీసు

అనంతపురం డిస్ట్రిక్టు కోర్టులో

O. P. నెం|| 16/1926

అర్జీదారుడు:—పాపమ్మగారి హొన్నూరురెడ్డి

Vs.

రెస్పాండెంటు:—సంపతి వెంకమ్మ

పై అర్జీదారుని అవిభక్త తమ్ముని కొమారుడయిన మై నరు శరబంధరెడ్డియొక్క ఆస్తికి తనను గార్డీయ్గా నియమింపవలెనని 22-6-1926 తేదీలు ఆర్జి దాఖలచేసియున్నాడు. 10-8-1926 తేదీలు విచారణకు వాయిదాయున్నది. ఎవరికైనను యేవిధమైన ఆక్షేపణ యుండినా నాడు తెలుపుకొనవచ్చును.

అనంతపురం } ఆర్. నభాపతిరావు బి. ఏ.బి.యల్
5-7-1926 } అర్జీదారుని వక్టీలు.

కలకత్తాకార్యరేషను-సరోజినీదేవికి

Sripadha Narasimham Brothers, Post Box 17, "Cocanada."

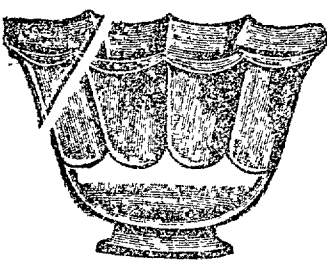

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిక్షామణులకు { సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము } ప్రతి గృహమునందును { అమూల్యమైన తరుణము } ఖరారు ధర { అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

3 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు 8 సైజులందు కేలాగిన్నెలు, పట్టెలుకట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధర్మకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, వైన చక్కగా మెరుగువేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 8 వరకు	కు 1.5 ధర	రు 1-1-0
6 " 12 "	" "	1-0-6
8 డబ్బెలు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

శుభిను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

తంజివిలాసము "ఉమ్మడియా" నగలవర్తకులు, 25 చైవాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చదువుడు యోచింపుడు కొనుడు

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడును, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును హెచ్చించును, పుట్టెయందు గలగుండులను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియొచ్చిన ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యద్భుతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాణాచంద్ర భండారి, అమృతపర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

"మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మాలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరుమకుడు: ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

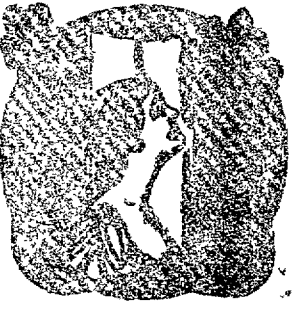
1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0	పోస్టుఖర్చు 0-6-0	ప్రత్యేకము 8 " " 2-10-0	" " 0-12-0
----------------------	-------------------	-------------------------	------------

హెచ్చరిక:—కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి నాగరికగయ్యందు చుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువవరకును నిచ్చి "ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తోడైతమలకుమీరకు లోబడకుడను. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదియు వాడకుడనని, స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు వాడబడిన వారంబరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిగు కాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కొసిన పుష్పములవలె మిమల్లు ప్రక్కలను దానివాసన వ్యాపించును.

దీని ని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుడు.

1 బొమ్మ బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0	వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0	ప్రత్యేకము 1 " " 1-4-0	" " 0-5-0
కాంపిట్ బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0			

సోల్వజంట్లు:-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, 285, జమ్నామఠ్ మార్కెట్టు, బొంబాయి.

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు

మౌలికలయొక్క పంక్తినిశామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థములు కలుపు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళబింధు, సర్వకళబసంబోధిని మున్నగుగ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాలికోలైండు వెల 3-4-0 లు.

"భసప్రదీపిక" అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమ ప్రఖిజములు కుదించి భస్మములు చేయు యా నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. కు 1 కి రు. 500 కిమ్యకుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాలికోలైండు వెల రు. 2-0-0

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

మలబారు ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్సు అండు బేధాలనుము

107, బ్రాడ్వే జి. టి. మద్రాసు

వైద్యరత్న పండిట్ డి. గోపాలాచార్యగారి ప్రధాన శిష్యులును, మద్రాసు గవర్నమెంటువారి ప్రిమేరీ డిగ్రీ వైద్యవిద్యాలయమునందు ప్రధానాధ్యాపకులునగు ఆయుర్వేదాచార్య యశ్. మాధవ మేనక వ ఎం. వ, సి గారిచే స్థాపించబడినది.

పక్షవాతము, సంధివాతము, అమవాతము, ఉన్మాదము, నెగరోగము మొదలగు క్రూరవ్యాధులకు చికిత్సచేయబడును.

ప్రాణనుధ:—అత్యుత్తమముగ బలవర్ధక రసాయనము. ప్రతిఒక్కరకును వాడతొనది. దీని గుణము అమోఘమైనది. ధర బుడ్లి 1-కి 2-0-0 పోస్టుఖర్చుచేరు.

కీ. శే. బమారు శోభానిగారు

శవపరిక్షకు ఆకస్మికమరణమే శారణము

బొంబాయి, జూలై 6:—వర్తకశిక్షామణి ఓమారు శోభానిగారు ఆకస్మాత్తుగా మరణించిరి. ఆకారణముచే శవపరిక్ష చేయబడెను. కారణము విచారణచేసెను. ప్రతిబజారున చాలసంచలనము గలిగినది. శోభానిగారు కాంగ్రెసువాదులలో తీవ్రమైనవారు. 1923 లో కాంగ్రెసు రాజకీయములందు చాల పాల్గొనిరి. ఆసంవత్సరమే వారికి వర్తకమందు చాలకష్టము వచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

శోభానిగారి దేశసేవ

వారిమరణము వినినవారందరూ నిర్ఘాంతపోయిరి విచార నిమగ్నులైరి. బొంబాయి వర్తకులలో చాల పునబడిగలవారు. త్యాగబుద్ధి పరిశీలనాకీర్తియుగలిగి వర్తక నైపుణ్యము గలిగిన వారగుటచే వర్తకమును రాజకీయములందును పరిశ్రమలందును ఎక్కువ శ్రద్ధతీసికొనెడివారు. గాంధీగారికి తిలకు స్వరాజ్యనిధి వసూలునందు చాల సహాయముచేసిరి. వారే చాలమొత్తము నిచ్చి పలుకుబడిని వివిధోగించి చాల వసూలుచేసిరి. చాలకాలము బొంబాయి కానికీలుబోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్సులో సభ్యుడు గానుండెను. బొంబాయి ప్రతిబజారునందు క్రొత్తప్రతిని రానియకుండుటకు చేసిన ప్రయత్నములలో 1922 నుమారు శోభానిగారు పాటులవరకు నష్టపడెను. గాని దానిని భరింపగల్గెను. ఇది వరలోకంటె తక్కువ భనవంతుడైనను బజారునందు చాల పలుకుబడియు గౌరవముగలవు. వర్తకమందు ఈయనసలహా పొందనివారు బహుఅరుదు. వారిమృతి ఖరారు, నిఖారను, నిన్న రాత్రి చాల ప్రాధుపోవుచున్న వర్తకము విషయములగున్న స్నేహితులతో ముచ్చటించుచుండెను. ఆయన ఆకస్మాత్తు మరణము స్నేహితులకు చాల ఆశ్చర్యము గలిగించెను.

నేటిరాత్రి నగరకారొనరుగారు శోభానిగారి యింటనే విచారణచేసిరి. చాలమంది స్నేహితులును 4 గురు పోలీసు అధికారులును అక్కడనుండిరి. చాలమంది స్నేహితులును భార్య యు, తండ్రియు ఇచ్చినచాక్ష్యమువలన రాత్రి పరంబడబోవు నప్పటికి గుండెలలో నొప్పితప్ప మరేమియులేదని చెప్పిరి. ఉదయమున 7/30 గంటలకు లేపుమని భార్యకు చెప్పిననియు గాథ నిద్రయందున్నందువలన నప్పడులేవక 8 గంటలకు లేపబోవగా ఒడలంతయు చల్లగా నున్నందువలన కేలువేలితిననియు భార్య చెప్పెను. 1922 నుండియు ఆరికముగ నష్టపడెననియు అంతకంటె శోభానికి వేరు విచారమున్నట్లు తనకు తెలియదని తండ్రి చెప్పెను.

శవ పరిక్ష చేసిన పోలీసు సభ్యుగారు నుమారొక గంట పరిక్షచేసి మరణకారణము తెలియలేదనియు పోలీసు రసాయన శాస్త్రజ్ఞునకు పరిక్షార్థము పంపవలెనని చెప్పిరి. కారొనరు విచారణ 20 వ తేదీకి వాయిదా వేసెను. నేటిరాత్రి దహనము చేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ

మునిస్థులరక్షణవిల్లుపై చర్చ ముగియకుండుట

సిన్హ, జూలై 6:—పంజాబు శాసనసభయందు మునిస్థుల రక్షణవిల్లు చర్చయందు దేశాత్రయ చుండుకు పోలేరు. మహమ్మదీయసభ్యుల తోడ్పాటువలననే రెండు సభ్యులవరకు లో దిప్ప మిగిలినవా లున్నిటిలోను ప్రతిమాల పక్షము వారోడిపోయిరి. ఈరెండు సభ్యులలో నొకటి పేరు మహమ్మదు సిద్దికుగారిచే సుపపాదించబడెను. దాని ప్రకారము భూస్వామి రైతుకుగాని కవులుదారుకుగాని, భాగస్వామికి గాని, వారి పిల్లలకు గాని 200 వరకు యిచ్చిన మునిస్థులు మూర్ఖులు నిబంధనలనుండి విముక్తయింపవలెనని కోరబడెను. సభ్యులను దే భూమిలో, అక్షరములలో విభించవలెనని 3 వ భాగంలో నున్న భాగము మీద చాలచర్చయెడెను. ప్రభుత్వమునాటి భూభావన నిర్ణయంగణాగను నిబంధనకు తొలగింపవలెనని శబ్ది వెంటాడికందు మునిస్థులగారి సుమారు కొంగ్రాసభ్యులం ప్రతిమాలముగ చర్చను అంకితగించెను. ప్రభుత్వమువారు సభ్యులకు సుండిరి. ప్రభుత్వము ప్రతి ప్రక్కను ప్రక్కనలోను భూమినిర్ణయము గావించి ఉయరు, నాగి, గుక్కలు, గొట్టెలు సభ్యుల నయ్యుచేయవలెననియు వారు కోరెను. రైతులకు పవలెననియు ప్రగణాదర్శన యువశాస్త్రము అంగీకరించెను. హిందూసభ్యులు అంకితగించెరి. (ఆ. ప్రె.)

అనాధాశ్రయము

(ఎల్. సి. గురుస్వామిగారు ఎం. ఎల్. సి.)

తెంగళూరులో క్రైస్తవ సేవాసమాజమువారు భిక్షుకుల ఉపయోగార్థము స్థాపించిన అనాధాశ్రయమును చెండు సాగులు జూచితిని. ఎకరము జాగాలో మధ్యకు పెద్ద భవనము విద్యుద్దీపములతో నమర్చబడియున్నది. పేదవారు స్త్రీలు పురుషులు స్నానముజేయుటకు, వంటలు జేసికొనుటకు, పండు కొనుటకు తగినసదుపాయములు గలవు. మంచిస్వీళ్ల బావిపైన తీగలతో మనుష్యులు పడిపోకుండ కట్టబడియున్నది. రోగులకు, ముసలివారలకు వికాలముగ గడులు గలవు. ధాన్యము, పిండి కొన్ని మందులుగల కొట్టు యొకటి, బట్టలు, కంబళులు, జోళ్లునుకొను కొట్టు జూచితిని. నరుసగా కొన్ని పొయ్యిలు గలవు. ఇండ్లలేని పేదవారు దినమంతయు పనిజేసికొనివచ్చి రాత్రి భోజనానంతరము ప్రార్థనజేసి, నైతికబోధవిని ఆచ్యుట పండుకొందురు. వారి బిడ్డలను తల్లులు పనినుండి తిరిగి వచ్చునరకు శిశుపాపకాలయమునం దుంచెదరు.

మదరాసులో వందలకొలది పేదవారైన తలదామకొనుటకు యిండ్లులేక రోడుకాల్యలప్రక్కను వండుకొనితిని పిల్లలతో సహా ఎండవానలతోర్చి మోటురుల ధూళియందు పండుకొనుట గాంచుచున్నాము. రాష్ట్ర ముఖ్యపట్టణము, నాగరికతకు ఉనికిపట్టన మదరాసునందే యిట్లున్నది. కార్పొరేషను వారెచ్చటచ్చట పాకలు కట్టించిన మాట వాస్తవమే. కాని వాటివలన ఉపయోగములేదు. వాటిక్రింద వెచ్చించు ద్రవ్యము అనాధాశ్రమ మొకటి కట్టించుట మంచిది. కార్పొరేషను వారు కొన్ని స్కీముల చేయుచున్నారు. కాని క్రైస్తవ సేవాసమాజము నుండి కొంత సేవ్యకొనవలసి యున్నది. ఈ ఆశ్రయమును స్థాపించిన డా॥ జి. బి. వెంకటేశ్వరుగారు పేదవారి విషయమును బాగుగ గుర్తించిరి. ఇందు ఆదరింపబడిన పేదవారి సంఖ్య దినవ తేలుపబడెను.

దుర్బలలకు సహాయము జేయుటకు కొందరు నియమం పబడిరి. నడువలేనివారిని దెబ్బలుకు రోగులను ఆస్పత్రికి గొంపోవుటకు రిక్షాయొకటి గలదు. బుట్టుచేయుట సేర్పడివారిని ధనలేమిచే నిలిపివేసిరి.

ఆశ్రయము ద్రావరముపై ఒక ఆవర్యవాక్యము వ్రేలులుగానిది యిట్లు వ్రాయబడియుండెను:— "నేను ఆకలిగొని యుంటిని. నీవు భోజనమిడితివి. నేను దప్పిగొనియుంటిని. నీవు దాహముభోసితివి. నేను నూతనవస్త్రాన్ని, నీవు ఆవరించితివి. నేను బట్టలేక యుంటిని. నీవు వస్త్రము లిడితివి. నేను రోగిని. నీవు చికిత్సజేసితివి. మానవజాతిలో అధమునకు యిన్నిసేవలు జేసిన నీవు దైవస్వరూపమును యేనునకు జేసినట్లే. మానవసేవయే దైవారాధన యగును."

డా॥ జి. బి. వెంకటేశ్వరులుగారును, ఆశ్రయము సూపరెంటు జి. జె. జగన్నాథులుగారును నన్ను లోనికిగొంపోయి అందున్న అనాధలను వరుసగ ఎదుటగూర్చుండ బెట్టిరి. వారిలో ప్రతివారిని కొన్ని ప్రశ్నలెసిరి. వారందరు క్రైస్తవబోధలో నేదో యొకభాగమును ఒప్పించుట జూడ అశ్యర్యము కలిగెను. అజ్ఞానులగు వారి కాబోధ జేయ యెంత శ్రద్ధవహించిరో!

పిమ్మట డా॥ వెంకటేశ్వరులుగారు వారికి ఉపన్యసించిరి. నన్ను మాట్లాడమనిరి. నేను వెంకటేశ్వరులుగారి ఉద్యమమునకు సానుభూతి చెల్పితిని. ప్రార్థనలు జరిగెను. చివరకు ఆశ్రయము లందున్న వా లు రు కోలాటము ఆశిరి. హుండియొకటి చుట్టు ప్రది పు గ వారు తన కొద్ది రాబడి నుండి కొన్ని పైసలు అందువేసిరి. ఆశ్రయమునందలి ఏర్పాటులన్నియు ప్రశంసార్హముగనున్నవి. దుర్బలలు మంటి గ్రుడ్డివారు ముసలివారు రోగులను మాత్రము భోజనమిడి నప్రత్యము లొసంగి వైద్యునికిస్స జేయుచుండిరి. ఉదయం రాగిజాన, మధ్యాహ్నము రాగియన్ను రాత్రి గూడ నదే ఆహారమిచ్చురు. రాగి అరిగిండుకో తేనివారికి మాత్రము రియన్ను మిచ్చురు. శిశు నివాసులకు వేడినీరు స్నానము సదుపాయము గలదు. ఇతరులకు పుడిగానుండుట సేర్పిరురు. ఒక మేష్ట్రు నుంచిరి.

కాని యీ ఆశ్రయమునందు పిల్లలను రాత్రి బడి యొకటి యుండవలెను. ఆశ్రయము చరిత్రను గూర్చి డా॥ వెంకటేశ్వరులుగారిట్లు చెల్పిరి.

ఆశ్రయము చరిత్ర

పదేండ్ల క్రిందుల తెంగళూరులో తన వైద్యకాల వద్ద ఆశుదినము భిక్షుకులు చేరుమండగా వారికి డా॥ వెంకటేశ్వరులుగారు భిక్షుకుల వేయుటయే గాక వైద్య చికిత్స గూడ జేయుచుండిరి. కొందరిని ఆస్పత్రికి బంపుచుండిరి. అంతటి సర్వోగ్ర జేయుచుండిరి. రాత్రులందు తిరిగి వారు నిజముగ అనాధులలో గొప్పములేని వారో తెలిసికొనుచుండిరి. నిజముగ ఆర్థులగు వారికి వస్త్రధానము జేయుచుండిరి.

ఇట్లు ఆరేండ్లు పనిజేసినపిమ్మట ఆమెరికానుత్తరచాళుకురాలు ఇ. జి. ఈటనుగారు తెంగళూరువచ్చి డా॥ వెంకటేశ్వరులుగారితో ముచ్చటించి వారికి సహాయముజేయ నుద్ద్యమించెను. డాక్టరుగారు తన ఉద్దేశములన్నియు ఆమె కరింగెంచెను. అనాధలకు ఆశ్రయముగనొక భవనమునుండుట అపుసరమనివారు నిశ్చయించిరి. ఒకయిల్లు రూ 65 అద్దెకుదీసికొనిరి. ఈ యింటిలో 1928 మేమాసమునుండి పనిప్రారంభించిరి. పిమ్మట ఈటనుగారు ఆమెరికాబోయి చందాలు వసూలుజేసి రూ 18,000 పంపగా ప్రస్తుతభవనము నిర్మించబడెను. నివేశనమునకు సాలునకు రూ 1 అద్దె మునిసిపాలిటీవారికి చెల్లించుచున్నారు. ఇందు నూలు వడుటకు, సేతపరిశ్రమలనుగూడ ప్రవేశపెట్ట యత్నించుచున్నారు. కొందరిని రోడ్డుపై బాధపడుచున్న నిరుపేదలకుగూడ యీ ఆశ్రయమును రక్షణ మొసగిరిని ఆశ్రయములో నున్న కొందరు జెప్పిరి.

విద్యుదవిడిగా దిరుగజంతువులకు పక్షులనుగూడ రాత్రులందు విక్రాంతికి ఆశ్రయము లభించును. కాని పేదమానవునికి మానవగరములలో ధనాధికుల వికాలభవనముల మధ్య నెక్కడను తలదామకొనుటకు తావునొరకకున్నది. కావున తెంగళూరునగరమునందు యిట్టి ఆశ్రయము స్థాపించుట సంతోషదాయకము. అందలి నివాసులు ఆత్యానందముగ సౌఖ్యముగ నున్నారు. దీ ను లు ను ఆ స హ యు లు న గు ఆ స్పృ హ్యు ల కు గూడ అందు పండుకొన తావుసంగబడెను. దృఢకాయులగు పేదలకు పని గల్పించుచున్నారు.

ఈ ఆశ్రయమును రాత్రి 7, 8 గంటల వద్ద ఎల్లరు వచ్చి జూడవచ్చును. ఇట్టి ఆశ్రయములను ధర్మ గుణమునకు సేర్పడిన భరత ఖండముంటును స్థాపించుట మంచిది.

జూను 5, 6 తేదీలందు యీ ఆశ్రయమునందు సందర్శింపబడిన వారి సంఖ్య:— రాత్రులందు పండుకొనువారు 89, భోజనము చేయువారు 18 గురు. దుర్బలలు 87 గురు.

కలాఅజారు అణచుటకు దీక్ష

జిల్లాబోర్డు యాజమాన్యమున

చికిత్సాలయముల దెరతురు

కలకత్తా, జూలై 7:— తెంగాలు ఆరోగ్యశాఖవారు కలాఅజారును అణచుట ప్రభుత్వము 2 లక్షలీచ్చినట్లు ప్రకటించిరి. వారు జిల్లాబోర్డు యాజమాన్యమున వందలకొలది చికిత్సాలయములను తెరచెదరు. (ఆ. ప్రె.)

సీసా 1-8
రూ 2-0-0

కు సు మ

వి. పి. కా
జి. నేరు.

ఈమందు గనేరియా అను నెకరోగమును! 24 గంటలలో నివారింపి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మాత్రము విడుదలపప్పుడు గలగు మరుసుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలగు యేవిధముయిన కుశుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును. 1172-1768

ఆనందకుటీరము, 13, బై రాగిమకం పీధి, మదరాసు

మనోశక్తి అద్భుతములు!

ఆశ్చర్య గుణములు!!

(1) హనుమత్ అంజనము: ఇది

అనుష్ఠాంతముతో చేయబడినది. భూత, భవిష్య ద్వర్తమాన కాలమును జరుగు సంగతులను, పోగొట్టుకొన్న వస్తువులను, తప్పి పోయిన బంధువుల వివరములను మీ అరచేతియందు తెలుపును.

రూ 1-8-0 తపాలాఖర్చువేరు.

(2) రసమణి:—దీనిని చేతిలో ధరించువారలకు తురగమువంటి బలమును, యావనశక్తి, క్రిడాశక్తి, ఉత్సాహము కలుగజేయును. నపున కత్తయ తొలగించును. రూ 3-0-0.

(3) అక్రమణయంత్రము:—ప్రసిద్ధిజెందిన రక్షాబంధనయంత్రము. ఇవి యింటియందును లేక చేతిలోను ఉపయోగించిన ధనసంపదలు, కీర్తి, జయము, విశ్వర్యము వీటిని ఆకర్షించును. మతిస్థితి కార్యసిద్ధి, వ్యాపారవృద్ధి వశ్యం, శత్రువాశం యివి కలుగజేయును. రూ 8-8-0.

(4) త్రాగుడు నివారిణి:—ఇది దుర్బుధులులేని మూలికతో చేయబడినది. దీనివలన త్రాగుడు అలవాటు తప్పక మానివేసి కుటుంబమును నిర్మూలము కాక కాపాడును.

వైవాటి అద్భుతగుణములకు అనేక యోగ్యతాప్రత్యులు కలవు.

P. P. Katcham 2/174 Brbadway, MADRAS.

తెంగాలు శాసనసభ

విదుగురు మహమ్మదీయ స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు హాజరుగుట

కలకత్తా, జూలై 6:—నేడు సమావేశమైన తెంగాలు శాసనసభకు సభ్యులు బహుకొద్దినంది వచ్చిరి. ఉదయమున పెద్దన్నముపడుటయే, స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు క్రిందటిసారి శాసనసభనుండి వెడలినవారు రాకుండుటయు సభ పల్లగనుండుటకు కారణములుగావచ్చును. సభాకార్యక్రమము ఉత్సాహవంతముగ లేకుండెను. భారతశాసనసభ అధ్యక్షులగు గౌ॥ వి. జి. పటేలుగారు ముప్రసిద్ధప్రేక్షకులలో నొకరుగనుండిరి. సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించుటకుముందు అధ్యక్షుడు కి॥ శే॥ లగు సర్ కృష్ణగుప్త, రాజా ప్రమోదపాదరావు, బాబు నృత్యగనముఖ్జీగారల మరణమునకై విచారమును చెల్పిరి.

డాక్టరు హెచ్. డబ్లియం బి. మారిసోగారి పూకాబిల్లును ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాదించి అబిల్లును సెలెక్షుకమిటీకి సంపవలెనను ప్రతిపాదనను త్రోసివేయబడెను.

నేడు శాసనసభకు హిందూ స్వరాజ్యపక్షసభ్యులును, కొందరు జాతీయపక్షసభ్యులును రాకున్నను విదుగురు మహమ్మదీయస్వరాజ్యపక్ష సభ్యులవచ్చి నేటికార్యక్రమమునందు పాల్గొనిరి.

ఏడు అనధికార సభ్యుల బిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడెను. ఒకటితప్ప మిగిలిన వన్నియు సెలెక్షుకమిటీకి సంపగోరుసమయమున త్రోసివేయబడెను. సభ అంతట ఆపివేయబడెను. మరల గురువారము మధ్యాహ్నము సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబునందు నల్ల మందు విచారణ

(అస్సాసియేటును స్పెషలునర్వీసు)

లాహోరు, జూలై 7:—ఆంధ్రానుగారి ప్రోత్సాహము వలన అస్సాము కాంగ్రెసువారు విచారించి ముగించిన పద్ధతుల మీద పంజాబు కాంగ్రెసువారు పంజాబులో నల్ల మందుగురార్చి విచారణను క్రిందటిసంవత్సరము ప్రారంభించిరి. విచారణ యింకను జరుగుచున్నది. ఆంధ్రానుగారు దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి తిరిగివచ్చినప్పటినుండియు నీవిషయమున నూతనోత్సాహము బహులు చేరిమరలవిచారణలుజరుగుచిన్నాములుగాన్నించుచున్నవి.

నల్లమందును మాన్యుటకు ఆంధ్రానుగారి

మార్గములు

ఆంధ్రానుగారు లాలలజపతిరాయిగారి పీఠుతోపాత్రకయొక్క సంవత్సరసంచికలోని వ్యాసమునం దిట్లు వ్రాసిరి:—పంజాబునందు నల్ల మందు ఉపయోగమునా పుటకు సంస్కారములు చేయవలెనన్న ముఖ్యముగ సిగ్మాకొంకలలోను రాజపుత్రాలోను గనగసాలచెట్లను అమితముగ పెంచుండ ఆపుచులచేయవలెను. భారతప్రభుత్వమువారుగూడ ఆప్రవేశములందీ చెట్లను సాగుజేయుటకు ఆపుజేయవలెను.

కలకత్తా కర్పరేషన్

రాజీనామానిచ్చిన మహమ్మదీయసభ్యుల

అభిప్రాయము

కలకత్తా, జూలై 7:— కలకత్తా కార్పరేషనులోని మహమ్మదీయసభ్యులు తాము రాజీనామా నిచ్చినందువలన కలిగినపరిస్థితులగుర్చి నిన్నటిదినమున మేయరుతో చర్చించిరి. ఎట్టితీర్మానమును గావింపబడలేదని తెలియుచున్నది. దీప్యతీమేయరు ప్రవర్తననుగూర్చి విచారించుటకు ఒకకమిటీని నియమించు తీర్మానమును రద్దుసరని నేరములు మోపినపిదప క్రొత్త సంఘమును ఏర్పరచునట్లుగా కార్పొరేషనువారు మరియొక తీర్మానమును గావింపవలెనని మహమ్మదీయుల అభిప్రాయమై యున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మహమ్మదీయుల ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుతరపుననే అభ్యర్థులుగా నిలువవలెనను బీహారు ఖిలాఫతువర్గింకు కమిటీవారి తీర్మానము

పాట్నా, జూలై 7:—వచ్చేఎన్నికలలో మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసుతరపుననే అభ్యర్థులుగా నిలువవలెనని బీహారు ఖిలాఫతు కమిటీవర్గింకు కమిటీవారు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. అభ్యర్థులుగా నిలువగోరువారు జూలై 22 తేదీలోగా దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెనని తోయజేయబడెను. దరఖాస్తు ఫారములు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కార్యాలయమున దొరకును. (మొరారుపూరు పోస్టుఅఫీసు, పాట్నా) (ఆ. ప్రె.)

ఇరిగేషన్ చట్టము

(శ్రీ. మండేష్వర శర్మగారు)

1924 సం. డిశంబరు నెలలో మదరాసు శాసన సభచే నామోదించబడిన ఇరిగేషన్ చట్టము శాసన బహుముఖము తమ యంగీకారమును తెలుపక మూడు 16 మాసములు (తొమ్మిది) పట్టి చివరకు గత మార్చిలో రాజప్రతినిధిగారి అంగీకారముతో, ప్రభుత్వములో శాసనసభ్యులచే త్రోసిపుచ్చబడిన కొన్ని సవరణలను తిరిగి శాసనసభకు యోచించబడిన దని కోరుచు ప్రచురించిరి. సదరు సవరణలు జూలై శాసనసభలో చర్చకు రావలయును.

ఈ సవరణలలో ముఖ్యమైనవి అనగా రహితాంగము పొలిటి శీర్షికములందలివాని నిలు తెలుపుచున్నాను. (1) ఉంటున్న సాగు అయిన భూములపైనికూడ రేల్వేను విధించవలెను. (2) జలాధారములు ప్రభుత్వపులోటువలన సరిఅయిన స్థితిలో లేక, రహితాంగ భూమిసాగు కానప్పడు సదరు సారాంశమును తేల్చుచున్నాను, అందుపై రహితాంగ రావలెనని పరిహారమును చేయుటకును జిల్లా కలెక్టర్ అఖిరు అధికారిగాని, సివిల్ కోర్టుకు అందుపై సభికారములేదు. (3) ప్రభుత్వము సప్లయచేయు నీరు రహితాంగ చాలనా? సదరు సప్లయ పంటకు లాభకారి యగు చున్నదా? అను అంశములయొక్క అంత్య నిర్ణయాధికారము జిల్లాకలెక్టర్ కిచ్చి, సివిల్ కోర్టు కిచ్చి కాదు. (4) కుడిమర్మములను గూర్చి బిల్లులో చేయబడిన నిర్ణయముతో శ్రీప్రసన్నక సవరణలో, రింజుబండుల నిర్మించుట మున్నగు పెద్దపనులను కూడ సదరు నిర్ణయము క్రింద చేర్చబడినవి. (5) ప్రవాహ సమయములో బలవంతముగా రహితాంగవలసినవిని సాగునీరు అధికారం సమితివిజనో ఆఫీసరుకంటే క్రింది అధికారులకు ఇవ్వబడలేదు. సవరణ ప్రకారము గ్రామముల చివరకు నీరుగంటికి గూడ నీ అధికార మొసగబడినది. (6) ప్రభుత్వ అధికార మానకు వ్యతిరేకముగా గాని, అంగీకారము లేకగాని సాగునీరు తీసుకొనినవానిపై సదరుభూమికి యేర్పడవలసిన రేటునకు అయిదురెట్లు మాత్రం ఆపరాధముగా విధించవలసిన బిల్లులో వివరించబడినది. సవరణ, ఈ ఆపరాధము 20 రెట్లు వచ్చువరకు విధించవచ్చునని తెలుపుచున్నది. (7) ఇట్టిఆపరాధములందర్భములో డిప్యూటీ కలెక్టరు జిల్లా కలెక్టరు మున్నగు అధికారులను స్వయముగా విచారణ తనిఖీ చేయుమని కోరుటకు బిల్లు ప్రకారము రహితాంగ హక్కుకలదు. ఇక్కడ నూచించిన సవరణపై అధికారులను స్వయంగా విచారణచేయు బాధ్యతనుండి తప్పించు చున్నది. పైగ క్రింది ఉద్యోగముల విచారణ రికార్డు ను బట్టి నిర్ణయములను చేయవచ్చునని తెలుపుచున్నది. (8) బిల్లులో ఈ చట్టముక్రింద రచించబడు రూల్స్ అన్నియు శాసనసభ యొక్క ఆమోదము బడయవలెననియు ఇది సవరణ అట్టి ఆమోదము అవసరము లేదనియు సభవారికి వాటిని నివేదించిన చాలుననియు తెలుపుచున్నది. ఈ సవరణలు ఆచరణలో యెంతకులభముగా దుర్వినియోగము చేయవచ్చునో ఇదియే సభాంగీకృతము లగునో రహితాంగ లింకను యెట్టి కడగండకు పాలుగవలసి వచ్చునో అది అంతయు ఈ సవరణల ముఖములపైననే లభింపబడియుండుటచేత లీని వివరించుట సంతగా నవసరము లేదు.

ప్రభుత్వమున బిల్లు ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు ఉండిన ఈ సవరణాంశములు ప్రజా ప్రేమమునకు భంగకరములని త్రోసి పుచ్చి, శాసనసభవారు బిల్లును తమకు ఉచితములని త్రోవిన మార్పుతో అంగీకరించిరి. సదరు 1924 సం. డిశంబరు నుంచి యోచించుచు చివరకు పై సవరణలు తగిలించ మని బిల్లును శాసన సభలో పునః ప్రవేశము చేయించుటలో గవర్నరుగారు శాసన సభను ఆగౌరవ పరచినట్లుకు సంతోషము లేదు.

పైగ ఈ ఇరిగేషన్ చట్టముయొక్క పూర్వచరిత్రను ఇందుక సరికి లించెదము. మన మదరాసు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని ప్రాజెక్టులు నిర్మాణము చేయుటకుగాను ధనమును ఋణముగానిప్పించ భారత ప్రభుత్వమును సుమారుపది సం. ములక్రితము కోరిరి. ప్రభుత్వముయొక్క నీటి హక్కులను స్వచ్ఛందము ఇరిగేషన్ చట్టమీ ద్వారానునకు లేదనియు, అట్టిని నిర్మించుకొని పిమ్మట ఋణమునకు రావలసినదని భారతప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. అప్పటినుండి ప్రభుత్వమువారు కెందులూడుబిల్లులను శాసన సభలో ప్రవేశ పెట్టిరి. అవన్నియు పురిటిలోనే మైసోరికిపోయినవి. పైగ ఉద్ధాంజనానికి ప్రభుత్వమునకును నీటిహక్కులను విషయములో జరిగినదావాలో ఉద్ధాంజనమున తీర్పు కాబడి నీటి హక్కుల విషయములో ప్రతిష్ఠ భగ్నమై జమీందారులకు లోకువ చిక్కినది. అందుచే ప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టు ప్రతి బిల్లు జమీందారులయొక్క, రహితాంగయొక్క చిరగతమైననీటి హక్కు(Riparian Rights)లను సంకుచితపరచుటకేని దేశములో ప్రబలమైన అనుమానము గల్గి ప్రజలయొక్క అసమ్మతి సాగునీరు వచ్చెను.

చివరకు శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వసభ్యులు ఒకవిధమైన రాజీకి వచ్చి కొన్ని మార్పులతో 1924 సం. డిశంబరులో ప్రస్తుత బిల్లును అంగీకరించిరి. కాని గవర్నరుగారికిని, రాజప్రతినిధిగారి కిని తృప్తి లేకపోవుట కేవలము నిరంకుశత్వమా? లేక భారత ప్రభుత్వమువారిచ్చు ఋణమునకు ప్రస్తుత బిల్లు తగినమానోసగ జాలదనియో? ఈరెండును కానినో, జనసామాన్యమును పెద్ద అధికారిమొదలు నీరుగంటువరకును ఉద్యోగుల పాదాకాంతుల జేయ సమకట్టు నీసవరణల నూచించుటలో ఆగ్రహమే? ఉంటేనీటికి పన్ను గట్టి దేశమును ఖోభిచెట్టుటగా? గల ఉద్దేశ మేమి?

బిల్లునందును, సవరణలందును గల దృక్పథములకు వ్యత్యాసము గలదు. రివిన్యూ, డి. పి. డిబ్బూ, అధికారులకు తాము శ్రద్ధగాన, న్యాయము క్రమముగాను వ్యవహరించుటకు "కోర్టు నకు పోవు అధికార మనునది" ప్రేరణకర్తగా నుండుననియు, అందుచే వారిచర్యలు బాధ్యతగలవిగా నుండుననియు బిల్లు యొక్క ఉద్దేశము. ఉంటున్నప్పుడు రాజకీయ దానిపై గలగు వివాదములను అధికారదౌర్జన్యములను ప్రజలను, ప్రభుత్వమునకూడ హెచ్చువ్యయప్రయాసలకు లోను చేయు నని బిల్లు మతియు. "నావిష్కరణపద్ధతి" అను న్యాయముచొప్పున విప్లవం శాసనభూతులైన అధికారులు సర్వస్వ లనియు వారియందు మూఢముగ ప్రజలు నమ్మిగల్గి వర్తించుటయే ఉచితమని ఈ సవరణ ఉద్దేశము. అనుభవమునుబట్టి చూచినప్పుడు పార్టీ కోర్టుకు వెళ్ళునని తోచినప్పుడు అధికారులంత బాధ్యతతో నరింతురో లేదప్పుడెంత "మొగల్ దర్జా"గా నుండురో మనకు తెలిసినంతగియు. అయితే కొందరు యోధులయిన అధికారులు, ఎల్లప్పుడు బాధ్యతతో కూడునట్లును, న్యాయము క్రమముగాను ప్రవర్తించువారు నేడులేరని నాఉద్దేశము కాదు. స్వతః మానవ స్వభావముయొక్క వైచిత్ర్యమునుగూర్చి సామాన్యజనులలో తెలిపియున్నాను. పైగ ప్రభుత్వ అధికారులు శాసనసభకు బాధ్యులు కాని ఈవర్తమానస్థితిలో న్యాయసానులైన బాధ్యులుకానినో ఇక ప్రజలగతి యేమి?

కాన రహితాంగపు ఈవర్తమానస్థితి తెలిసికొని ఈ సవరణల నన్నిటిని త్రోసిపుచ్చి రహితాంగ ప్రేమమును కాపాడి తమ ఆగౌరవమును నిల్పుకొన శాసనసభ్యుల నమగవలెనని కోరుచున్నాను. ఒకవేళ ప్రభుత్వము వానిని సరిపెట్టే అమలు నందుచిననో ఆపమగూడ తుకర్తవ్యనిర్ణయము చేయుటకు రహితాంగము సిద్ధముగా నుండ హెచ్చరించుచున్నాను.

పోలీసులకు గ్రామసులకు తగాదా

మాటియూరి పోలీసులు బహిష్కరించబడుట

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

హైదరాబాదు (సింధు) జూలై 7— మాటియూరి పోలీసులకు తగాదా ప్రశ్నలకు తగాదా వచ్చెను. కారణముమాటియూరిలో నీరు సులూము జాబీముఖ పోలీసువారు ప్రాసిక్యూటు జేసిరి. మాటియూరి వాస్తవ్యులు పోలీసులను బహిష్కరించిరి. వాకి దుకాణములలో ఆహార ద్రవ్యములు దొరుకుట లేదు. అందుచేత పోలీసులకు వారికి పోల్లాలవచ్చెను. హైదరాబాదు నుండి పోలీసు అధికారులు అప్పటికి బోయిరి. (తంతివార్త)

9 వ కమ్యూనికేషన్ సభ

9 వ కమ్యూనికేషన్ సభ హైదరాబాద్ కమ్యూనికేషన్ సభి గృహమున ఆగట్టు 14, 15 వ తారీఖులలో జరుగు యేర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. తాత్కాలిక ఆహ్వాన సంఘ మొకటి యేర్పాటు చేయబడుచున్నది. ఆహ్వాన సంఘమున సభ్యులుగ నుండ గోరు వారు 10-0-0 లు రుసుము చెల్లించునట్లు తీర్మానించబడుచున్నది. విరివిగ సంఘమున సభ్యులను చేర్చుటకు ప్రచారకులు బయలుదేరినారు. మహాజనసభకు ప్రెసిడెంటు యెన్నిక యింకను జరుక లేదు; ముందు తెలియపలుపబడును. కృష్ణాజిల్లాలోని కమ్యూనికేషన్ లండరు, వెంటనే ఆహ్వాన సంఘమున సభ్యులుగ జేరి, మహాజనసభ నిర్విఘ్నముగ సాగునట్లు సాయము జేయుదురు గాక.

నూతన్ రామకృష్ణయ్య బి. ఏ. వి. యల్. ఆహ్వానసంఘ ప్రెసిడెంటు. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు నెలకును రిజిస్టర్ గ్రాడు యేట్లు తెచ్చుననియు నిన్నుకొనబడు 15 ఫానుములో నోకదాని కర్ణాగిగా నున్నాడు. బసవరాజు వెంకటప్పారావు డి. ఏ. వి. యల్ వారికి తెలిపబడి.

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

అంతర్జాతీయ సహకారదినోత్సవము

జూలై 7:—వైయత్సవము గుడివాడ కో-ఆపరేటివు యూనియనువారిచే నిర్వహింపబడున స్వేచ్ఛా డిప్యూటీ కలెక్టరు శ్రీయుత వందగిరి లక్ష్మణరావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున భజనసమాజమునదిరమున జయప్రథముగ జరిపిరి. శ్రీయుత శివన్న శాస్త్రిగారి ప్రాధ్వనతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభింపబడినది. అధ్యక్షులచే నీ యాద్యమును ప్రారంభించబడి కొలదికాలమే, యయినను మిగుల ప్రయోజనకారిగ నున్నదనియు, అచిరకాలములోనే ప్రజలు విశేష ఫలితముల బడయుగల్గుదురని విశ్వసించుచున్నామనియు జెప్పగా ఆంగ్లమున నుపన్యసించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత వందగిరి రాజగోపాలం వంతులుగారు, యాయాద్యమును పాశ్చాత్యదేశజన్య మనియు, పూర్వము భరతవంశము, నిది వేరునామరూపముల గల్గియుండె ననియు, ఈయుద్వ్యం మింకను బాల్యావస్థయందుండి పలుకప్రయత్నములకు లోనై యున్నదనియు జెప్పగా అందుకు ప్రామాణ్యములుగ, శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభి శీతారామయ్య పంతులుగారిచే నిజీవల నొసంగబడిన అధ్యక్షకోపన్యాసమునుండి కొన్ని వాక్యములను జదివి వినిపించిరి. తరువాత వ్యక్తులవర్ణనండియు, సహకార సంఘములనుండియు ఋణములైన కొనుబట్టి గల సాధకబాధకములను వివరించుచు, సహకారి ఋణవాతకు బానిసగ నుండక ఆర్థికలాభమును పొందుటతోపాటు, సహకారసంఘములనుండి స్వతంత్రసంస్థలను పరిపాలించు సమర్థతయు, బుద్ధివికాసమున, సమీపభావమును, కక్షలకు లోనుగాని విశాలదృష్టిపథమును, సోదరసభ్యుల శ్రేయోభిలాషయును, పరస్పర ప్రేమవిశ్వాసములును, నలవకు ననియు నెలకొల్పిరి. మరియు నీయుద్వ్యములు యొక శక్తి యనియు, దీనిని అనేకవిధముల నవయోగపర్చుకొనవచ్చుననియు జెప్పగా, రష్యాదేశమును ఈయుద్వ్యము మళ్ళివృద్ధి గాంచి యిప్పటి సోవియటు ప్రభుత్వనిర్మాణమునకు కారణభూత మయ్యెననియు, స్విట్జర్లాండులో దేశీయ పరిశ్రమలు వీనిసహాయము నెల్లభివృద్ధిబొందుచున్నవియు నిరూపించిరి. పిదప శ్రీయుత దిట్టకవి రామకృష్ణయ్యగారు రుపన్యసించుచు ఈ సంఘములు చేయజాలినపనులు లేనే లేవనియు, రహితాంగ్రామసంఘములద్వారా ఎరువుల చెప్పించుకొని భూములను బలపర్చవచ్చుననియు, భూమి తనఖా బ్యాంకులవలన భూములను సాహుకారులవాతనుండి తప్పించవచ్చుననియు, పండిన పంటకు సమష్టివిక్రయసంఘములద్వారా విక్రయించి హెచ్చు ధరల రాబట్టువచ్చుననియు, బిడ్డింగు సాసయిటీలవలన గృహముల నిర్మించుకొనవచ్చుననియు, తనకు కావలసినయావద్యుస్తువును 'స్టోర్సు' సంఘములద్వారా సలీసుగా గొనవచ్చుననియు, గ్రామములలోని వివాదములను సహకారపంచాయతీ కోర్టులద్వారా పరిష్కరించుకొనవచ్చుననియు నెలవిచ్చిరి. పిదప శ్రీయుత వేదాంతం గిరివల్లభాచార్యులుగారు, హాస్యరసవంతముగ, ఉత్కృష్ట భాషగర్భితమును నైనయొకకథను వినిపించి శ్రోతల నానందపరచుట గావించిరి. అధ్యక్షులకు వందములర్పించుటతో సభముగి సెను.

నోటీసు

కనిగిరి డి. ము. కోర్టు

ఫయిల్ అనలు నెం 164/25

వాదు:—బూర్గడ్డ కుబ్బయ్య వల్లెరా

ప్రతివాదు:—వేమ వెంకటస్వామి వల్లెరా

యా నెంబరున జప్తి ఆస్తిని యాలం కోరి దరఖాస్తు దాఖలుచేసినందుకు నేలు నోటీసుకు ప్రతివాదుల ఆక్షేపణకు గాను తే 30-7-26 డికి వాయిదావేయబడివున్నది. గనుక జప్తి ఆస్తి యాలంవేయు విషయములో ప్రతివాదులకు ఆక్షేపణ పున్నయెడల 30-7-26 తేది లోగా తెలుపుకోవలెను. పి. రామకృష్ణయ్య డి. ర.

మోహినీ తైలము

5 తులి నూనెగల సిసా 1-కి రూ. 0-12-0 శ్రీపురుషులు బాడుటకు యోగ్యమైనది. అమృతాంబనం డిపో, మదరాసు - బాంబే

వేల్పూరునువరాజు పశేరిస

ఇట్టివి మీరు కొన్నియిబ్బందుల ననుభవించవలసివచ్చెనని
 చెప్పితిని. యిట్లున్న జీవితపురుషులు ఆధిగమైనవి. కావున
 ఆధిగమగ మీరు కొంత ఇబ్బంది కలిగియుండవచ్చును. కాని
 ఈవిషయవారి మాచరలు ఆంగీకరింపబడుటచే ఈ ఆధిగమ
 పురుషులు అంతమొందగలవని నమ్ముచున్నాను.
 కష్టపడి పనిచేయువారికి తగుప్రతిఫల ముండవలయును. ఉద్యో
 గమునకు సంబంధించినగొప్పబాధ్యతలతోపాటు మీరు కుటుంబ

52, బండరువీధి, ముదాసు

ఎవరికి వోటు జేయవలెను?

ముమ్మాటికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే భారత శాసనసభ చెన్నపురి:—శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు.

మహమ్మదీయసంఘము (దక్షిణదేశము):— సయ్యద్ మర్తూజాసాహేబుగారు.

చెన్నపురిశాసనసభ:—శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రీశ్రీ, పి. భక్తవల్సలనాయుడు, వి. మాళిమణిపిళ్ళై, డా॥ యస్. వల్లయ్యగారు.

మహమ్మదీయసంఘము:—అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు.

తమిళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

ప్రచురణసంఘము ప్రకటన

ప్రజాసేవకై ప్రతిపక్షానినవారికే ఓటుజేయుడు

తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘము ప్రచురణశాఖ అభ్యర్థులు అను ఎన్. సత్యమూర్తిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మానములు, డిల్లీలో ఆఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘము తీర్మానముల ననుసరించి తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారితో సంప్రదింపి యీదిగువవర్తి అభ్యర్థులను నియమించిరి.

భారత శాసనసభ

మహమ్మదీయేతర స్థానములు

- 1. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు—మదరాసునగరము.
2. ఆర్. కె. వజ్రులు—చెట్టియూరుగారు—నీలం, కోయంబ తూరు, ఉత్తర ఆర్కాటు.
3. యమ్. కె. ఆచార్య—చెంగల్పట్టు, దక్షిణార్కాటు.
4. ఎ. రంగస్వామియ్యంగారు—తంజావూరు, తిరుచనూపల్లి.
5. ఎం. ఎస్. శేషయ్యంగారు—మధుర, రామ్మూరు, తిన్నవెల్లి.

మహమ్మదీయ స్థానము:

6. మాల్యి సయ్యదు ముర్తుజా సాహేబు.

మదరాసు శాసనసభకు

మహమ్మదీయేతర స్థానములు:

- 1. (1) స్వామి వెంకటాచలంచెట్టిగారు— మదరాసు నగరం
(2) వి. మాళిమణి పిళ్ళైగారు— "
(3) పి. భక్తవల్సల నాయుడుగారు— "
(4) డా॥ డి. యస్. వల్లయ్య— "
2. (1) సి. ముత్తరంగ మొవలయ్యారు— చెంగల్పట్టు
(2) వి. కృష్ణస్వామి నాయకరు— "
3. (1) టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు— ఉత్తర ఆర్కాటు
(2) ఎ. మాణిక్యవేలు నాయకరు— "
(3) సి. వెంకటరంగంనాయుడు— "
4. (1) ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు— దక్షిణార్కాటు
(2) ఆర్. రత్నంపిళ్ళై— "
5. (1) యస్. ముత్తయ్య ముదల్యారు— తంజావూరు.
(2) సి. మురుద్దనంపిళ్ళై— "
6. (1) ఎం. ఆర్. నేతురత్నం అయ్యరు— తిరుచనూపల్లి.
(2) తైలంపిళ్ళై— "
7. ఎల్. కె. తులసిరాము— మధుర (ఆర్కాటు)
8. (1) డి. ఎం. రామలింగ అయ్యరు— మధురజిల్లా.
(2) కె. పి. గోపాలమోసను— "
(3) ఎ. చిదంబరనాథరు— "
9. (1) పి. తిరుమాట సుందరం పిళ్ళై— తిన్నవెల్లి (ఆర్కాటు)
10. (1) ఎస్. పాధు గణపతిపంతులుగారు— తిన్నవెల్లిజిల్లా.
(2) ఎ. ఎస్. దొరస్వామినాథారు— "
11. (1) వి. సి. చెల్లింగిరి గౌండ్లరు—కోయంబతూరు.
(2) సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు— "
(3) టి. ఎ. రామలింగంచెట్టియారుగారు— "
12. డి. మునుస్వామి—నీలము.

మహమ్మదీయ స్థానములు

- 13. జవాబు అబ్దుల్ హమీదుఖాను—మదరాసు.
14. జవాబు ఎస్. ఎ. సుఫీయహమ్మదు—ఉత్తర ఆర్కాటు. చెంగల్పట్టు.
15. జి. ఎం. మిరాసాహేబు—మధుర, తిరుచనూపల్లి
16. జవాబు ఎం. జి. మహమ్మదు మిరసాహేబు—మధుర, తిరుచనూపల్లి (ఆర్కాటు)

- 17. జవాబు టి. కె. సయ్యదు ఇబ్రహీము సాహేబు—రాను వాడు, తిన్నవెల్లి.
18. సత్యమూర్తి అయ్యరు—విశ్వవిద్యాలయం.
19. పి. గోపాలమోసను—వ. ఇ. వాణిజ్యసంఘము.
20. బషీరు అహమ్మదు సయ్యదు—మధురజిల్లా.

విన్నపము

అనేక నియోజకవర్గములకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను నియమించి తిను ని ఓటు గు లు గు ర్తిం చెల్ల గు గా క. ఈ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరుచవలెనని చెన్నరాష్ట్రపీఠములకు హానితీయుచున్నాము. సాంఘికపక్షపాతము లేక పాటుబడు రాజకీయసంస్థ కాంగ్రెసు ఒక్క టే. సక్రమముగ కాలిపద్ధతులపై స్వరాజ్యము స్థాపించుటకు కాంగ్రెసు పాటుబడుచున్నది స్వరాజ్యములేనది ఏసంఘము అభివృద్ధి చెందనేరదు.

ఈ అభ్యర్థులీదిన నిబంధనల కొడంబడి ప్రతిపక్షానిరి.

- 1. జాతీయోద్యమములకు కాంగ్రెసువారి అభిప్రాయము ప్రకారము తగిన సహధానము వచ్చువరకు బడ్జటు సూచనలను నిరాకరించుచు ప్రభుత్వమువారిపై ఎట్టిఉద్బోధమును గైకొనరాదు.
2. శాసనసభలద్వారా ప్రభుత్వమువారు ప్రజలపై సభి కారమొప్పుకొనిన జామ యత్నములను నిరసించుట.
3. ప్రజల బలమధికము జేయుటకు తగిన యోచనలు శాసనసభలద్వారా గావించుట
4. కాంగ్రెసు ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘముకార్యనిర్వాహక సంఘము, ఆయా శాసనసభలలో తమపక్షమువారు చెప్పిన ప్రకారము జేయజాలనపుడు శాసనసభలను విడచి వచ్చుట.

ఈ ఒడంబడికలను మనస్ఫూర్తిగ తమఅభ్యర్థులు నెరవేర్చినట్లు గత మండేండ్లలో స్వరాజ్య పక్షమువారు రుజువు జేసికొనిరి. కావున ఓటరులు పూర్తిగ మా అభ్యర్థులకే ఓట్లీయవలెనని కోరుచున్నాము.

ఈ రాష్ట్రములో ఓటరులు జప్తిను పక్షము అభ్యర్థులకు మాత్రమేగలవలె భేదము కనుగొనుట కష్టపాధ్యము కాదు. జప్తిను పక్షము గత ఆ రేండ్లలో జాతీయదర్శ విరుద్ధముగ స్వరాజ్యము కొరకు ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానము పురికొల్పి రాజకీయ కాంక్షకు అవినీతిక పాల్పడెను.

అభ్యర్థులను ఎంచుటలో అన్ని సంఘములకు న్యాయముగ నుండునట్లు ఓటరులను బాగుగ సంస్థాపన గావించి వారి ద్వారా దేశమునకు రాజకీయ విజయము చేకూర్చు తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారు యత్నించినని ప్రజలు సులభముగ తెలిసికొనవచ్చును.

కాంగ్రెసువారు ప్రచారములు మనస్ఫూర్తిగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు సహాయము జేయవలెనని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

చెన్నపురి ధర్మాదాయముల బిల్లు

తిరుపతిమహాంతు వకీలు రాజప్రసిద్ధిభో

మాట్లాడబోవుట

సిద్ధా, జూలై 5:— పానుగల్లు రాజాగారును వారివి శ్రులును యిచ్చు అధికారులతో అనేక విషయముల గూర్చి చర్చించి నిన్న సాయంత్రము బయలుదేరి పోయిరి. ఆచర్చించిన విషయములలో ధర్మాదాయముల చట్టమును సక్రమముజేయు బిల్లును గూర్చి గూడ గలను. వారు పోగానే నేడు తిరుపతి మహాంతుగారిచే పంపబడిన మైకోర్డు నకీలు టి. జే. కుమారస్వామయ్యగారిచేపట్టికివచ్చిరి. వారు త్వరలోనే రాజప్రతినిధిలోను లామెంబరు యస్. ఆర్. కామగారిలోను, శాసన కార్యదర్శి గ్రహంగారితోను, హోంమెంబరు గౌ. కైరారుగారిలోను చట్టమును సక్రమముజేయు బిల్లుకుగూర్చి ముచ్చటించెదరు. పానుగల్లురాజాగారి ఆగమన చర్చాభివృద్ధియు యింకను పరమ రహస్యములగ నున్నవి.

మజా నగరఘట్టపు లూటీ

19 గురు మహమ్మదీయులకు బెయిలుపై విడుదల పాట్నూ, జూలై 6:—మజానగర ఘట్టపు లూటీ సందర్భమున ఉదయమున అరెస్టు చేయబడిన 19 గురు మహమ్మదీయులు బెయిలుపై విడుదలయేయబడిరి. పోలీసుదళములు ఇతర జిల్లాలనుండి వచ్చియున్నవి. ఆ. (తె.)

మదరాసు శాసనసభ

జూలయి కార్యక్రమము

యాకూబుహుస్సేనుగారి గూర్చి అడ్డర్న మొట్టు సూచన

మదరాసు శాసనసభ 10 వ లేదీ కనివారము సమావేశము కానున్నది. 18 వ లేదీవరకు జరుగవచ్చును. ఏవిషయము వెనుక గేది చర్చింపబడనో యింకను నిశ్చయింప బడలేదు. ఇతర విషయముతో బాటు ఇరిగేషను బిల్లు, మలబారు టేజి స్వీట్స్, సిటీ టెనంటుబిల్లు, చర్చింపబడును.

అధికారేతరుల సూచనలు

రా. బి. ఆర్. వి. కృష్ణయ్యరు కాన్పిట్టు కార్యదరి నిన్నను అధికారేతర బిల్లులగూర్చి బాలటు చేసెను. ఈదినపక్షమున అధికారేతరచట్టములు చర్చింపబడును.

జి. ఎ. సాల్వాగారు 1920 మదరాసు ప్రాథమికవిద్యా చట్టమును సవరింప ప్రతిపాదించురు. ఆర్. పిరయనుగారు గూడ సదరు చట్టమునకు సవరణ చట్టము ప్రతిపాదించురు.

మదరాసు స్థానిక సంఘముల చట్టమునకు సవరణ చట్టమును రా. జి. టి. ఎం. సరసింహదార్లుగారు ప్రతిపాదించురు.

మదరాసు హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టమును సవరింప పి. ఎల్. మార్తాండం పిళ్ళైగారు ప్రతిపాదించురు.

జయిసులలో మరణ శాసనములేని ఆస్తికి వారసుల విధి యింపుశాసనము సవరించుబిల్లును ధర్మశిల్ప మంజుశ్యాగారు ప్రతిపాదించురు.

డి. బి. జి. తణికాచలంచెట్టిగారు కిర్లంపూడి బొంత ముద్ర రాయవరం సంస్థానములు అవిభాజ్యపు సంస్థానములగ నుండవలెనను బిల్లు ప్రతిపాదించురు.

అడ్డర్న మొట్టు సూచనలు

10 వ లేదీ సభలో వీ దిగువ తీర్మానము ప్రతిపాదించుటకు అబ్దులు హైగారు (బఖ్షారి) నోటీసు బంపిరి.

“యాకూబు హుస్సేనుగారిచేగల శాసనసభ విశేషత్ర అంక్షను లొంగింప నిరాకరించిన ముఖ్యవిషయమును చర్చించుటకుగాను, స్టాండింగ్ ఆర్డరు 20 నెక్సను ప్రకారము సభా కార్యక్రమమును నిలుపుజేయవలెను.”

ఎ. రంగనాథం ముదల్యారుగారు యీ దిగువ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచున్నారు:—“ప్ర్యాగుకాని గుమాస్తాలను పరీక్షలకు బోనసపరముజేదని చెప్పుచు వారి కీయవలసిన జీతముల గూర్చి రాబట్టుకొనవలసిన దానిగూర్చియు ప్రభుత్వమువారు మే 31 వ లేదీన గావించిన జి. బి. చర్చించుటకుగాను సభా కార్యక్రమమును నిలుపువలెను.”

“బఖ్షారి, మున్నగు జిల్లాలలో 1885 ఫస్ట్ జమాబందీ థిత్వములను గ్రామోద్యోగులకు యిక్యకపావుటను గూర్చి విశారంప సభాకార్యక్రమమును నిలుపువలెను.”

భారత సేవాసంఘము

అగ్ని సహాయనిధికి ఆగాఖానుగారి వాగ్దానము

పూనా, జూలై 6:— భారతసేవాసంఘపు అగ్ని సహాయనిధికి ఆగాఖానుగారు 5000 రూపాయల విరాళమును వాగ్దానముచేసిరి. (ఆ. తె.)

అమృతసరులాహేయారు

మృనిసివలు సంఘములు

క్లెగునివారణ-ప్రభుత్వసహాయము

లాహోరు, జూలై 6:—క్లెగునివారణకై చేయు ప్రయత్నములలో సగముఖర్చు తాముభరించుట కంగీకరించినట్లుండున తక్కినసగమును ప్రభుత్వమువారు సహాయుచేయుదు రని అమృతసరు లాహోరు మృనిసివలు సంఘములకును పంజాబ ప్రకాశోగ్యశాఖాధికారి వాగ్దానముచేసెను. లాహోరు అమృత సరు మృనిసివలు సంఘములవారు మూచన సంగీకరించి అందుకొరకై ధనమును సమకూర్చిరి. (ఆ. తె.)

రిస్పాన్సివు సహకారము: ముఖ్య భావము

మితవాదులకును, రిస్పాన్సివు సహకారవాదులకును పోత్తు గురురేదని, వివేచనాపాత్రులు గారు వ్రాసిన వ్యాసముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇందు కనుగుణముగ జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారు ప్రకటించిన ఎన్నికల మానిఫెస్టోలో, రిస్పాన్సివు సహకారవాదులకును, మితవాదులకును మధ్య గల భేదము నిరూపింపబడెను. బాప్టిస్టాగారు, లోకమాన్యులకు గారి “రిస్పాన్సివు సహకారము” నాథారము చేసికొనినటుల వ్రాయుచున్నారు. లోకమాన్యడు “రిస్పాన్సివు సహకారము” గూర్చి సార్వభౌమునికి పంపిన తంతిని, బాప్టిస్టాగారే తయారు జేసెనట. తయారుజేసి యుండవచ్చును. కాని లోకమాన్యని భావమును బాప్టిస్టాగారు తిన్నగ గ్రహించిరా యని సందేహము గలుగుచున్నది. “రిస్పాన్సివు సహకారము”న కర్థము, ప్రభుత్వమువారు రిస్పాన్సు జూపిన, ప్రజలు రిస్పాన్సు జూపుదు రనియే గద. ప్రజల కోర్కెలను సఫలపరచుటకు ప్రభుత్వమువారు ముందుకు రానపుడు, ప్రజలు సహకార మొనగట మితవాదపద్ధతి గావచ్చును గాని, రిస్పాన్సివు సహకారము గానేరదు. లోకమాన్యడు దివి కేగిన పిమ్మట, హిందూదేశ పరిస్థితులు మారెను. అసహాయోద్యమము తప్ప వేరొక శరణ్యము లేకబోవుటచే, భారతీయులు దానిపట్ల సుముఖత చూపిరి. లోకమాన్యడు జీవించియున్నచో, ప్రభుత్వమువారు రిస్పాన్సు జూపకముందు, సంస్కరణములను చేపట్టవలయు నని బోధించి యుండునా? బాప్టిస్టాగారు లోకమాన్యని మతమునకు అపార్థము చెప్పుచున్నటుల యూహింపవలసి వచ్చును.

బాప్టిస్టాగారు, మితవాదులకును రిస్పాన్సివు సహకారవాదులకును గల నిజభేద మేదయో తిన్నగ దెలుపలేకబోయిరి. లోకమాన్యడు జీవించియున్నపుడు, మితవాదులు రిస్పాన్సివు సహకారము నేల ఏవగించిరో, ఇప్పుడు దాని నేల యూహించుచున్నారో, బాప్టిస్టాగారు గ్రహింపలేకున్నారు. కాని కొంచెము దూరమాలోచించిన కారణము సుబోధకమగును. లోకమాన్యని పద్ధతి ప్రకారము, ప్రజల సహకారము ప్రభుత్వసహకారముపై నాధారపడును. ప్రభుత్వమువారు అసహకారము నలుపుచో, ప్రజలును ఆవిధముగనే ప్రవర్తించవలసి యుండును. లోకమాన్యని సహకారము, నియమబద్ధ మయినదిగాని, నియమరహిత మైనదికాదు. ఆకారణముచేతనే, లోకమాన్యడు ప్రభుత్వమువారి యాగ్రహమునకు పెక్కుమారులు గురియయ్యెను. తిరనికష్టముల నెదుర్కొన

వలసివచ్చెను. మితవాదులు, లోకమాన్యని దరిజేరుటకు వెనుదిరి. మితవాదులు చెప్పిన దేమి? ఎట్టి పరిస్థితులలో నయినను సహకారము నలుపవలయు ననుటయే. సక్రమప్రాతికూల్యము, మితవాదులపాటయందును లేకపోలేదు. కాని, దాని కెట్టి ప్రాముఖ్య మొనగలేదు. వంగ దేశవిభజనసమయమున, జాతీయవాదులు బహిష్కారము నవలంబించి పెక్కు ఇబ్బందుల పాలగుచున్నపుడు, మితవాదులు సహకారము నలుపుచునే యుండిరి. లోకమాన్య డపుడు సహకారము నలిపియుండలేదు. బహిష్కారపద్ధతి నామోదించెను. పిమ్మట నిర్బంధములకు గురియయ్యెను. అసహాయోద్యమరూపరూపాదులను వీచినపుడును, మితవాదులు సహకారమునే నలుపుచుండిరి. లోకమాన్యడు జీవించియున్నచో మితవాదులతో గలియక, బహిష్కారము నామోదించియుండును.

దురదృష్టవశమున, లోకమాన్యని యనుచరులు కొందరు, ఆమహామహుని సందేశమునకు నేడు వివరీతార్థము జెప్పి, మితవాదముకిందకు దానిని దింపుటచే, మితవాదులు తమమార్గమును రిస్పాన్సివు సహకార మార్గమును ఒక్కటియే యని చెప్పట తలసింపుచున్నది. ఆలోపము ప్రస్తుతపు తిలకుశిష్యులది గాని, గురువుది గానేరదు. మితవాదులు బామికలుమాత్రమే గలవారనియు, తిలకు అనుచరులు వెన్నెముక గలవారనియు, బాప్టిస్టాగారు వ్యత్యాసముజూపిరి. కాని ప్రస్తుత రిస్పాన్సివు సహకారవాదుల మార్గము అట్టి వ్యత్యాసమును మరుగుపడ జేయుచున్నది. రిస్పాన్సివు సహకార మనినను, అసహాయమని నను రిస్పాన్సివు అసహకారమనినను, కారవ్యవధ మగు సహకార మనినను, అంతరార్థ మొక్కటియే. ఇప్పటికయినను రిస్పాన్సివు సహకారమునకు వ్యక్తిత్వమును జూపదలచుచో, ప్రభుత్వమువారు తగిన రిస్పాన్సు జూపువరకు, బాప్టిస్టాప్రభృతులు మంత్రిపదవులను స్వీకరింపకుండుట మేలు. రిస్పాన్సు సరియయినదా, కాదా యనువిషయమును నిర్ణయించు భారమును కాంగ్రెసుకు వదిలిపెట్టుట యవసరము. అందుకుమారుగ, మంత్రిపదవులను స్వీకరించుటకు తాము తొందరపడి స్వరాజ్యపక్షమువారి సందరను గూడ లొంగజేయ ప్రయత్నించుటకన్న అవివేకము వేరుండబోదు. వీరవలంబించుమార్గము, రిస్పాన్సివు సహకార మేమాత్రము కానేరదు. ఇయ్యది మితవాదమేయగును. ఆ సంగతినే, మితవాదులు తెలిపినపుడు, రోషపడి ప్రయోజనము లేదు. మితవాదు లన్నియుకొనుట కిష్టము లేనిచో, ప్రస్తుతపు రిస్పాన్సివు సహకారపక్షమువారు ఉద్యోగస్వీకారప్రయత్నమును మాని, ఆత్మకారవమును నిలుపుకొనుట యవసరము. రిస్పాన్సివు సహకారపద్ధతికి, సంపూర్ణ సహకారార్థము చెప్పటవలన, లోకమాన్యని కీర్తికి గూడ కళంకము వాటిల్ల జేసినవారగుచున్నారు.

మహారాటా పత్రికలో, స్వరాజ్యపక్షమువారిని రిస్పాన్సివు సహకారపక్షమువారిని సంబోధించుచు వ్రాసిన బహిరంగలేఖ యొకటి ప్రచురింపబడినది. దానిపై పలువురు మహారాష్ట్రవిద్యాధికులు సంతకములు చేసిరి. ఆ లేఖను నిన్నటిదినము

ప్రచురించి యుంటిమి. కాని ఈ లేఖవలన పరిస్థితులు మారునని తోచదు. ఉభయపక్షములవారిని ఏకముఖమున త్రిప్పట వ్యాసలేఖకుల యుద్దేశ్యము. వీరి యుద్దేశ్యము మంచిదే యయినను, అది నెరవేరునా యని సందియము గలుగుచున్నది. సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము నవలంబించుటకు ఉభయపక్షములవారును సమ్మతించి, తదర్థమై పనిచేయవలయునట. ఎన్నికలకు పిమ్మట నాల్గురాష్ట్రములలో నయినను కాంగ్రెసుసభ్యులు అత్యధికసంఖ్యలతో శాసనసభలలో ప్రవేశించుచో, సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము నవలంబింపవలయునట. అట్టి మెజారిటీ లభింపనియెడల, రిస్పాన్సివు సహకారము నెల్లరును అవలంబింపవలయునట. సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము లేనియెడల, సహకారము నవలంబింపవలయు ననుట ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును. రిస్పాన్సివు సహకారము మంచిదా కాదా? మంచిదగుచో, సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము నవలంబింప నేల? సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము వాంఛనీయ మగుచో, దానిని విడిచి సహకారము నవలంబింపవలయు నని కోరుట ఏటి ధర్మము? సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము సాధ్యము గానిచో, తత్తుల్యమగు మరియొకవిధానమును అవలంబింపగూడదా? స్థానములను ఖాళీగా నుంచవచ్చును. లేనియెడల మరల శాసనసభలను బహిష్కరింపవచ్చును. అంతియ గాని, సహకారము తప్ప వేరుమార్గము లేదని చెప్పట అసంబద్ధము. మధ్యరాష్ట్రములలో అధికసంఖ్యాకులు లభించుట నిశ్చయ మయినపుడు, సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము అక్కడ నేల కొనసాగింపగూడదు? డాక్టరు మూంజీగారును వెనుక నిట్టి సూచననే గావించిరి. వీరి యుద్దేశ్యము, ఏతరునయినను రిస్పాన్సివు సహకారము నకు దేశమును దింపుటయే యని కరతలామలక మయినది. ఇంతవరకును కలసి పనిచేసిన రిస్పాన్సివు సహకారవాదులకును స్వరాజ్యపక్షమువారికిని మధ్య సమాధానము గుదురుట మిక్కిలి వాంఛనీయమే. కాని నిరోధమార్గమునకు ఉద్యోగనిరాకరణము మొదటిమెట్టు. దాని నాధారము చేసికొని సంపూర్ణప్రతిష్టంభనకు గడంగవచ్చును. ఉద్యోగనిరాకరణమును నయితము దీసివైచుచో, నిరోధమార్గము దొలగిపోయి, సహకార మొక్కటియే మిగులును. దీనిని కేల్కాగు మున్నగు నాయకులు రిస్పాన్సివు సహకార మని పిలువవచ్చును గాని, నిజమున కది ఎంతమాత్రము గానేరదు. లోకమాన్యని భారతీయు లెల్లరు గౌరవింపదరు. వారిజీవితమునందెన్నడును నియమరహితసహకారము ననుసరించిన నిదర్శనము గనుపింపదు. అట్టితరి, నేటిరిస్పాన్సివు సహకారపక్షమువారు లోకమాన్యని దృక్పథమునకు అపార్థముల జేయుచో మాత్రము, వారి నామోదించుట దుర్లభము. నాల్గురాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు సభ్యు లధికసంఖ్యలతో ప్రవేశించుచో, సంపూర్ణప్రతిష్టంభనము నవలంబించుట కెవరికి నాక్షేపణ యుండజాలదు. స్వరాజ్యపక్షము వారిందుల కేమాత్రము వెనుదగ్గరు. కాని, మెజారిటీ రానియెడల, సహకారము నవలంబింపవలయు నను పరతు సంగీకరింపజాలరు. ప్రతిష్టంభనమునకు దులదూగు మరియొక నిరోధమార్గమును జూపవచ్చునుగాని, సహకారావలంబనము దప్ప మరియొక

ప్రత్యామ్నాయమార్గము లేదనుట విచిత్రము. నిరోధమార్గమును బలపరచెడి సమాధానమున కంగీకరించుటకు స్వరాజ్యమున కభ్యంతర ముండదు. ఇట్టి సందర్భానికే అన్నిటికన్నను శుభ్రమ మార్గము, కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు కట్టుబడియుండుట తప్ప వేరే గాదు. ప్రతివారి పట్టదల కొనసాగవలయు ననుచో, ఏకార్యమును తిన్నగ నెరవేరదు కాంగ్రెసునం దందరును కలసి కావించెడి నిర్ణయమును మనఃస్ఫూర్తిగా కొనసాగించునెడల, ఎట్టియిబ్బందియు గలుగజాలదు. అనవసరపు చర్యల కెడముండజాలదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయమునకు కట్టుబడి యొడుట కిప్పటికయినను, రిస్పాన్సిబుల సహకారపక్షమువారు పూనుకొనుచో, ప్రస్తుతదస్పహాస్థిని తొలగించి, దేశమునకు అమూల్యమగు మేలొనర్చినవారగుదురు.

రాయల్ కమిషను పరీక్ష

రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి రాయల్ కమిషను వచ్చి విచారిం చు నని, పలువురు భయపెట్టుచున్నారు. కాని భారతీయు లెట్టి కమిషనును గోరుట లేదనియు, స్వయం నిర్ణయస్వాతంత్ర్యమును మాత్రమే గోరుచున్నారనియు, ఇట్టివారు గుర్తించుట యవసరము. ఇంతవరకు సంస్కరణముల పరీక్ష లేదేశమునందును జరిగి యుండలేదు. పాలకులు పాలితులనమరతను పరీక్షించుటచే, సత్యము వెల్లడిగాజాలదు. పాలకులు దేశమునం దంతఃకలహములను బోగొట్టలేక, తమ యసమర్థత నిదివరకే చూచిరి. ఇట్టివారు ప్రజల సమరతను పరీక్షించుట ఎటులో యూహింప వీలులేదు. అయినను పరీక్షించుట కేమున్నది? ముందుగ ప్రజలకు స్వపరిపాలన మిచ్చి పిమ్మట వారు నిర్వహింపగలిగిరా లేదా యని చూడవచ్చును. అంతియగాని నిరర్థకమగు ద్వంద్వప్రభుత్వము నెటుల నిర్వహించి తని పరీక్షించుటయు, అందుకు భారతీయు లంగీకరింతులయు, అవమాన మగును. ద్వంద్వపరిపాలన మును, అధికారవర్గ పాలనమే. పరిపాలనకు ముఖ్యమగు శాశి లన్నియు అధికారవర్గమువారి హస్తములలోనే కలవు. పరీక్షింపదలచినచో, అధికారవర్గపుచర్యలనే పరీక్షింపవలయును. అసాగుగనర్చురుగాను, శాసనసభను ప్రారంభించుచు రాయల్ కమిషను పరీక్ష గూర్చి ముచ్చటించిరి. వీరు ఘోషించిన ప్రకారము, రాయల్ కమిషనువారు, ప్రస్తుతసంస్కరణములను హెచ్చుతేయ వచ్చును, లేక తగ్గింపవచ్చును. అసాగుకు మాత్రము పరీక్షాభయము లేదని, వీరు నొక్కినక్కాణించిరి. అట్టి భయము ఏకాగ్రమును బాధించుట లేదని, వీరు గ్రహింపవలెను. నిస్సారమగు సంస్కరణములను, రాయల్ కమిషనువారు కొన్ని రాష్ట్రములలో తొలగించినను విచారించువా రుండరు. ప్రజలకు గావలసినది స్వపరిపాలనము. తక్కువగల సంస్కరణములతో రారికి నిమిత్తము లేదు. స్వపరిపాలనము స్వతంత్రమైన ఆధారపడియుండు నని ప్రజలు నమ్ముటచే, నిరుత్సాహమున కవకాశము లేదు.

మద్యపాననిషేధము : అసత్యప్రచారము

మద్యపాననిషేధమును కొనసాగించు నిమిత్తము, తాము పెక్కు అక్రమములకు పాల్పడి

నటుల పుస్తీపుట్టుజాననగా రొప్పుకొనిరని, వారి ప్రతిపక్షులు ప్రపంచమున కంతకును దెలియజేసిరి. కాని, ఈవార్తయందు సత్య మేమియు లేదనియు, మద్యపాననిషేధము నేతీరున నయినను నిరుత్సాహపరచుట కిటుల గావించబడె ననియు, జాననగురివ్యాసముబట్టి తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వపు కొలువునందున్న రోజులలో, వీరు ఆభ్యాసినేరథులను కనుగొనుటకు, మామూలు అక్రమ పద్ధతుల నవలంబించిరట. అప్పటికి మద్యపాననిషేధశాసనము నిర్మితము గాలేదు. ఆభ్యాసినేరథులన్ని దేశములందును అక్రమములతోగూడిన వగుటచే, జాననగురిప్రవర్తన మాశ్చర్యము గలిగింపజాలదు. అప్పటి అధికారు లెవరును జాననగురి పద్ధతుల నేవగించుటకు మారుగ, వారి నభినందించి మరింత ప్రోత్సాహము గలిగించిరట. అప్పుడు వీరు దెచ్చినకేసు లెవ్వయు ఓడిపోలేదట. నిషేధోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు మాత్రము జాననగురి పద్ధతుల నవలంబింపలేదు. వారు అధికారపు వలలోనుండి బయల్పడినపిమ్మట, తామవలంబించిన మార్గముల తలపోసి వారే పశ్చాత్తాపము జూపిరి. ఇట్టియధికారు లెందరు గలరు? జాననగురి కీర్తి కిట్టి యొప్పుదల కళంకము గలిగించుటకు మారుగ, దానిని ఇనుమడింపజేయును. ఇరువది సంవత్సరములక్రిందట వీరవలంబించిన పద్ధతులను, ఇటీవల వ్యాపించిన మద్యపాననిషేధమున కంటగట్టుటకన్న విశతము వేరుండబోదు.

ప్రార్థన : రాజకీయవిషయములు

ఏమికి నను భగవత్ప్రార్థన జరుపుట హిందువుల కాచార మయినను, పాశ్చాత్యుల కిది విశరీతముగ వ్రోచుచున్నది. మతమును చర్చిలలో మాత్రము వదలిపెట్టుటచే, మతప్రయోజనములను పాశ్చాత్యులు గ్రహింపజాలకున్నారు. ఆసియా చట్టముపట్ల అసమ్మతిజూపుటకు నేటాలులో జరిగిన భారతీయుల సమావేశమునందు, వైవప్రార్థనలు ప్రాముఖ్యస్థానము బడసె నని, మాండ్లెస్టరు గార్డయను పత్రిక కొకవిలేఖకుడు వ్రాయుచు, మిక్కిలి ఆశ్చర్యము గనుబటచెను. హిందువులు, క్రైస్తవులు, మహమ్మదీయులు, బౌద్ధులు మున్నగువారెల్లరును చేరి, ప్రార్థనల నలుపుట వీరికి వితగ దోచెను. వైవప్రార్థనలవలన, రాజకీయసమస్యలు పరిష్కారమగునా యని, వీరు పరిహసించుచున్నారు. కాని, ఆసియా చట్టమును రాండుటేబిలు సమావేశము జరుగువరకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు నిలిపియుంచుట మాత్రము, ప్రార్థనలకు ఫలమగునా కాదా యను సందేహము విలేఖరుని నునస్సును బాధించెను. భారతీయులు వైవబలమును మరచుట చేతనే, తరుచుగ ధైర్యమును కోల్పోయి నిరాశ జూపుచున్నారు. ప్రపంచచారిత్రమును పరికించిన, మహాత్ము లేదేశమునం దున్నను వైవబలమునందు సంపూర్ణవిశ్వాస ముంచినటుల ద్యోతక మగును.

ప్రేమసందేశము

ఒకరిపై నొక రురుకుటచే గాక, ప్రేమ వ్యాప్తివలననే హిందూసమస్య పరిష్కార మగునని, హక్బరు కిమ్లా గారు దెలిపిన వాక్యములను ఎన్నిరును గమనించుట ముఖ్యము. ప్రేమపెరుగని

యెడల, ఎన్ని యొడంబడికల నేర్పరచినను ప్రయోజన ముండదు. ప్రస్తుతసమయమున మతవిషయక కలహములకన్న రాజకీయ స్పర్థ లధికముగ నున్న పని, కిమ్లాగారితలంపు. అధికారపదవులకై నాయకులు తగవులాడు చున్నారని వీరు కనుగొనిరి. ఇక నయినను ఉభయసంఘనాయకులు నిరర్థకమగు ఉద్యోగపదవులకై పెనుగులాడక, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై కృషి నలుపుచో, ఐకమత్యము ప్రవర్ధిల్లును. మతసమస్యలు సులభపరిష్కారము లగును. ఇంతకు మున్ను మతవిషయకమగు పట్టుదల జూపిన కిమ్లా బోలు నాయకులు, మరల జాతీయపథము ద్రొక్కుట శుభచిహ్నము.

తిరువాన్కూరు పత్రికాశాసనము

పత్రికాశాసనమును రద్దుజేయు చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటకు, నారాయణపిళ్ల గారనుజ్ఞ కోరగ, తిరువాన్కూరు దివానుగారు నిరాకరించిరి. ఇక మీద పత్రికానిరోధము యధేచ్ఛగ కొనసాగక మానదు. న్యదేశసంస్థానములం దయినను, బ్రిటీషు హిందూదేశమునం దయినను, జన్మస్వాతంత్ర్య నిరోధమువలన పాలకులకు తీరని నష్టము వాటిల్లునని గ్రహింపవలయును. పత్రికాశాసనమును బ్రిటీషు ఇండియాలో రద్దుజేసియుండ, దానిని మరల తిరువాన్కూరు సంస్థానమునందు ప్రవేశపెట్టుట, దూరదృష్టి గాని విశాలభావమును గాని ఏమాత్రము సూచింపదు. ఇందువలన తిరువాన్కూరు ప్రజానందోళన మధికమగుట సహజము.

పాబ్నా కొట్లాటలు

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

కలకత్తా, జూలై 6:— పాబ్నాలో క్రొత్తగా జరిగిన అల్లగుల గూర్చి రాజసూహిదీవిజాకమిషనురు పంపన నివేదిక యువై బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి కౌకప్రకటనన గావించిరి. పాట్నా పట్టణమున జూలై 1 తేదీన హిందువుల యూరేగింపులో అల్లరిప్రారంభమై క్రమముగా మతికొట్టబలలోనికి దిగెను. ఆ నాటిసంగతులతో జాతివైషమ్యములు పెరిగి పాట్నాకు 12 మైళ్ల దూరమున నున్న సుజానగరుపుట్టయనందు జూలై 4 తేదీన మరి కొన్ని తీవ్రవిషమములు జరిగెను. సబ్డివిజను ఆఫీసరు సాయధులైన పోలీసువారిని తీసుకొని వెంటనే పాట్నాలో వెళ్లెను. కాని యిలాగానే 4 హిందువులపైలు లూటీచేయబడి చాల నష్టముపాలెను. కొంతమంది పోలీసువారు దొంగసాముగల యొకనిని అరెస్టుచేసిరి. కాని మహమ్మదీయులు చాలమందిపచ్చివారిని లూటీలతో కొట్టి కైదు చేయబడిన వారిని రక్షించిరి. ఆత్మగతుజార్జమై పోలీసువారు తుహాకలను పేర్చిరి. తుహాకీదెబ్బలు తీసి ఆపృత్తికి వచ్చిన 7 గురు అరెస్టుచేయబడిరి. జూలై 5 తేదీన గూడ నా రెండు చోట్ల చిన్న చిన్న లూటీలు జరిగెను. జూలై 1 తేదీ నుండి యే పోలీసువారు జిల్లాలో వేరు వేరు చోట్ల పంపబడిరి. సుజానగరుపట్ల అల్లగులు జరిగిన తరువాతి మరయు నెక్కువగా పంపబడిరి. డివిజన్ కమిషనరును పోలీసు డిప్యూటీ యిన్స్పెక్టరు జెనరలును అచ్చటికి వెళ్లిరి. కాంతిని నెలకొల్పుటకై జిల్లామేజిస్ట్రేటు పోలీసు మాపర్శెంటు చేసినపనులను కమిషనరు ప్రశంసించెను. జూలై 1 తేదీన జరిగిన సంగతులను గూర్చి వ్యాయచిచారణ జరుగవలసి యున్నదని ప్రభుత్వప్రకటన చెప్పుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఆసాము శాసనసభ

రోడ్ల అభివృద్ధికై యేర్పాటుజేయుట

పిల్లంగు, జూలై 6:— నేడు శాసనసభా సమావేశమున రోడ్ల అభివృద్ధికై తీర్మాన మొకటి అంగీకరింపబడెను. ఇందులకు యాసారి బడ్జెటులో 10 లక్షలు యేర్పాటుజేయుటకు ఆర్థికసభ్యు డొప్పుకొనెను. రోడ్ల అభివృద్ధి గూర్చి ప్రభుత్వమునకు సలహా నిచ్చుటకై ఒకకమిషన్ నియమింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొగ్గుగనుల చట్టము

ప్రభుత్వమువారి అభ్యవసరశాసనము

క్రొత్తవేతనముల రేట్లు

రుగ్బీ, జూలై 6:—ప్రభుత్వసభలో నేడు సినిమాప్రభుత్వ బొగ్గుగనులచట్టమును రెండవసార్వభూమి ప్రవేశపెట్టెదరు. కార్మికపక్షములెరువున వాదన ప్రభుత్వ చట్టమును నిరాకరించలేనని దిలిపెదరు.

కొద్దిరోజులలోనే ఈచట్టము శాసనసభమును దాల్చి నుండుటచే అదనపుగంటలు పనిచేయువారి కొద్దివేతనములను తెలుపుచు గనులయందు ప్రవేశములను అంటించుచున్నారు. గనుల అభివృద్ధి అనుగనుల జిల్లాలయందు ఇదివరలో తప్పినటుల సమృద్ధి ముందున్న వేతనములను ఇచ్చెదరు. ఈ ప్రకారము 9 తెలుగు ఇచ్చెదరు.

దక్షిణపడమటి యాంధ్రప్రదేశ్ లో బొగ్గుపర్వత ఆగి పోవుటకు ముందున్న వేతనముల నిచ్చెదరు. కనీసపు వేతనము కూలీ 1-6 కి పిల్లలకు 8 పెన్సీలు దక్షిణయాంధ్రప్రదేశ్ లోను పడమట యాంధ్రప్రదేశ్ లో 8 పిల్లలకు 8 పెన్సీలు ఇచ్చెదరు.

ప్రభుత్వమువారి సమర్థనము

ప్రభుత్వ సభలో నేటిసాయంత్రము రెండవ సార్వభూమి బొగ్గుగనులచట్టమును ప్రవేశపెట్టి చర్చించుచు సినిమాప్రభుత్వ ఇల్లునుడిచెను. ఈజిల్లు తాత్కాలికముగ అమలు జరుగును. ఇట్లమున్న పనివాండ్లకే వర్తింతును. అత్యవసరపరిస్థితులు ఏర్పడుటచే ప్రవేశపెట్టవలసినవచ్చెను. రోజు 1 కి 7 గంటలు పనిచేయవలె ననుసంధానించునకు ప్రతి కూలముగాదు. గనుల పరిశ్రమను సాగునటుల ఎట్లు చేయవలెనో, ఏమిచేయవలెనో అలోచించవలెను. ఎక్కువగంటలు పనిచేయుటవలనను కొంత ఆర్థిక విషయములందు, అతికొద్దిగానే జరిగిరి. ప్రభుత్వమువారి విధానములయందు ఈజిల్లుప్రకారము యుండు ననుకొనుట పొరబాటు కొంతవరకే ప్రభుత్వవిధానముగనుండును. ఒకరోజున, మునిసిపలు వర్తకములు దప్ప తక్కిన విషయములను గూర్చి బొగ్గుగనులచట్టమును ప్రభుత్వమువారు అమలు జరిపెదరు. మునిసిపలు వ్యాపారమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు తీవ్రముగ యోచనచేయుచున్నారు. చాలవరకు గనులన్నిటిని కలిపివేయుటకు ఇష్టపడుచున్నటుల తెలియుచున్నయది. అట్లుగానే ఎంతయో ఖచ్చితమైన మూల వికలుండు ఏర్పాటులుగూడ లాభించును.

ప్రతిపక్షాల విధానము సానుకూలముగ ఏర్పాటులను చేయుటకు లేదనిరి. రాయబారములను ప్రారంభించుటకును, వ్యభిచారిక పనిచేయుటకును ప్రభుత్వమువారు ప్రతిక్షణము తయారుగ నున్నారు.

క్రొత్తవేతనపు రేట్లు

స్కాట్లాండు, డీనపార్లమెంట్ బ్రిష్టుల ప్రవేశములందు రోజు 1 కి ఎక్కువ గంటలు పనిచేసిన సమృద్ధి ముందున్న వేతనముల నిచ్చెదమని యభిప్రాయము గనులలో ప్రకటించుచున్నారు. దీనివలన 500000 మందికి నష్టముగనున్నయది. ఇతరప్రదేశములందు కూడ వేతనములను గూర్చి ఈవారముగా దిలిపెదరు. గురువారమునాటికి జిల్లు శాసనసభను. రోజు 1 కి అదనపు గంటలు పనిచేయువారికి ప్రాతవేతనముల రేట్లు ప్రకారము ఇచ్చెద మనుచున్నారు.

ఈలోపుగ గనులపనివాండ్ల నాయకులు పనిలోనికి పనివాండ్లు, వేతనములను తగ్గించినగాని బనిచేయు గంటలను హెచ్చించినగాని, జిల్లాబిడెంబడికలను తేలికొన్నగాని వర్తరాదని హెచ్చరించుచున్నారు.

వేతనముల సంఘము రైల్వేమున్న ఇతరపరిశ్రమలందున్నటుల బొగ్గుపరిశ్రమలో కూడ వేతనముల సంఘమును ఏర్పాటు చేయరా అని కామన్వెల్త్ లో వడుగ అనంపుము జయ ప్రదేశముగ నుండెనది లేనిది అయాపరిశ్రమల ప్రయత్నములను

జిల్లి యుండునని ప్రధానామాత్యుడు ప్రభుత్వము నిచ్చెను. దీనిని తోయకుమిషనువారు గుర్తించిరి. ఉభయపక్షములును అంగీకరించిన ఇట్టి సంఘముచే తాదానుండునని రనిరి. ఈవరతిపుడు నెరవేరలేదుగాన ప్రస్తుత మాదియము నెత్తుకొనవసరము లేదనిరి.

గ్రేస్టేషన్ యభివృద్ధి

రుగ్బీ, జూలై 6:—బొగ్గు పర్వత ఆగిపోవుటకుగూర్చి ప్రస్తావించుచు గ్రేస్టేషన్ ఇల్లు తెచ్చెను. గనులఅభివృద్ధిగూర్చియు, గనులపనివాండ్లకు గూర్చియు, ప్రభుత్వమును గూర్చియు ఎంతయో ఆశ్చర్యములు కలకాశమున్నది. కాని అది అటుండనిండు. దీనికంతకును కారణము గనులపరిశ్రమ కష్టపరిస్థితులందుటయే. ప్రజల దౌర్భాగ్యము ఇంకొక కారణము. గనులపనివాండ్లకు మూడు మార్గము లున్నవి. కొంతవేతనములను తగ్గించుటయో పనిచేయుగంటలను హెచ్చించుటయో లేక కొన్ని గనులను మూయుటయో జరుగవలెను. గనులను మూసివేసిన 500000 మందికి పనిలేకుండ పోవును. ఇట్టి అసంతృప్తికరమగు పరిస్థితులందు న్యవహారము కుదురుట కష్టము. 8 గంటలజిల్లు ఆశ్చర్యములనుండిగాదు. ఇట్టి ప్రతిపక్షాల పరిస్థితులందు గనులపనివాండ్లు వారి యిష్టమునచ్చినటుల చేయుట కవకాశముండవలెను కాని ఈజిల్లు అసలు తాత్కాలికముగనే అమలుజేయుదును. అయిదుసంవత్సరములే దాని కాలపరిమితి. అతిశక్తికరముగ నుండునని ఇంతనిరోధము బయలుదేరెను. మూలముగ 7 గంటలపని ఏర్పడువరకు ప్రతిసంవత్సరము మొదటి సంవత్సరమైన వెంటనే రోజు 1-6 కి 7 గంటలకు తగ్గించి ఏర్పాటు చేసిన ఇంత ఆశ్చర్య బయలుదేరెడికాదు. ఆ అంశంపై సంవత్సరములలో ఏగనులను మూయులెనో నేటిని ఉంచవలెనో అనుభవముమీద దిలియును. గనులపనివాండ్లు కొంతవరకైన అంగీకరించకపోవుటచే పెక్కుగనులు పడిపోవును. గనుల పనివాండ్ల చైఖరి వారికే ముప్పును దెచ్చిపెట్టును.

బొగ్గుగనుల చట్టము

ప్రస్తుత మాపుజేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 6:—సినిమాప్రభుత్వము గనులచట్టమునుగూర్చి జరుగుచున్న ఆపుజేసినటుల ప్రభుత్వసభలో ప్రకటించిరి.

రైల్వేపనివాండ్ల ఆక్షేపణ

ప్రధానామాత్యుని ఆక్షేపించుట

లండన్, జూలై 6:—రైల్వే కంపెనీలను, ప్రభుత్వమును, బాగ్మినుగారిని నేవనలు రైల్వేయూనియను అన్యాయము దూరపార్శవభించెను. ఈసమృద్ధిలన పనివాండ్లలో ప్రత్యేకము బయలుదేరెననియు, సమృద్ధిలన గగిన సప్తమును రైల్వే పనివాండ్లకుండి రాబట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు కాని తుదకు పనివాండ్ల సెన్సిబిలిటీను నడిచిరి. ఉపద్రవకరమగు మోసగాదని బాగ్మిను గారిని దూరెను. గోమఖివాక్రమమువలె నండి కార్యమును సాధింపనచ్చినని గ్రహించితిమనిరి.

సత్రికా ప్రతినిధులను రానియలేదు

క్రైడ్ యూనియను పత్రికల ప్రతినిధులు దప్ప ఇతర పత్రికాప్రతినిధులను సభకు రానియలేదు. థామస్ గార్లెట్టుచేయుట మంచిదిగావనిరి. కాని ప్రయోజనము లేకపోయెను. అతిర్యానము నవలంబించినవిషయము ప్రతిపత్రికాప్రతినిధులు సభనుండి మరగిపోయెను.

సమైఖ్యులు

8000000 పౌనులు గావలె ననుట
లండన్, జూలై, 6:—బొగ్గుపర్వత ఆయన ఖర్చులకు 8000000 పౌనులు గావలె ననుచున్నారు. అత్యవసరశాసనములను సాగించవలె నని కామన్వెల్త్ వారు తీర్మానించి సభ నాపుజేసిరి ప్రస్తుతము.

సుమత్రా భూకంపము

400 మంది చనిపోవుట

పడంకు: బలేనియా, జూలై 6:—సుమత్రాలో పోర్టు దికాముగో పృథ్విభూకంపము బయలుదేరెను. దానివలన పెక్కు భవనములు చాల పాడైనవి. ఎచట జూచినను భయకంపితులై ప్రజలు గోలపెట్టుచున్నారు. మొత్తము 400 కంటె పైగా చనిపోయిరి.

చీనా సుంకములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూలై 6:—చీనా సుంకములపై ఎక్కువ వ్యాతిత్యము నిచ్చుటకు పికింగులో అంతర్జాతీయ సుంకముల సంఘం మార్గముల వగిరి. దానివలన పూర్వాపుగారు ఇల్లు ఆక్షేపించిరి. సభను నుగించుటకుగా కాలనిర్ణయములేక ఆపుజేయుట యనియు, అంతర్జాతీయ ప్రభుత్వములు తికరణకుద్దిగ ప్రవర్తింతులనేమియు అనుచుండుచున్నాడను. క్రొత్త ప్రతినిధిని నియమింప సంస్థించుకొంటిని. ఇంకను అంతర్జాతీయ ప్రభుత్వమువారు పథిను సాగించుటకు నిరాకరించిన తక్షణము సుంకములపై వ్యాతిత్యమును ప్రకటించెదను.

సభ నాపుచేయుటకు కారణము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

టోక్యో, జూలై 6:—సభ నాపుజేయుటకు కొంత వరకు కారణములు, చీనాలో అల్లకల్లోలముగానుండుట ఆయా ప్రభుత్వములవారు తమమాక్కులకు భంగములేకుండ, నిలబెట్టుకొనుటకు మొండిగ పోరుట, మొదల అనుకొన్నదానికంటె ఎక్కువగ జపాను ముందుకేటయు అయియున్న విని వార్తాపత్రిక లనుచున్నవి.

చీనా సుంకములు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వపై ఖరి

రుగ్బీ, జూలై 6:—బ్రిటిషు ప్రతినిధి సర్ రోబర్టు మెక్ కియనుగారిల్లు దిలియజేసిరి. వాషింగ్టన్ బిడెంబడికను సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తిచేయుటయు అందులో ఏర్పాటుచేసిన అదనపుసన్నుల నిమిత్తము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము. చీనావారికోరిక ఇదియే అయియుండవలెను. ఈవిషయమై చర్చించుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము సరిసిద్ధముగ నున్నది. వాషింగ్టన్ బిడెంబడికకు విరోధముగ లేని ఏర్పాటులను చీనా ప్రతినిధులతో చర్చించుటకు సిద్ధముగ నున్నారము. చీనా ప్రతినిధుల సభ మరల సమావేశమైనపిదప తక్షణమే, వాషింగ్టన్ బిడెంబడికలో జెప్పిన అదనపు సన్నులను అమలుజరుపవలె నని కోరుచో అనివయమై బిడెంబడిక కుదిరినపిదప బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సభను ఆపుజేయుటకుగాని రాయబారములను ఆపుజేయుటకుగాని అంగీకరింపరు. సుంకముల సభాప్రతినిధులుగ వచ్చిన వారందరను ప్రకటనమును గావించిరి. సాధ్యమైనంత త్వరలో సభాద్వైత్యమును పూర్తిచేయవలె ననిరి. శుభము చీనా రాయబారులు విదేశాంగ రాయబాడులతో రాయబారములను ప్రారంభించుటకు నిలగుననిరి.

కోభంగారి పయనము

బగ్గాడ్, జూలై 5:—బగ్గాడునం బుద్ధేరుకు కోభంగారు నేటియందుము 6/45 గంటలకు పయలుదేరిరి. బందరాబాద్ నేడుచేరును. కోభంగారికి కొంచెముకను బద్ధకముగ నేయున్నది. ట్రైగ్రీన్ పదిదగ్గర దిగినట్లు కొంచెము ప్రమాదము తప్పిపోయెను. కోభంగారిలో విమానమును నడుపువానికి కుపాకి గుండుదెబ్బ తగులుటచే పయనము ఆలస్యమైనది.

పల్లెయనుచో శాంతి

రుగ్బీ, జూలై 6:—బ్రిటిషు మ్యాంటెల్లు ప్రకారమును బాల్కన్ ప్రకటనముచేతను జాతీయశత్రుమును నెరవేర్చుకొనుటకు ఆలెంబీ ప్రభుని నేనలచే పిల్లెనని కొనిగూడిరి. అంగ్లడియను సంఘమువారు జాతీయశత్రుములను నిర్మించుకొనుటకు తోడ్పడిరనియు యూదులు పడు బాములసండి తప్పించుటకు యూదులకుగూడ అవకాశమిచ్చినందులకు గర్వపడుచున్నారనియు ఆలెంబీ ప్రభుని కొనియాడిరి. యుద్ధమాదిగ పల్లెయనుచో జరిగిన గొప్పయభివృద్ధికి ఆశ్చర్యమునొందుచు పల్లెయనుంజెలవను శాంతి, సమృద్ధి ప్రజలుచున్నదినిరి. ఆలెంబీ ప్రభువు యూదులు తమ దేశమును పెంపొందజేయుటకు ఆర్థిక సైతికసహాయమునే కోరుచున్నారనిరి.

ఖిందాంతరములనుండి మాంసములదిగుమతి

రుగ్బీ, జూలై 6:—కాక్కు నోటికి పశువులకు కొగములు ఖిందాంతరములనుండివచ్చిన మాంసముచే కలుగుటచే గునుతి గూడదంటి మనియు అర్థమయినను మాంసము అట్టికొములకు కారణము గాకుండుటచే దానిని దిగుమతిచేయరాదను తీర్మానము వ్యవసాయశాఖరేటియజేసెను.

అభివృద్ధిలో బిట్టలు పజిలు

ఇటలీ ఆర్థిక పరిస్థితులు

రొమ్, జూలై 6:—ఇటలీలో ఆంధ్రము ఇటలీ ఆర్థిక పరిస్థితులను జననమందుచే అచట ఇటలీ ప్రజలతో (బిట్టలు పజిలు పోటీ) సమ్యక్ బిట్టల ప్రభుత్వమువారు వారికి తోడుటకు వీలులేదని చాచుటలేకగారిని. అభివృద్ధి ప్రభుత్వం నిర్వహించుట కా బహుశా వినియోగించరాదని, బహుశా ముగ్గురికి లాభముగ నుండవలెను. కాని తమకేది మా అభివృద్ధి ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయించుకొనవలె

గ్రామగృహనిర్మాణము

రొమ్, జూలై 6:—ఈ సంవత్సరము గ్రామగృహనిర్మాణమును గూర్చి పార్లమెంటులో ఆర్థికశాఖామంత్రి శాస్త్రి తీర్మానములను ప్రవేశ పెట్టెను. వచ్చే సంవత్సరము గూడ ములను కుభ్రము జేయుటను గూర్చి చర్చను దీసికొనెదరు.

గ్రేటు బ్రిటనులో శిశువుల మరణముల సంఖ్య 1900 లో పుట్టిన జేయుమందిలో 154 చనిపోయినదియు, అయ్యది ఇప్పుడు 75 లోనికి వచ్చినదియు, ఇంకను ఆర్థికముగ నుండుట యభివృద్ధికరమగు ఏర్పాటులను జేయుచున్నారనియు ఆర్థిక శాఖాకార్యదర్శి తెలిపెను.

ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయము

రొమ్, జూలై 6:—ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయమున స్వయం భావకు పండితు శేర్పాటు జేయుటకు 25000 పాసులు విరాళములు వచ్చెనట.

స్వయంభూత గౌరవించుట

డాక్టర్ ఆఫ్ సివిల్ లాస్ అను పిరుకమునిచ్చి ఆక్సుఫర్డు విశ్వవిద్యాలయమువారు స్వయంభూతను సత్కరించిరి.

కెయిజరు ఆస్తి

ప్రభుత్వ చట్టము నువసంహరించుకొనుట

మరల ఎన్నికలు

డెల్లొ, జూలై 2:—ప్రభుత్వమువారి కాంప్రమైజు లిటును తీసివేయుటచే మూడవ పర్యాయము ఆమోదించుటకు వీలులేకపోయెను. మరల ఎన్నికలు జరుగవలెనున్నది.

న్యాయస్థానములం దీనియమై డిజిటల్ ఆఫీసులవరకు దాఖలుజేయరాదని నిర్ణయించుట కాసిందిరి.

ఈలోపుగ ఒడంబడికను గురువులకు ప్రయత్నించెదరు. తేనిచో నిర్ణయించి ఆర్డరులు రద్దగును.

ఇంగ్లండు-ఇరాకు

లండన్, జూలై 6:—1924 ఆర్థిక ఒడంబడిక ప్రకారము ఇరాకునుండి రావలసిన మొత్తమును వదలుకొనుటకు పార్లమెంటు అధికారము బడయవచ్చునని కామన్స్ సభలో కర్నలు అమోగిగారిని.

ఈ 700,000 పాసుల మొత్తమును వదలుకొన్నందులకు గ్రేటు బ్రిటనుకు ప్రత్యేక సదుపాయమేదీరు జరుగలేదని. ఇరాకు ప్రభుత్వమునుండి ఈసొమ్మును రాబట్టుటకు వీలులేదని అందులకు కొన్ని కారణము లున్నవని హిల్టన్ ఎంగుసేనాని నివేదికము ద్వారా వచ్చెను.

ఇటలీ వైమానికుడు

పినిచో గారు

బరేవియా, జూలై 6:—ఇటలీ వైమానికులు బరేవియా జేరెను. 62000 మైళ్లు ప్రపంచమును ముట్టినమృతుకు సంకల్పించుకొనిరి. ఇటలీనుండి బయలుదేరెదరు. అచటనుండి అట్లాంటికును దాటిపోయెదరు. అచటనుండి వెస్టిండిస్ దక్షిణామెరికానుండా న్యూజిలండు, జావా, సిరగపూరు, ఇండియా, కెయికో కేగి తిరుగ ఇటలీ జేరెదరు.

స్వారిస్ హ్యవరులైలు భగ్గుము

కారణము

స్వారిస్ జూలై 6:—రైలు ఇంకోకపంక్తిలో వంపులో పడిపోవుటచే డ్రైవరుకు నష్టమై తెలియక పోయెను. గంటకు 50 మైళ్లవేగతో పోవుటచే ఆహారమున ఆవులకు వీలులేకపోయెను. అందుచే ప్రమాదము తలపడినది.

వాతావరణ స్థితి

1926 నవంబరు 6 వ తేది మంగళవారము

మండలాలు	తాపమానము	వర్షపాతము	తేలికపాకము	తేలికపాకము	తేలికపాకము
గోపాల్ పూర్	83.8	79.0	...	1.99	— 5.42
విశాఖపట్టణం	83.9	78.1	0.04	4.07	— 1.54
కాకినాడ	83.5	75.8	0.44	7.94	+ 1.91
మచిలీపట్టణము	86.8	76.2	0.16	8.72	— 1.91
కర్నూలు	93.0	78.8	...	2.85	— 0.96
బళ్లారి	83.0	77.4	0.01	2.29	+ 0.11
అనంతపురం	...	...	...	5.44	+ 2.70
కడప	93.6	73.6	0.18	5.60	+ 1.96
నెల్లూరు	87.2	79.1	...	3.09	+ 1.21
మద్రాసు	83.9	74.8	...	0.41	— 1.29
కడపూరు	94.8	80.6	...	1.28	— 0.87
నేలమ	88.5	75.0	...	8.96	+ 0.82
కోయంబూరు	78.9	70.8	0.37	0.68	— 1.28
తిరుచనాపల్లి	97.6	75.2	...	1.90	+ 0.15
నాగపట్టణము	92.0	80.3	...	0.01	— 1.69
మధుర	94.2	77.7	...	1.20	— 0.61
పాంబట్	85.6	78.1	...	0	— 0.25
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	— 0.60
తిరువేలూరు	88.8	78.7	...	11.05	— 0.05
కొచ్చిన్	84.6	76.7	0.04	40.88	+ 6.53
కాకినాడ	81.4	78.9	2.72	38.59	— 1.79
మంగళూరు	88.2	77.1	0.64	38.72	— 6.84
దెంగళూరు	79.5	67.1	8.13	2.69	— 0.98
మర్కార	66.1	68.0	1.70	20.81	— 12.77
కొడకనాట్	61.7	50.7	0.03	3.54	— 1.35

సర్పాదులు:—వర్షపాతము సాధారణముగ నున్నది. కాకినాడలో 0.44" మచిలీపట్టణములో 0.16" వర్షించెను. విశాఖపట్టణములో చినుకులుపడెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. గోపాల్ పూర్లో 8, తక్కినచోట్ల 5½ నుండి 7½ డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. కాకినాడలో 4½ మచిలీపట్టణములో 2½ డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి తక్కువ.

దక్కన్:—కడపలో 0.18" వర్షించెను. బళ్లారిలో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 2½ నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

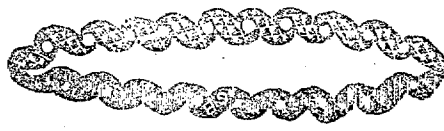
కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కడపూరులో తక్కువ. శీతోష్ణ నితి మామూలుగ నున్నది.

పడమటి తీరమున, ఉత్తర మద్రాసు తీరమున వర్షము సాగవచ్చును. స్థానిక చినుకులు తక్కినచోట్లపడును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

నవరస బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరి రు 4-0-0 మాత్రమే

దైముకు కట్టించుకొనుటచే. అయ్యుమయిన ఎనిమిది నెలలు. అనేక రకములలో గలవు. నవరస బంగారు గారొట్టి, యొప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియడల సవరనుల ధర ప్రకారం సొమ్ము వాసము యివ్వబడును. కోరువారికి కేటాకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్లు మేనుపాక్చరింగ్ కో 18, జనరల్ ముల్లయ్య మొదలినది, సామూరు పేట మద్రాసు.

జెయిలునుండి పారిపోవుట

దొంగలనాయకుడు బాబు ఛన్నావాలాగారి

నివారణ

సి. ఐ. డి. ఇన్స్పెక్టరు సలహా

బొంబాయి, జూలై 6:—బాబు ఛన్నా వాలా తేక. నారాయణరామచంద్రయను పేరెన్నికగాంచిన బండిపాట్లనాయకుడు జెయిలులోనుండి పారిపోయినందులకు విచారించబడెను. పోలీసుధికారి యొకడు సాక్ష్యములను ఇనుపబట్టి తీసివైచి నెట్టింగుకొని వైచి పారిపోయెననియు తరువాత నోపనిముట్లు దొరకెననియు తెలిపెను. ముద్రాయి తాను నేరస్థుడని ఒప్పుకొనెను. ఒక సి. ఐ. డి. ఇన్స్పెక్టరు తాను చిరకాలమునుండి వలసి వచ్చునని చెప్పి తాను పారిపోవునెడల సహాయము చేయునని తెలిపెనని చెప్పి ఇట్టి సందర్భములలో సహాయము దొరకునప్పుడు ఎవరు స్వాతంత్ర్యము బడయగోరు అనెను. ఈముద్రయిచ్చే ఈ గడినుండియే 1924 లో సహితము పారిపోయెను. ఇదివరలో తా నైదుసార్లు జెయిలుకు వెళ్లెనని ఒప్పుకొనెను. ఇప్పుడు రెండేండ్ల కఠినవరకము విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి పోలీసులకు చీవాట్లు

కమిషనరు నివేదిక

ప్రజలకు మీయందు నమ్మకము కుదురలేదు

బొంబాయి, జూలై 6:—1925 సంవత్సరపు నివేదికయందు పోలీసుకమిషనరుగా రిట్లు సెలవిచ్చిరి. నేరములు 1924 కంటె 977 ఎక్కువైనను పరిస్థితులు చూడ చాల బాగుగ నేయున్నవి. ఇండియను పీనలకోడు కేసులు 1917 నుండియు సరిమాచిన ఇదియే చిన్న సంఖ్య. పోలీసువారి చాకచక్య అర్హతలకు ఇదియే నిదర్శనము. రెండున్నెలలలోతప్ప తక్కినచోట్ల చాలనేరములు తగను.

దళపు శిక్షణనుగూర్చి మాటాడుచు ఈసంవత్సరమున చాలమందికి శిక్షవిధింపబడెనని తెలిపిరి. సోమరితనము, అశ్రద్ధ, దుర్మతి, కాలముగడచిన కొలదిని లాభదాయకము కావని నేర్పికొనిన లాభకరమే. ప్రజలసహకార మేమాత్రము లేదని చాల ఫిర్యాదులు తరచువచ్చుచున్నది. నిజమే. దీనియందు చాలతత్వమున్నది. కాని ప్రజలయందు దోషములేదు. పోలీసువారు ప్రజలనమ్మకమునకు పాత్రులుగావలెను. వారికింకను మీయందు నమ్మకము గలుగలేదు. పోలీసువారి మర్యాదయందు ఇంకను ప్రజలకు నమ్మకములేదు. విధివ్యక్తులను నెరవేర్చుట యందు తరుచు పోలీసువారు చూపు దురుసుతనము ఆమర్యాదలను ప్రజలు తరుచు నిరసించురు. దళపు ప్రతినిధులుపుటకు శ్రమను అపర్యాదనవచ్చు నేరములను శిక్షింపవలసినదే." (ఆ. ప్రె.)

రిజిస్ట్రేషన్ శాఖానివేదికము

వ్యాపారము తగ్గినది

బొంబాయి, జూలై 6:—మూడు సంవత్సరముల కొక మారు తయారు జేయు బొంబాయి రిజిస్ట్రేషన్ పరిపాలనా నివేదికము (1923-25 సంవత్సరములకు) వ్యాపారము తగ్గట వల్లను మనీ మార్కెటు మిక్కిలి తీవ్రముగ నుండుట చేతను రిజిస్ట్రేషన్ తగ్గినట్లు తెలుపుచున్నది. 1921 నుండి అమలులోనికి వచ్చిన ఫోటో కాపీయింగు పద్ధతి సలు లభికులకు గూడ వ్యాపింప జేయబడినది. ఫోటో కాపీయింగు కంటే యింకా ధృతియే మంచిదనియు యిట్లే జరుగవలెననియు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

జాన్సీ బక్రీడు అల్లరులు

నేడు విచారణ ప్రారంభమైనది

అలహాబాదు జూలై 6:—బక్రీడు సందర్భమున జాన్సీలో జరిగిన అల్లరుల విషయమందు విచారణ ప్రారంభమైనది. ముద్రాయిలు 52 రు హిందువులు 58 తరపున వకీలు ఎ. పి. ధూబ్ బ్యారట్ల గారును ఇతరులును కేసుమేయూ హాలులో విచారింపబడుచున్నది. ఆ. ప్రె.

చేతగామి వార్తలు

శ్రీల సభ: భారత మహిళా సమాజమువారి యాజమాన్యమున గోఖలేహోల 9 వ తేదీ 5-30 గ. బహిరంగసభ జరుగును. బహిరంగము మిల్లులందు తొలగింపబడిన శ్రీల సమాజము గూర్చి కానసభలలో శ్రీలను చేర్చుకొనుట గూర్చి సంఘసంస్కార కానసభల గూర్చి చర్చింపబడును. శ్రీపురుషోత్తమ విప్లవ ప్రాగ్భిటులు.

మనమోహన ఎమ్.రంగసామినాయునివారి ఆలందూర్ శ్రీ రాధాకృష్ణసభ: చెన్నపురి పెద్ద నాయనిశేట బ్రహ్మదత్తయ్యలలో 1926 వ సం॥రం జూలై నెల 8 తేదీ గురువారము రాత్రి 8-30 గంటలకు పై సభవారి వలన శ్రీమన్ రామాయణమున కేకయడేశమునుండి ఉత్తమ భరతుడు అయోధ్యకువచ్చుట మొదలు - లంకాదహనము వరకు అతి వివరంగా అనవమున ప్రదర్శింతురు.

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము, సభలు: మదరాసు జిల్లా కాంగ్రెసు యజమాన్యమున 8 వ తేదీ గురువారం సాయంత్రము 6-గ గోఖలేహోలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల బలపరచుటకై సభజరుగును. సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు, ఎం. కె. ఆచార్య, హమీదుఖానుగారు, డా॥ మల్లయ్యగారు, కందస్వామిచెట్టిగారు మున్నగువార్యులపాల్గొనెదరు.

తిరువల్లి కే॥ణి హత్య కేసు: తిరువల్లి కే॥ణిలో 8 వ తేదీ 6-గ. హైకోర్టుచానువద్ద బహిరంగసభ జరుగును. యామాబుహుస్సేనుగారు, శ్రీనివాస య్యంగారు, వెంకటాచలంబెట్టిగారు, టి. వి. కల్యాణసుందరం ముదల్యారు మున్నగువార్యులపాల్గొనెదరు.

మదరాసు డాక్టరు అమెరికాబోవులు రాకుండులకు ఘోషించెను, అమెరికాసంఘమువారు వివిధ దేశములలో వైద్యులు ఔషధవిశేషములను ప్రత్యేక కృషిసల్పుటకు ధనసహాయముజేయువామన్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారిని ఆదగురువైద్యులనెంచి పంపగోరిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్థానిక ప్రభుత్వములతో సంప్రదించినలుగురుమాత్రమేయెంచిరి. అందుయిద్దరుమద్రాసువారు ఒకడు సంయుక్త రాష్ట్రము. ఒకడు పంజాబు. డా॥ వి. కృష్ణసుగిండి ఇన్స్టిట్యూటునందు బాక్సీయాలజిస్టు (క్రిమిశాస్త్రజ్ఞుడు)గాను, ఆర్. ఆదికేశవయ్యరు ఆరోగ్యశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగాను మదరాసునుండి 29 వ తేదీన బొంబాయివీధుగ అమెరికాబోయెదరు.

రాకపోకలు: గా॥ సర్. సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు, సర్. ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడుగారు, హెచ్. జి. స్ట్రోమ్గారు, ఎ. సి. ఎడ్వండ్సుగారు, నేతుదయమువచ్చిరి. సర్. టి. విజయరాఘవాచారిగారు రేపుడయము వత్తురు. 14 వ తేదీన కనడా బోయెదరు.

గా॥ మర్నలబాబయ్యగారు రేపుడయము వత్తురు. మేజరు హచిసనుగారు వాల్తేరునకు మేజరుమనీగారు యెంకూరునకు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

ఎస్. నాకోజిరావు, అసోసియేటెడుప్రెసు (ఫోను 2145) నుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు: "నేనుదయము ముత్యాలశేట హైస్కూలునంద నా స్వామిభౌంధెనువెను పుచ్చుకొని తిరిగి యివ్వ మరచిపోయిన ఆనామి యెవరో నాకు వెంటనే యిప్పించగోరువామన్నాను."

మైసూరు

(స్వకీయ విలేఖరీ)

మైసూరు, జూలై 6: సి. రాజగోపాలాచారిగారు గంగాధరరావు దేశపాండ్యగారు ఖిద్దరును గూర్చి 4 వ తేదీన లొనుహోలులో నడవనెంచిరి. ఎ. వెంకటకృష్ణయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. డా॥ రాధా ముకుంద ముఖర్జీగారు మైసూరునకు నిన్న వచ్చిరి. డా॥ సీలగారికి అతిథిగ నున్నరు. పదిరోజు లిచ్చట నుండురు.

సర్ చార్లసు టాడుహంటగారు నూజిలందు బోకున్నారు. అక్షోబరులో ఉద్యోగము స్వీకరింతురు.

తిరువల్లి కే॥ణి హత్య కేసు

భీష్మవైసిడెన్సీ మేజస్ట్రేటుయెదుట విచారణ ప్రారంభ, ముగుట

తల్లి కథనము

తనభార్యపై కిరణనాయులుపోసి, నిప్పుముట్టించి హత్య గావించెనని ఎస్. ఆర్. కల్యాణరామయ్యరు అను నభినిపేతేబడినకేసు ఈదినమున భీష్మవైసిడెన్సీ మేజ్రేటు రావుబహద్రుడు డాక్టరు పాండ్యలైగారియెదుట విచారణకు వచ్చెను.

పోలీసువారి తోపున ప్రాసిక్యూటింగ్ ఇన్స్పెక్టరు నేరారోపణ మొనర్చుచు తమ కథనంతను వివరించిరి. చనిపోయిన ధర్మాంబకు 18 వత్సరముల వయస్సుండును. ఆమెకును ముద్దాయి కి ని వి నా హ మై 2 1/2 వత్సరముల యొను. ఆరు నెలలకు పూర్వము పునస్సంధానకార్యము జరిగెను. అటుపిమ్మట వారు తిరువల్లి కే॥ణిలో అక్కరుసాహెబు వీధిలో నివసించుచుండిరి. గత నెల 18 తేదీ రాత్రి ఈహత్య జరిగెను. ఆక్రిందటిరాత్రి యిద్దరాయెకిని ధర్మాంబకును కలహము జరిగెను. ఆసమయమున కూరలు తరుగుకొనుకత్తితో నరికి చంపెదనని ముద్దాయి బెదరించెను. 18 తేదీయుదయము 8 గంటలకు బయలుదేరి ఆమె వీధిలోనే నివసించుచున్న తనతలిదండ్రుల ఇంటికి వెళ్లెను. సాయంత్రము 4 గంటలకు తిరిగి వచ్చెను. అదినమున నామె ఇంటిలో నంటచేయులేదు. ముద్దాయి సాయంత్రము 6 గంటలకు తిరిగి వచ్చెను. రాత్రి 9 గ 9-30 నిలకు భార్య భర్త రెవ్వరును పండుకొనుటకు గదిలోనికి వెళ్లిరి. 9 గ. 45 నిలకు ఆ గదిలో నుండి "అయ్యో అయ్యో" అనుకేకలు వివనచ్చెను. ఆకేకలు విని, అయింటిలోనే కాపురమున్న ఇతరులు పరుగెత్తుకొనివచ్చి చూచునప్పటికి ముద్దాయి గదిలో నుంటులుండుచుండెను. ముద్దాయి గదివెలుపల వసరాలో కూర్చొనియుండెను. అయింటిలో నివసించువారు పరుగెత్తుకొనివచ్చి మంటలలోనున్న ధర్మాంబపై నీళ్లుపోసిరి. పిమ్మట నామెయే కొరాయివద్దకు నడచివెళ్లి కొరాయిక్రింద కూర్చొని నీళ్లలోతడినెను. చూచుచు వచ్చినవా రీమంటలకు కారణమేమని అడుగగా తనభర్త తనపైకిరోసినుఅయిలుపోసి నిప్పుముట్టించెనని చెప్పెను. తరువాత నామెను జిల్లాలో కూర్చుండబెట్టి గోవా ఆస్పిటలునకు గొనిపోయిరి. వెళ్లగనే అచ్చటిడాక్టరు ఆమెవద్దకుండి వాఙ్మూలము పుచ్చుకొనిరి. తనభర్త కిరోసినునానెపోసి నిప్పుముట్టించెనని ధర్మాంబ ఆవాఙ్మూలము లో చెప్పెను. మరుసటిదినమున రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజ్రేటు యెదుటగూడ నామె ఆవిధముగనే వాఙ్మూల మొసంగి యుండెను. పంచాయతీవారు శివబరీత్ నొనర్చి ఆమె ఆస్పత్రిముగ అగ్నిప్రమాదము వలననే తేక ఆత్మహత్య వలననే మరణించెనని తీర్మానించిరి.

ప్రాసిక్యూషను తరపున హత్య జరిగిన ఇంటి పానులను తయారుచేసిన కుప్పస్వామి మొదలియారు ప్లానులగురించి మొదట విచారించబడిరి.

ధర్మాంబ తల్లి చెప్పిన సాక్ష్యము

ధర్మాంబ తల్లి యగు రుక్మిణమ్మ తరువాత విచారింపబడెను. గత మాఘమాసమున తిరుమానావల్లిలో తనకూతురు కార్యము 2 రిగెనది ఆమెచెప్పెను. తనఅల్లుడు అప్పుడే మదరాసునకు తిరిగివచ్చెను. తన కూతురుమాత్రము తరువాత ఒకనెల దినములవరకు అత్తవారింటిలోనే యుండెను అటుపిమ్మట నామెను తిరిగి పుట్టిగింటికి తీసికొనివచ్చిరి. మరణము సంభవించుటకు 15 దినములకు పూర్వమువరకు ఆమె తనయింటియందే యుండెను. ముద్దాయి 10 రోజులకు 12 రోజులకు ఒక్కొక్క మారు తమ గృహమునకు వచ్చి 10 నిమిషములు ఉండి వెళ్లిపోవుచు వచ్చెను. అతడు హోబలులో భోజనము జేయుచుండెను. ఈ 15 దినములకు పూర్వము ముద్దాయియే తామున్నవీధిలో తనయింటికి మూడుసార్లుండ్రో ఆనలల నొకఇంటినబైతు తీసికొని తనభార్యను పంపవలసినదని అడిగెను. అందు కంగీకరించి తనకూతురును పంపెను. తనఅల్లుని ఇంటికి ఒకమారుమాత్రమే తాను వెళ్లెను. ప్రతిదినము భర్త అశీనునకు వెళ్లినతరువాత ధర్మాంబ తనఇంటికి వచ్చుచుండెడిది. గతనెల 18 వ తేదీన ధర్మాంబ ఉదయము ఆరుగంటలకే తమఇంటికివచ్చి తనకు జ్వరమువచ్చునట్లున్నదనియు తలనొప్పిగానున్నదనియు తా నాదినమున ఇంటికి వెళ్ల తననియు సాయంత్రము వరకు అల్లుటనే యుండెద ననియు చెప్పెను. అంతకుమించి ఆమె ఏమియు చెప్పలేదు. ఆసాయంత్రమునరకు ఆమె తమ ఇంటనేయుండి మూడుగంటలకు ఇంటికివెళ్లెను. అదినమున ముద్దాయి ఏచ్చట భోంచేసెనో తనకు తెలియదు తా నా వినయము ప్రశ్నింపలేదు.

తరువాత జరిగినవిషయములగురించి ప్రాసిక్యూటింగ్ ఇన్స్పెక్టరు ప్రశ్నింపగా సాక్షికముల సమగ్రధారలు ప్రసహింప నిట్లు నుడివెను. రాత్రి 10 గంటలయ్యెను. నేను నాబెడ్డులతో పండుకొని నిద్రపోవుచుంటిని. ఇంతలో కొందరువచ్చి నీకూతురుకాలి పోయెనని చెప్పిరి. వెంటనే నేను నాకూతురింటికివెళ్లితిని. నేను వెళ్లువరకు నాకూతురు కొరాయిక్రింద కూర్చునియుండెను ఆమెట్లును చాలమంది మూగియుండిరి. అప్పు డామెదేహ మెట్లున్నదో నేను జూడలేదు. భయముఖముచే నాగళ్లకు మొకము కమ్మిపోయెను. ఆమెపైనీళ్లు పడుచుండెను. ఆమెయొగము కాలినట్లు మచ్చలు గనిపించుచుండెను. ఆమె తరువాత గోవా ఆస్పత్రికి గొనిపోయెను.

మేజస్ట్రేటు ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొసరుచు, తాను చెల్లినప్పటికి తనఅల్లు డక్కడ నున్నదియు లేనిది సరిగా చెప్పజాలననెను. తానచ్చటకొంచెమునేపుండి తిరిగి తనయింటికి వెళ్లెను. కొంతనేపటికెవరో వచ్చి, ధర్మాంబను బల్డిలో వైద్యశాలకు తీసికొనిపోవుచుండిరిని చెప్పి తనను గూడ రమ్మనెను. తానుగూడ జిల్లాలో కూతురితో వైద్యశాలకు వెళ్లెను. అప్పు డామెకు బాగా స్పృశకము గలదు. ఆమె ప్రమాద మెటుల సంభవించెనని తా నామెనడుగలేదు. ఆమెయు చెప్పలేదు. గోవా ఆస్పత్రికి వెళ్లినతోడనే ధర్మాంబలోనికి తీసికొని పోబడెను. తనను మాత్రము లోనికి వెళ్లనియ్యలేదు. డెల్ల వారువరకు అచ్చట వేచియుండెను. డాక్టరు మేజ్రేటు వచ్చి ధర్మాంబవద్ద వాఙ్మూలము పుచ్చుకొనిన విషయము తనకు తెలియదు.

తన అల్లుడు కూతురుపోట్లాడుకొనుచున్నట్లుతనకేమాత్రము తెలియదు. తన కూతురు ఆత్మహత్య జేసికొనుటకు పెంకి మనిషిగాదు.

ఇంకను విచారణ జరుగుచున్నది.

బెంగాలు రాజీ

కాంగ్రెసు తగాదాల పరిష్కారము

(అసోసియేటెడు స్పెషలుసర్విసు)

కలకత్తా, జూలై 7: క్రిందటి నెల 13 వ తేదిన బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ సభ జరిగిన తరువాత సభ్యులలో ఏర్పడిన తగాదాలు పరిష్కారమైనవి. బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షుడు జె. యం. నేన్ గుప్తాగారికిని టి. సి. గోస్వామి, శర్మచంద్రబోసు, నిర్మలచంద్ర, నలినరంజన్ సర్కారు డాక్టరు బిభన్ చంద్రాయి గార్లకు రాజీకుందినది.

నేనుగు ప్ర గోస్వామిగారల స్టేటుమెంటు

కలకత్తా, జూలై 7: నేనుగు ప్ర గారును టి. సి. గోస్వామిగారును కలిసి సంతకములజేసి యీక్రింద స్టేటుమెంటును ప్రచురించిరి:—

దురదృష్టవశాత్తు బెంగాలులో కాంగ్రెసు ప్రచారమును గూర్చి బయలుదేరిన విభేదములు అనుమానములు అంత ముఖ్యములు గాకపోయినను ప్రస్తుత మవి సమస్యిపోయినవని తెలుపుటకు మాకు సంతసముగదన్నది. మేము అన్ని విషయములగూర్చియు సావధానముగ మనస్సులు నిప్పి చర్చించుకొని మారాష్ట్రీమునందు కాంగ్రెసునందు వికమత్వము గురుగు ప్రయత్నములను జరుపుట కిష్టపడితిమి. ఇక మిద దేశమునకును కాంగ్రెసుకును ప్రయోజనకరముగ పనులు సమీకరముగ మారాష్ట్రీయున జరుగునని మేము నమ్మెదము. ఉభయపక్షముల వారును మనస్ఫూర్తిగనమ్మిచేయుపనులలో వివాదములువచ్చినపుడు దూషణలు చెలరేగునెడల అమానవముగనండును. మామటుకు మేము అట్టివిలేకుండ చేయవలెననియే కోరుచున్నాము. కొద్దిరోజులనుండియు మాయభయలు విదనను అస్పృహయు చేసిన ఆపదములేమైన యున్నయెడల వానిని పూర్తిగబోనాడుచున్నాము. మేము యిన్ని సంవత్సరములనుండియు దేశమునకై కలసిపని చేసితిమి. ఇక ముందుకూడ ఇట్లేచేసెదము.

నం. జె. యం. నేనుగుప్తా నం. టి. సి. గోస్వామి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చాంద్రమా సాది నిప్రచురింపబడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును
చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగ బంపుటకు వీలులేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

ఆషాఢ మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

కురంగి—పల్లె పూర్ణ ప్రజ్ఞాచార్యులుగారు; ఆంధ్రగీర్వాణ శతకోప సహస్రము—మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు; సుభాషిత రత్నావళి యవతారిక—మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు; భీమకవి నివాసస్థానము—శ్రీశేషాద్రిరమణకవులు; పువ్వులు - చుక్కలు—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహముగారు; శాకుంతలము, దానియంత రాధము—హరి వేంకటేశ్వరులుగారు; పెల్లి స్కెలాంకు—గుళ్లపల్లి నారాయణమూర్తిగారు; మృతసంజీవి—భోగరాజు హనుమంతరావు గారు; క్రీకళ—నందూరి వేంకటసుబ్బారావుగారు; సత్యనారాయణ, యమ్మె—సిడమర్తి సత్యనారాయణమూర్తిగారు; కవి—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు; జైనుల మతకథలు—పంచాగ్నుల ఆదినారాయణశాస్త్రిగారు; పూపు-తుమ్మెద—రావూరి చిట్టివేంకట సుబ్రహ్మణ్యముగారు; ఆత్మసమర్పణం—భాస్కర్ల గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు;

నటరాజమూర్తి—వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావుగారు; ఆంధ్ర సామ్రాజ్యము—ఆంధ్ర శేషగిరిరావుగారు; మృగయుగ విలాసము—బల్లారి కృష్ణప్పగారు; సదాశివరాయల కొల్లిపాతశాసనము—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; శుష్కనది—టలేటి వేంకటరామశాస్త్రి గారు; ఆంధ్రనాటకముల విజృంభణము—దర్భా యశ్వేష్వరసోమ యాజులుగారు; పూర్వవాసనలు - వర్ధువర్ధకవి—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహముగారు; యోచనాన్వేష—(ఒకరు); అభీప్రము—శంకరనారాయణలు; అర్థశాస్త్రము—గండికోట సత్యనారాయణమూర్తిగారు; చుంబనము—జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రిగారు; వేంకటేశ్వరవచనాలు; ఆంధ్రగ్రంథముల పట్టిక; ప్రేమగీతిక—మంగిపూడి శ్రీరామచంద్ర శాస్త్రిగారు; సాభిప్రాయవిశేషములు; ఆత్మప్రబోధము—దుర్దుమహాంతి నీతారామశర్మగారు; హృదయనిర్వేదము—పి. అన్నాశీశర్మగారు.

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు:—రాటపుసందేశము; శరదృతువు.

సాధారణ చిత్రములు:—బౌద్ధధర్మచిత్రము; శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారు, బి. ఏ.,

శ్రీరావు లక్ష్మీదేవమ్మగారు, బి.ఏ., మిసు అన్నాజీ జోషువాగారు, బి.ఏ., (ఆనర్సు);

శ్రీమతి యన్. కే. మీనాక్షిసుందరమ్మగారు; ఇతర చిత్రములును.

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూల్సు 'ఏ' ప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రిజిస్టరు పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సామ్మ మణియార్డరు పంపిన యీ ఖర్చులు తగ్గును. ఏ. పీ. లు పంపినచో సామ్మ ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రిక సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టువుచ్చుకొనిన		1 పుటకు రు
డిటా	డిటా	20
డిటా	డిటా	$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 11
డిటా	డిటా	$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 6
డిటా	డిటా	1 పుటకు ,, 25
డిటా	డిటా	$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 13
డిటా	డిటా	$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 7

1 నెలకుమాత్రము		1 పుటకు రు
డిటా	డిటా	30
డిటా	డిటా	$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 8

రీడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయును.

మేనేజరు, "భారతి" తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

పాశ్చాత్య రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనలు భారతదేశమునకు లాభకరములా?

డై హార్టుల దృక్పథము మారవలయును

(జె. ఎ. స్పెండరుగారు)

భారతదేశమునంటి ప్రాచ్యదేశమునకు పాశ్చాత్య రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనలు సరిపోవని బాల్యపు గ్రంథపు గాథ ప్రకటింపబడినది. నేను వారి ఉపన్యాసమును సంపూర్ణముగ చదువలేదు. నేటికిప్పుడు భారతదేశమునందుండిన పాశ్చాత్యులు ప్రాచ్యదేశములపట్ల మాపుమన్న నిరసనభావమున కిది యొక ప్రబలనిదర్శనమని ఒక భారతనాయకుడు నాకు చెప్పెను. నిజముగ పాశ్చాత్య ప్రజాయత్త ప్రతిష్ఠాపనలు ఉత్కృష్టమైనవనియు, బాల్యపు గాథ ప్రకటన భారతీయుల యోగ్యతను అర్హతను సామర్థ్యమును తొలగించుచున్నదని తలపడవలయునని చెప్పితిని. ఈ విమర్శనను గావించిన భారతనాయకుని ఎదిరించి అతనిని ఈ ప్రశ్న లెగిరించి. "నీకే సంపూర్ణాధికారము లివ్వబడిన స్త్రీలకును పురుషులకును, అన్ని వర్ణములవారికిని అన్ని తెగలవారికిని, అన్ని తరగతులవారికిని మీరు వోటు ఇచ్చి అర్హతను కలుగజేయుదురా? భారతదేశమున లెక్కలేని జాతులు తెగలు ఉన్నవి. హిందూసంఘమున కొన్ని జాతులు ఉత్తమజాతులనియు మరికొన్ని జాతులు నీచజాతులనియు సాంప్రదాయమున్నది. జనసంఖ్యలో 6 వ వంతు మంది అస్పృశ్యులుగ పరిగణింపబడుచున్నారు. ఈ విధమున పాశ్చాత్యదేశములకు అన్ని విధముల భిన్నమగు సాంప్రదాయములతో కూడిన భారతదేశమున పాశ్చాత్య రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనలు వృద్ధిచెందునని మీరైనను నమ్మకమున్నదా?"

నే నీ విధమున వాదించగ ఆ భారతనాయకుడు నిరుత్సాహుడయ్యెను. భారతదేశమున పాశ్చాత్య ప్రతిష్ఠాపనలను సాపేక్ష యత్నించుట అశక్తివిశాళకరము. భారతీయులకు ఇంగ్లీషువారు ఒక హద్దువరకు తోడ్పడవచ్చును. అటుపిమ్మట భారతీయులే తమజాతికిని పూర్వచరిత్రకును అనుగుణముగ మార్గముల ననుసరించుచు స్వతంత్రముగ వృద్ధిగాంచవలెను. అంగ్లేయులు భారతదేశమునందలి సామాన్యజనులతో కలసి మెలసి వారిభావములను గుర్తెరుగజాలరు. ఏలయునన భావ వేరు, మతము వేరు, సాంప్రదాయములు వేరు, మనోవైఖరులుకూడ భిన్నములు. అంగ్లేయులేమైనను జోక్యము కలుగజేసికొనిన దురభిప్రాయములకును, అపహేళకులకును అవకాశ మేర్పడును. భారతదేశము అభివృద్ధిచెందవలయుననిన పాశ్చాత్యప్రజాయత్త ప్రతిష్ఠాపనలను భారతదేశమున స్థాపించుట ఉత్కృష్టమార్గమని తలచు అంగ్లేయులు భారతీయులు పిచ్చిభ్రమయందు మునిగియున్నారు. భారతదేశమునకు సంపదలము అధికముగ కనుపడుచున్నది. కాని ఈపంచల స్వరూపము నిర్ణయించుట కష్టపరితరము కాదు. పాశ్చాత్యరాజకీయవిషయములందనుభవముగలవారికి భారతదేశపరిస్థితులు విభ్రమము కలుగజేయుచున్నవి. పాశ్చాత్యసాంప్రదాయముల ననుసరించి చక్కగ వృద్ధిగాంచవలసిన సమయములందు భారతదేశమున గొప్ప అందోళనములు చుట్టగ చల్లారిపోవుచున్నవి. బ్రిటిషురాజకీయవేత్తలకు దురదృష్టములగు కారణముల ననుసరించి తలవనితలంపుగ, అకాలములందు తీవ్రమగు ప్రజోద్రేకము ప్రకటితమగుచుండును. 12 నెలలనుండి భారతదేశమున హిందూమహమ్మదీయవిభేదములు సంఘర్షణము అధికముగనున్నవి. ఇందులకు కారణమేమో చెప్పజాలరు. పదిమంది నీరవియమై ఆడిగితిని. పదిమంది పది వేరువేరుకారణములను తెలిపిరి. భారతదేశమున మతము ప్రధానము, రాజకీయములు అప్రధానమైయున్నవి. మతోద్రేకము రాజకీయ కార్యక్రమములను భగ్గు మునగ్గుచు భారతరాజకీయ నాయకులకు తీరని ఆవేదన కలుగజేయుచున్నది.

వోటరుల సంఖ్య హెచ్చింపవలెను

భారతదేశమున రాజకీయనాయకులవల్ల ప్రభాభిప్రాయ మేర్పడుటలేదు. 1920-23 సంవత్సరములందు గాంధీ సాటిలేని విధమున ఆధిపత్యమును వహించి రాజకీయరంగమున మహానాయకులుగ నుండిరి. ఇట్లు నాయకత్వము అధిష్ఠితమునకు ఆకర్షణకీ ఇటీవల ఇంతవరకు ఎవ్వరును ప్రకటించియుండలేదు. కాని గాంధీకి అట్టి అఖండమగుపలుకుబడి ఏర్పడుటకు కారణమేమో గుర్తెరుగవలయును. యువకులవల్ల గొప్పసంచలన మేర్పడెను. భారతీయులందు అమిత సుగు ఉత్సాహమును ప్రకటించిరి. యువకులు ముగియునాయమున గాంధీ నాయకత్వమును వహించి ఈ ప్రజాప్రబోధమును రాజకీయములకు తీర్చిదిద్దెను. గాంధీపరివ్రతీకీర్తిమ ప్రబలమ మరొక ఆకర్షణ. భారతదేశమున 6 కోట్లమంది పురుషులున్నారు. 50 లక్షల మందికి మాత్రమే వోటు ఇచ్చు అధికార మున్నది. రాజకీయ నాయకులు ఈవోటరులను ఆకర్షించ ప్రయత్నించెదరు. గాంధీ వంటి సన్మానులు ఈ ఆకర్షణలందరిని వారి కుటుంబములకు ఆకర్షింపగలరు.

DO YOU KNOW

Do you know వంటచేయుట కుపయోగించబడునట్టి నూనె ఎంతఉన్నముగా నుండిన వంటచేయబడిన వస్తువుల రుచి అంత ఎక్కువగా నుండునని మీకు తెలియునా?

ఇందుచేతనే మీరు **(Cocogem)** కోకొజెము తోనే వంటచేయవలెను. నెయ్యి, మరి యితరజంతువుల క్రొవ్వకంటెను 100 డిగ్రీలఉష్ణము ఇందులో ఎక్కువగాగలదు.

Do you know వంటకుపయోగించబడు నూనె పొగకమ్మునదిగా యుండిన అది వస్తువులను విడదీసి అజీర్ణమును గలిగించునని మీకు తెలియునా?

మామూలువంటకు తగినవేడి తగిలినప్పుడుకూడ ఇది పొగకమ్ము. ఇందుచేతనే **(Cocogem)** కోకొజెమునే ఉపయోగించవలెను.

Do you know ఆహారమును వేయించునప్పుడు పైన తక్షణమే పొక్కుకట్టుటకు తగిన ఉష్ణము వంటకుపయోగించు నూనెయందుండవలెనని మీకు తెలియునా? తేలిచో నూనె ఆహారములోన ప్రవేశించి, బరువగుటయే గాక, నూనె వాసనయే అధికముగా నుండును.

ఇందుచేతనే కోకొజెమునునే **(Cocogem)** ఉపయోగించవలెను. వంటకుపయోగించబడునట్టి వదార్థము వండబడు వస్తువుపైన బంగారు గోధుమవర్ణము గలిగినట్టియు, రుచికరమైన పొక్కుచుకరకరలాడునట్లు గలిగించును ఇది ఆహారములోన ప్రవేశించదు.

Do you know కోకొజెము **(Cocogem)** మిక్కిలి రుచికరమైనట్టియు, జీర్ణ శక్తిగల ఆహారము. మంచి పుష్టినిగూడ గలిగించు నని మీకు తెలియునా?

నేడే కోకొజెముతో **(COCOGEN)** వంటచేయుటకు ప్రారంభింపుడు.

నియోజకవర్గములందలి వోటరులసంఖ్య అత్యల్పముగ నున్నదని నాఅభిప్రాయము. ఇంకను అధికసంఖ్యకులకు వోటు ఇచ్చు అధికారము కలుగజేసిన వోటరులకు భయపెట్టుటకుగాని లంచముచ్చుటకుగాని అవకాశముండదు. అభ్యర్థులు కేవలము రాజకీయపనులలో కాలము గడపక ప్రజలకు లాభకరమగు విషయములందు శ్రద్ధ వహింపవలసిన అవసరము ఏర్పడును. భారతదేశమున వోటులేనివారు చదువురానివారు అధికముగనున్నవారిలో అనేకులు చక్కని తెలివి లేకుండు దూరదృష్టి విచక్షణ భావము కలవారని గుర్తెరుగవలయును. ఇట్టివారికి వోటుఇచ్చు అధికారము కలుగజేయుట అవసరము. కాని విశోపాఖండన నందు అమలునందున్న విధానములను భారతదేశమున ప్రవేశపెట్టి అధికసంఖ్యకులకు వోటు ఇచ్చు అధికారము కలుగజేయుటకు సరియైనపద్ధతికాదు. భారతదేశపు సాంప్రదాయములకు అనుగుణముగ విధానమును నిర్ణయింపవలయును.

డై హార్టులవైఖరి మారవలెను

డై హార్టులు ఈక్రిందివిధమున ఆక్షేపింపవచ్చును. "మనము యజమానులుగ నుండుటకు బదులుగ నేవములుగ నుండవలయుననియు మన ఉద్యోగులు నైసికులుగూడ నేవములుగ మారవలయుననియు కోరుట విపరీతము గ నున్నది. ఆవును మనము పోషించి పట్టుకొనుట భారతీయులు పాలుపిండిత్రాగుట న్యాయమా? అంగ్లేయుల నావికాదళము అంగ్లేయులనైసికదళము భారతదేశమున సంచరించుచున్నవి. మనము భారతదేశమును సంచరించుచు భారతదేశమున తమ ఇష్టమువచ్చిన విధమున పరిపాలించుకొను అధికారమును భారతీయుల కిచ్చివేయవలయునా?" అని డై హార్టులు ప్రశ్నించవచ్చును. దొమినియనులు స్వపరిపాలనాధికారము కోరినప్పుడు మనపూర్వము కొంచెము ఈవిధముననే ప్రశ్నించిరి.

బ్రిటిషువారు యూరోపియనులవల్ల ఒకవిధానమును భారతీయులపట్ల వేరొకవిధానమును అవలంబించుట ఉచితమా యని నేను ప్రశ్నించుచున్నాను. భారతీయులకు స్వపరిపాలనావిషయములందు అనుభవము కలుగజేసి వారికి స్వపరిపాలన మొనగుటయే బ్రిటిషువారి ఉద్దేశమని కడచి 70 సంవత్సరములనుండి మననాయకులు ప్రకటించుచున్నారు. మనకు ఇబ్బందులు వచ్చినప్పుడు భారతీయుల సహాయముసొందుమనూడ మన మిట్టి ప్రకటనలే గావించియుంటిమి. ఇప్పుడు మాట తప్పుట ధర్మముకాదు. మనస్థానములను కొనసాగించమనము పూనుకొనవలయును. లేకున్న భారతదేశమున అణారి అధికమగును. ప్రజలు సాత్త్విక నిరోధము అవలంబించి పరిపాలకులకు లెక్కలేని ఇబ్బందులను కలుగజేయుదురు. భారతదేశ పరిపాలనాభారము బుస్సుసానును. భారతదేశపరిపాలనాభార్య మనకెండులకని అంగ్లేయులే తలపగలరు.

ప్రాచ్యదేశము ప్రబలమై ఎట్టిమార్పు లేక పాశ్చాత్యుల ఆధిపత్యమును ఎల్లకాలము సహించుచుండిన ఈ సమస్య తేర్పడవు. కాని ప్రాచ్యదేశపరిస్థితులు మారినవి గుర్తెరుగట అవసరము. తమగుణముగ ప్రవర్తించుట విశేషము. ప్రాచ్యదేశము

రాజకీయసమస్యలను పరిష్కరించుటకు పాశ్చాత్య రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనలను ఆశేషములందు ప్రవేశపెట్టుట సరియైనపద్ధతికాదు. కాని పాశ్చాత్యసమస్యలను మారవలయును. పాశ్చాత్యదేశములవారు బాలరనియు, అల్లరికేసిన బాలరను అందువిధమున అణచవలయునను ప్రారంభకాలపు సిద్ధాంతములను మరదిపోవలయును. భారతీయులు ఇప్పుడు తమసత్త్వములనుగోరుచున్నారు. అనుభవము లేకున్నను నష్టమువచ్చినను సరే మాదేశమును మేము పరిపాలించుకొనెద మని చెప్పుచున్నారు. అధికారుల నిరసనభావమును భారతీయులెంతమాత్రము సహించుట లేదు. కాని తాము బ్రిటిషువారి సంబంధము విడనాడిన కష్టమగుననిగుర్తెరుగుచున్నారు. అంగ్లేయులతో కలసి యుండిస్వాతంత్ర్యమునుభవించుటెట్లాయనితలపోయుచున్నారు. పిట్టన్నిటికిని సమన్వయ మేర్పడవలయును. తాము సుఖింపవలయుననియు తమతోపాటు ఇతరులు కూడ సుఖింపవలయుననియు కోరుట బ్రిటిషు జాతి ప్రధానలక్షణము. ఈ విధానమే భారతదేశ సమస్యలను పరిష్కరింప అనుసరింపట ప్రయత్నము. (మాంచెప్పరు గార్దియను).

వీహారు రాష్ట్రీయ హిందూసభ

వర్కింగుకమిటీవారు బెంగాలుప్రభుత్వవిధానముపై అసమ్మతిని చెలుపుట

పట్నా, జూలై 6:—వీహారు రాష్ట్రీయ హిందూసభ వారు మొన్నటిసమావేశమున ఎన్నికల విషయమునటుంచి మనీషులముందు నాద్యమునుగూర్చి మాత్రప్రకటనలో తెలియజేయబడిన బెంగాలుప్రభుత్వవిధానమును గట్టిగా ఖండించి అసమ్మతిని చెలుపును అట్టివిధాన మెన్నడును కని విని యెరుంగనిదనియు అనాదిగా హిందువులనుభవించుచున్న సౌరత్వసత్యానుగుల కిది భంగముకలిగించుచున్నదనియు ఇందువలన హిందూమహమ్మదీయులకు గల వైషమ్యము సమసిపోజాలదనియు, ధిష్ణిమహాసభ వారి తీర్మానముననుసరించి దానిని తొలగింపవలెననియును, అటువంటి అనవసరజోక్యమును హిందూవులు సహించజాలరనియు మీదుమిక్కిలిఅవసరమైనట్లయిన ఎంతత్యాగమైన నొనర్చుటకు హిందువులు సిద్ధులుగానున్నారనియును తీర్మానములు గావించిరి. (అ.ప్రె.)

కలకత్తాలో గొప్పవర్షము

కలకత్తా, జూలై 6:—కలకత్తాలో నేడు ఉదయం 10 గంటలు మొదలుకొని మధ్యాహ్నము 1 గంటవరకు ఒక్కతే తీరున వర్షముకురి గిను. పల్లపుప్రదేశము లన్నియు నీటితో నిండెను. రోడ్లమీద మోకాటిలోతు నీట నిలిచెను. ట్రాములు ట్యాక్సీ కారులు ఎచ్చటివచ్చట నిలిచిపోయెను. క్రిక్కిరిసియున్న ను బస్సులే చాలభర మనయోగవడెను. (అ.ప్రె.)

(145)

మనీదులముందు వాద్యములు

ప్రభుత్వవైఖరి

మార్కెట్ నెలకొనని వారు రాజప్రతినిధి కార్యదర్శికి జాబునంపుట

కలకత్తా, జూలై 5:—కలకత్తాలో నూతనముగా సంభవించిన మతకలహములవలన యేర్పడవలసిన పరిస్థితులనుగూర్చి వైస్రాయలయొక్క ఆంతరంగిక కార్యదర్శికి కలకత్తా మార్కెట్ నెలకొనని వారు రాజప్రతినిధి కార్యదర్శికి జాబునంపుట

కలకత్తా, జూలై 5:—కలకత్తాలో నూతనముగా సంభవించిన మతకలహములవలన యేర్పడవలసిన పరిస్థితులనుగూర్చి వైస్రాయలయొక్క ఆంతరంగిక కార్యదర్శికి కలకత్తా మార్కెట్ నెలకొనని వారు రాజప్రతినిధి కార్యదర్శికి జాబునంపుట

రావల్పిండి అల్లరులు

నజాతీయులయెడ లాహోరు మహమ్మదీయుల

సానుభూతి

లాహోరు, జూలై 5:—బర్మాతా మహమ్మదీయులందరిమున నూతనమైన మహమ్మదీయులసభలో రావల్పిండి అల్లరులలో బాధనొందిన మహమ్మదీయులయెడ సానుభూతి తీర్మాన మొకటి గావింపబడెను. సిక్కులు కృపాశ్రయమున దరించునట్లుగ నేమహమ్మదీయులకు గూడ కత్తులనుంచుకొను అధికార మియవలసినదని ప్రభుత్వమువారి నడుగుమమరియొక తీర్మానము గావింపబడెను. బాధనొందిన మహమ్మదీయుల తరపున పని చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నామని కొందరు మహమ్మదీయ లాయరులు చెప్పిరి. (అ. పే.)

మద్రాసు అందు సదరకమరటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

మొదటి, రెండవ తరగతి కన్ సెక్షన్ రిటరన్ టిక్కెట్లు బెంగళూరు పందెముల సమయమున యవ్వబడును. బెంగళూరునందు జరుగబోవు పందెములకు పోదలచిన ప్రయాణీకులకు 6-7-26 తేది నుండి 16-7-26 వరకు ఈదిన తెలుపబడిన ప్రకారము మద్రాసు నుండి బెంగళూరుకు, బెంగళూరు నుండి మద్రాసుకు మొదటి, రెండవ తరగతి టిక్కెట్లు యవ్వబడును. ఇందులో మొదటి, కడపటి దినములు కూడ చేర్చబడినవి. బెంగళూరు నుండి తిరిగి వచ్చు టిక్కెట్లు 18-7-1926 తేది రాత్రి బయలుదేరు బండ్ల వరకు ఉపయోగించవచ్చును. మొదటి తరగతి టిక్కెట్లు 1 కి ధర రూ 37-0 0 రెండవ తరగతి టిక్కెట్లు 1 కి ధర రూ 18-12-0 ఏదినము టిక్కెట్టు కొనబడునో అదినమే తిప్పక మద్రాసు నుండి ప్రయాణము చేయవలెను. ఎట్టి సందర్భములో నైనను ఈ టిక్కెట్లు డబ్బు వాప నీయబడదు, లేక వ్యత్యాసముగల చార్జి చెల్లించినను గడవు కాలము హెచ్చించబడదని యందు మూలముగా అందరికిని తెలియ జేయడమైనది.

మనోలు ఒడంబడిక

బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ధ్రువపరచుట

అంగోరా, జూలై 5:—బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మనోలు ఒడంబడికను ధ్రువపరచితిమని తురుష్క ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసిరి.

తర్కి ఇరాకు ప్రభుత్వమువారుగూడ ధ్రువపరచెదరట.

మరణవార్త-నర్ ఆడోల్ఫ్ బుట్

లండన్, జూలై 5:—నర్ ఆడోల్ఫ్ బుట్ గారు చనిపోయిరి.

శుభవార్తాకంపము

హ్యూస్, జూలై 5:—శుభవార్తాకంపముచే 87 గురు చనిపోయిరి. 40 మంది క్షతగాత్రులైరి.

ఒకయూరపియను చనిపోయెను. నష్టము అపారముగ నున్నదట.

బట్టల వర్తకులను లూటీ చేయుట

పోలీసులు తుపాకుల ప్రేల్చి

పాట్నా, జూలై 5:—మహమ్మదీయులు చాలమందినచ్చి బట్టల వర్తకులను దోచిరి. ఆపవలెనని ఇరువురు పోలీసులురాగా వారు దెబ్బలు దినవలసిన యవస్థుచేసి ఆపహతుపాకుల ప్రేల్చి కొందరు గాయపరచిరి. చాల కేసులు పోలీసువారికి తెలుపబడుటలేదు. (అ. పే.)

పర్వ పాతము

కలకత్తా, జూలై 5:—మూడువారములనుండి ఎండ ఎక్కువగానుండి నేడు కుంభవృష్టిగ వర్షము గురిసినది. పిఠులలో టాకాటిలోతుగ నీరున్నది. ట్రాము లాగిపోయినవి. ఆకాశము మేఘావృతమై యున్నది. (అ. పే.)

బొంబాయిలో కుంభవృష్టి

బొంబాయి, జూలై 5:—బొంబాయిలో రెండు రోజులనుండి కుంభవృష్టిగ వర్షము కురిసినది. రాకపోకలకును టెలిఫోనులకును చాల భంగము కలిగినది. (అ. పే.)

కరాచీ, జూలై 5:—ఆలన్ కోథంగారు పేటియద యమున బాగాదునుండి బయలుదేరిరి. రేపు ప్రాద్దుగ్రంథులలోపల కరాచీ చేరవచ్చును. (అ. పే.)

వైద్యరత్న. పండిత
డి. గోపాలాచార్యులు
ఏ. వి. యస్. అండ్.
ఏ. యం. బి. గారి

వృష్యయోగ
నీతి పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచును.
వృష్యయోగ మూత్రముతో
గాని, స్వప్నమునందుగాని, వీర్యము పోవుచున్న తక్షణమే నిలుపును. వృష్యయోగ నపుంసకత్వము బోగొట్టి సంపాదనమును ఆపభవించు కట్టు చేయును. వెల బుడ్డి 1 కి రూ. 5-0-0.
ఆయుర్వేదాశ్రమము
151 గోండ్లపాడు, నాయుని పేరి,
(బాంచి. 188) బాడ్యే మద్రాసు

పరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకెవ్వరును ఎరుగని అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందనేక పరలోక వింతలువిన్నోదములు చిత్రచిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింపబడినది, మరణాంతరహంసము లనేకములిదివరకెవరికిని తెలియనని యిందుప్రచురింపబడినవి. ప్రతివారము మామాటను నమ్మించి విశ్రవలెను. పోస్ట్ జీ కాక ప్రతివెల రూ 1-0-0

ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం

గర్భాంతరపురుషుని పోష్ట-విశాఖపట్నం జిల్లా.

నల్లగొండ సభలను నైజాము

నిషేధించుట

బొంబాయి ఆంగ్ల పత్రిక యనమ్మతినభ

బొంబాయి (కాల్కత్తా) జూలై 5:—నల్లగొండజిల్లాలో ఎట్టి రాజకీయసంబంధమునులేని తెలుగు సభలను నైజాము ప్రభుత్వమువారు నిషేధించినందుకు అసమ్మతిని తెలుపుటకై సాండుహట్టు రోడ్డుమీదనున్న భారత సేవాసంఘ మందిరమున బొంబాయి ఆంగ్లసభవారి యాజమాన్యమున బొంబాయిలోని తెలుగువారందరు నొకబహిరంగసభ జేసిరి. జి.యస్. వరసింహంగార్యక్షత వహించిరి. యస్. కామ్రే, కె. వెంకటరత్నంగార్లును తదితరులు పలువురును నైజాము ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఖండించుచు ఉపన్యాసము లిచ్చిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

అనంతవూరు జిల్లా

గుంటకలు ఓటరులసభ

టి. శివశంకరంగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—జూలై 24 వ తేదీన ఓటరుల సభ జేయుటకు అనంతవూరు జిల్లాలో ముఖ్యులు నిశ్చయించిరి. జిల్లాలో అభ్యర్థులకు ముఖ్యులగు ఓటరులకు అందరికి ఆహ్వానము లిపిరి. అన్ని పక్షముల వాయకులనచ్చి యీసభలో తమ అభిప్రాయముల దెల్పి ఓటరులకు ప్రబోధము గావింపవచ్చును. గుంటకలులో నున్న రా. సా. ఎం. హంపయ్యగారు జిల్లాబోర్డు సభ్యులు, వర్తకులు ఆహ్వానింపబడిన అతిథులందరికి సత్కరింప నంగీకరించిరి. ఎవరెప్పుడు వచ్చునది వారికి ముందుగా వ్రాయ ప్రార్థితులు.

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
వెలకులభము! (పోష్టఖర్చులుప్రత్యేకము) సుఖానుభవము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగడి ప్రత్యేకకాల ఈమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగములందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, నేత్రులు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేసినవి. అనుభవముగల ఔషధముగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోష్ట నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణా జిల్లా

చేంబరేను
శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి 133
ఇది చాల ముఖ్యము ఆహారము జీర్ణము కాకపోవుటవలనను, దురు నీరును త్రాగుటచేతను లేక గాలి, శీతోష్ణ నితీతటాలు మని మారుటవలన నితీతటాలు మని మారుటవలనను ప్రవృత్తములవచ్చును. ప్రతియొకరైనను, ప్రతిప్రయాణీకుని సంచించును, సెలవులకు బయటి ప్రాంతానికిపోవువారి ప్రతిపై యందును తప్పక చేంబరేను శూలనొప్పి, అతిసార నివారిణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తుగా గలగు వ్యాధులకు వాడతగిదివ్యవధము. ప్రతిచోటను విక్రయమునకుదొరకును.

CHAMBERLAIN'S
COLIC, CHOLERA AND
DIARRHŌEA
REMEDY.
CURES
PAIN IN THE STOMACH,
Colic, Cholera Morbus,
CRAMP COLIC,
BILIOUS COLIC,
PAINTERS' COLIC,
SUMMER COMPLAINT,
CHOLERA,
DYSENTERY, DIARRHŌEA,
BLOODY FLUX,
CHRONIC DIARRHŌEA, CHOLERA
INFANTUM, AND BOWEL
COMPLAINT
IN ALL ITS FORMS.
PREPARED ONLY BY
Chamberlain Medicine Co.,
Manufacturing Pharmacists,
DES MOINES, IOWA, U.S.A.
SMALL SIZE.

మచిలీపట్నం

(ఒకవిలేజింగు)

మొదటిసారి మిటింగు

జూలై 31:—మచిలీపట్నం సభ, నేలం జగన్నాథ రావునాయుడుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగెను.

కొద్దిగా సంవత్సరము దాటినతరువాత మొదటిసారి కమిటీలో సభ్యులయిన ప్రకాశి రంగయ్యగారు, అడపా నుబ్బారావునాయుడుగారు మొదలైన తదితరులు తయారు చేసినవివేదికను కొన్నింటి ఆమోదమును బడయుటకై సమర్పించు కొనిరి.

ఉల్లింగపాలెంలో ప్రస్తుతం వున్న వీధులను వెడల్పుచేయుట ఒకటి. హైదరాబాదులో ఉన్నవివేదికను గొడుగుపేట కంపెనీదగ్గరనుండి సందునంచి బాబూ వి. కె. రావుగారి ఇంటికి పోయేసందును వెడల్పుచేయుట రెండవది. ఈసల వీధులను కొన్నింటి వీధులనుగూడ నొప్పొనిరి. కమిటీవారు చాలా కష్టపడి ఎండ్ వాన అనక తిరిగి ఈ ప్రజాజల్య చేసి నందుకుగాను వారికి ఆనకవందనములు. తరువాత డెలిగేషన్ నూటుకోటిను గవర్న మెంటువారి ఆదరుగురించి తీర్మానము చేర్చబడినది. జిల్లా కౌన్సిలర్ గవర్న మెంటువారు వ్రాసిన ఆదరును వున్నదివున్నదిగా రికార్డు చేయవలసినదిగా ఒక తీర్మానము నువహించిరి. గవర్న మెంటువారి ఆదరులలో చెరుమనగారు చేసిన డెలిగేషన్ అశాస్త్రీయమనితప్ప, వేరొకటి ఏమీ లేదు.

దినసహి హనుమంతరావుగారు కేవలము రికార్డు చేసినంతమాత్రము చాలదనియు దానితోపాటు చెరుమనగారివివేదిక డెలిగేషన్ అశాస్త్రీయమగును రూల్సుకు భిన్నముగను చేసినందుకాగాను ఏదోవిధమైన చర్యతీసుకొంటే బాగుంటుందనియు చెప్పిరి. ఈ డెలిగేషన్ వుండే చాలా స్వల్పమైనసంగతి యని తనకును తెలుసును. ఇవాళ స్వల్పమైన తప్పు చేపు పెద్దద నవచ్చును. రేపు ప్రాచ్యుడబ్బు అశాస్త్రీయముగ భర్త్యుపెట్టె దరనుకొండి. అప్పుడుమాడ కేవలము గవర్న మెంటు ఆదరు రికార్డుచేసి ప్రాధుకుంటారా లేక వారివివేదిక తనచర్య తీసుకొంటారా అని ప్రశ్నించిరి.

చెరుమనగారు ఆడిటర్ గారు వచ్చి లెక్కలు తనిఖీచేసి సప్లమ ఆ డెలిగేషన్ కాలములో భర్త్యుపెట్టబడినసామ్య అశాస్త్రీయమని ఎన్నడు ఆక్షేపణ చేసియుండలేదు. అని చెప్పిరి.

తదుపరి కృత్తివెంటి లక్ష్మీనారాయణగారు, తాను ఈ అశాస్త్రీయమైనసంగతి అసిస్టెంటు ఎగ్జామినర్ ఆఫ్ లోకల్ ఫండు అక్కవుంటువారికి అప్పడే తెలిపిననియు వారు తమకు ఈ డెలిగేషన్ అశాస్త్రీయమని అశాస్త్రీయమని అని విచారించుటకు హక్కులేదనియు, గవర్న మెంటువారు అశాస్త్రీయమని వ్రాసినప్పుడు తాము వెంటనే తనచర్య దీనికొనెదమని తిరిగి జవాబువ్రాసినది లక్ష్మీనారాయణగారు తెలిపిరి. పంతులు గారు, గవర్న మెంటువారు అశాస్త్రీయమని వ్రాసిరి కాబట్టి ఈసంగతిఅంతా అసిస్టెంటు ఎగ్జామినర్ ఆఫ్. యల్. యల్. అక్కవుంటుగారికిపంపించెదమని వారు ప్రకారం మనము చేయవచ్చుననిమాడ చెప్పిరి. వీటికుపెట్టగా, అధికసంఖ్యాకులు చేతులెత్తుటచే రికార్డు చేయవలసినదిగా తీర్మానించబడెను. డెలిగేషన్ నూటుకోటినువిషయమై ముందుగా వీరభద్రయ్యగారు నోటీసు ఫీలం జగన్నాథరావునాయుడు కె. వి. రమాయ్యనాయుడుగార్లకే ఇవ్వబడినది. కాబట్టి వారిద్దరే బాధ్యులు. కొన్నింటి ఎట్టిసంబంధములేదని చెప్పిరి. చెరుమనగారు ఇదివరలో వచ్చిననోటీసులు తనవేరుననే వచ్చినవనియు అప్పుడుమాడ కొన్నింటి బాధ్యత వహించవలెనుగాని కేవలము వ్యక్తులకు సంబంధము లేదనినీ కొన్నింటి వారు అభిప్రాయమిచ్చిరి నడిచిరి. ఈలోపుగా అడపా నుబ్బారావునాయుడుగారు, వ్యాజ్యము చేసుకొననవచ్చునని ఒకతీర్మానమునుపెట్టిరి. వీటికుపెట్టగా వ్యాజ్యముచేసుకొమ్మని తీర్మానము కావించబడెను.

క్షీరబలాత్మకము 2126

ఇది మలబారుదేశమున ప్రఖ్యాతిని పొందినది శ్రీ మత్తూరి రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు, వాతకోగములకు వ్రాసినాధము. నరములకు బలమును గలిగించి. శరీరదృఢమును పెంపొందించును. తయ్యబడిన శరీరము గలవారితకు, చక్కలకైని గోల్పోయినవారితకు చాలామంచిది. వారిలోగు లనేకమంది దీనినుంచి విముక్తులై నారు. పంజా-రాధిక్యమున మాడు విధములుగా తయారయినది. ఏది కావలసినవారు దానిని తెప్పించుకొనవచ్చును. వాడు విధము మందుతో నుండును సార్లు ఆవర్తితము 4 అవున్సులు 2-0-0 21 " " " 4-0-0 101 " " " 1 అవున్సు రు 3/- 4 అవున్సులు రు 12-0-0 ఆర్రరనాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సాధారణసభ

ది 11-7-26-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు సంఘకార్యాలయమందు తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సాధారణ సమావేశము జరుగును.

చర్చవిషయములు

1. ఈసంఘజనరల్ శక్రట రీఅయిన డిట్టకవి వీరరాఘవయ్యగారి రాజీనామా.
  2. తూర్పు పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహక సభ్యులసమ్మేళన సమావేశ తీర్మానములు, పరిస్థితులమందు జరుగవలసిన కార్యక్రమము.
  3. కార్యదర్శులు పెట్టబోయే ఇతరతీర్మానములు.
- మ.రా. 1- సభ్యులెవరైనా ఈమిటింగుకు పంపదలచిన తీర్మానములను ఈసల 9-వ తేదీలోగా కార్యస్థానమునకు పంపవలెను.

* * *

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము

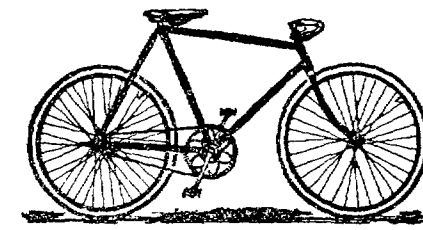
ది 11-7-26-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 8 1/2 గంటలకు కార్యనిర్వాహకవర్గపుసభ కార్యస్థానముందు జరుగును.

విషయములు

1. గతసంవత్సరపు లెక్కలగురించి
  2. జాయింటుసమ్మేళన తీర్మానములు చర్చించి సాధారణసభకు అభిప్రాయము తెలియజేయుట.
- వెనుమర్చి లక్ష్మీవతిశాస్త్రి, (కార్యదర్శి)

మొరయునట్లేదంతయు బంగారంబుగాదు! తెల్లనిదంతయు క్షీరంబుగాదు అనునది మీకుబాగుగా తెలియును.

పైకళ్లు తీయుటకు ముందు, బాగుగా గమనించితీయుడు

- నియుహార్ష రోడ్స్ రు 125
- నియుహార్ష ఆర్మిమాడలు రు 135
- మినోరు స్టాండర్డు రు 85
- మినోరు స్పెషలు (B. S. A.)

భాగములు గలిగి యుండునది రు 100 రాయల్ నెం. 5 డజలవ్ కేబ్రిడ్జి టైరుతోర్పు 58 రాయల్ నెం. 5 డజలవ్ కార్డు టైరుతోర్పు 69 ఇప్పుడే, పైకిళ్లునైనను, దానిసామానునైనను, లేక మోటారుసామానునైనను, కావలసియుండిన, మాకువ్రాసి, తెలిపిన ఆలశ్యముకాకుండ వెంటనే తక్కువధరకు వి. పి. ద్వారా పంపించెదము. పైకిళ్లు ఆర్డర్ చేయునపుడు రు 15 అడ్వాంసుగా పంపించవలెను.

ఆర్. పటేల్ అందు కంపెనీ, మదరాసు. 18 అందు 20 జనరల్ పీచర్సుకోడ్డునువుంటురోడ్డు, మద్రాసు.

R. PATEL & Co., MADRAS. Sole Agents for Wolseley Cars, Westinghouse Batteries etc., Mount Road, Madras.

స్టీలు గర్డరులు

యినుప మూలపట్టాలు, టీ. చట్టాలు, గుండుకంబులు, చదరకంబులు, యినుపపాటాలు, కీలపీపాయలు, కలాయి వంకర తగుళ్లు, కలాయి కేలి ముళ్లకంబులు, యక్సానాల్వేండ్డు మెటలు, సిమెంటు, కలాయిగొట్టాలు, యినుపగొట్టాలు, రైను మిల్లుసామానులు వగైరా. మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము.

శ్రీకృష్ణ యింజనీయిరింగు కంపెనీ, 325, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరినరకులు (7-7-26)

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు
కాకికాముల్లు 22 X 22 మంగిసూర్య (8) రు 10-0.

కాకికాముల్లు 22 X 22 వేరు రకములు (8) రు 9-8, సరాసరిరకము రు 8-8.

తెలుపుముల్లు 1708 రు 14-6; గ్లాస్ 9000 రు 15-2; ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-14; ఇ. సి. 78 రు 9-12 88-888 రు 12-12; 8978 రు 8-8; 1702 రు 12-9 2908 రు 8-4. జి. ఎ. 88 రు 8-0. జి. ఎ. రు 8-4.

నూలు
40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు) టూక్రీ రు 5-8-0 చలవ రు 6-4-0 పచ్చరంగు రు 9-8-0; పడవ రు 8-14-0; కాళి రు 9-0-0 వవరకు రు 7-14.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 12-0-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 18-0-0 నమలి రు 16-8; "గేట్" రు గొడ్డలి రు 9-15-0; గడ్డిబండి రు 9-14-0 ఎద్దుగడియారము రు 9-10-0; సింహము కటకాడు రు 9-12.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) భూగోళము సీలంచేత రు 20-4-0.

లోహములు
ఇనుము:—తెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒకచారవకు ధర రు 88 రు, 84.

ఇత్తడిరకము:—ఇంగ్లీషు రు 268. జర్మను (డిబ్బోమాక్) రు 254; రాగిరకము రు 260.

టిక్రకము:—(90 నెంబరు 95 వరకు ఉన్న కేవలకట్టి) 9' రు 19-8-0.

కలాయిపెంకురకము:—24' గేజ్ 16" 7' 8" రు 14-10 9' రు 14-10.

సిమెంట్ పీపాకు వల:—
నార్త్ అవుమార్కు రు 11-12, 12-0, నమలి రు చక్కెర (రెడి) రు 84-12-0.

నాయిదాధరలు జూలై 31-10. అగస్టు 30-12-0. వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"మిషిక్" రు 58, రు 88-8. సాదా పాను రు వేరుసెనగనూనె

"గానుగ" రు 140, "ప్రెస్" రు 182. ఆముదము

(గ్రాముధర) రు 95. పదునుచేసినతోలు రతి 1 టిక్

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు)	రు 0 12 0	రు 0 12 18
" (తేలిక)	రు 0 15 3	రు 1 0 9
" బెంగుళూరు (8 మొదలు 9 1/2)	రు 0 12 4	రు 0 12 9
" " (తేలికైనరకము)	రు 1 0 0	రు 1 0 9
" (విజయనగరం 7 1/2 7 3/4)	రు 0 18 0	రు 0 18 4
" (పిలూరు 7, 7 1/2)	రు 0 14 0	రు 0 14 6
గేదతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 8
గేదమాడతోలు	రు 1 0 6	రు 1 1 8
అవుదానతోలు	రు 1 12 6	రు 1 12 0
మేకతోలు	రు 2 18 0	రు 2 14 8
గొట్టతోలు	రు 3 0 0	రు 3 4 0

పదునుచేయని పచ్చితోలు

బెంగుళూరు మేకతోలు	100-కి రు 180 0 0	రు 200 0 0
బెజనాడ మేకతోలు	" రు 175 0 0	రు 190 8 8
బెంగుళూరుగొట్టతోలు	" రు 180 0 0	రు 175 0 8
బెజనాడగొట్టతోలు	" రు 120 0 0	రు 170 0 8
ఆవారముపట్ట బాకున 1-కి	రు 26 0 0	రు 32 8 8
కొన్నంపట్ట	" రు 20 0 0	రు 22 0 0
కరకార్మము	" రు 30 0 0	రు 45 0 8

అవ్వతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.
అవ్వతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, జాంబూ

దిగువ పిలవమునకు వ్రాయుడు.

ఆర్. బాబ్సన్ అండు కో,

పోస్టు బాక్స్ నెం 145, మదరాసు.

జర్రనీ ఇనుప చేతిపెట్టెలు

చాల దట్టముగా రంగువేయబడినది. అన్ని కొలతలలోను, రకములలోను రహస్యపు అరలతోను, అరలు లేకను, మేజాబల్లుకు విసిరుతుకు వీలుగానుండునట్లును, వీలులేనట్లును గలవు. ధర 1 కి రు 22 నుండి రు 40 ల వరకు గలవు. పూర్తివివరములకు ఈ

**R. Bobson & Co., P. B. No 145,
317, Lingi Chetty St., Madras.**

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరనలీను.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 157, దక్షిణమాసివీధి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ఖ్యాతిపొందిన, తల్లిదండ్రుల సహాయంతో కలరు నూలునుతీయుదు.

మా రంగుపని కాలలో చాల అద్భుతముచేయుట కలరు రంగు నూలు దినునూలు.

మేలైన రేషం బట్టలును పూరిబట్టలు దినునూలును నమ్మకముగా వుపయోగముచేసే

మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని సందర్భాలలోను డ్రెస్సు రకములను నూనడగలవు.

శాంపిలును, ధరకును వ్రాయవలయును. 2809

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలోవొకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ. పి. సుందరరావు బెంగాల్ ప్రీస్, పద్మరబహర్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణముచ్చియున్నది వయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బం పించ ప్రార్థన.

2. మ. గజనీకాంతశర్మబరహ, ఆయుర్వేదవైద్య-మలోగోడ్డు జోర్హట్ పి. 2. అస్సామ్ నుండి వ్రాసి నది. తపవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపుదు,

3. మ. పి. వి. కున్నహమేర్ కొచ్చి వీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మా బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాను. అందరికిని వుత్తమమైననూలు నిచ్చియున్నదివును: 12 సీసాలను బంపకొరుతున్నాను.

4. ఎ. శేషయ్య గనూర్ సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఫీసు, అల్లూరు P. O. వెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు వీరు ఇలుల వ్రాసియున్నారు. తమ నూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచిగుణముచ్చునున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుదు.

250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీతో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-13-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594

1

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

“మేక్విసి” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవా రందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

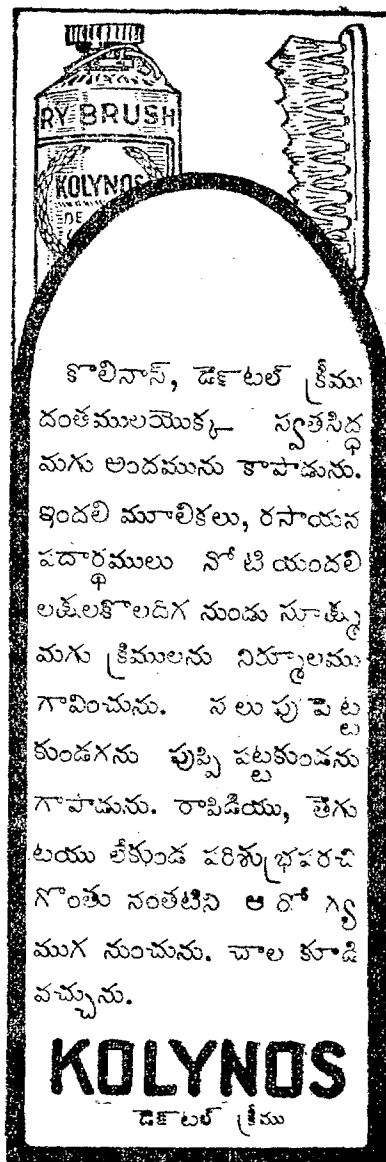
తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

వెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

6, 7, తంబుకెట్టి వీధి

మదరాసు.

కొలినాస్, డెకటల్ క్రీము దంతములయొక్క స్వతస్సిద్ధ మగు అందమును కాపాడును. ఇందలి మూలికలు, రసాయన పదార్థములు నోటియందలి లక్షలకొలదిగ నుండు సూక్ష్మ మగు క్రిములను నిర్మూలము గావించును. నలుపు పెట్ట కుండగను పుష్పి పట్టకుండను గాపాడును. రాపిడియు, తెగు టయు లేకుండ పరిశుభ్రపరచి గొంతు నంతటిని ఆరోగ్య ముగ నుంచును. చాల కూడి వచ్చును.

KOLYNOS
డెకటల్ క్రీము

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతక నకలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలె ను. భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు రు 1.0.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తలముల వ్రాడు బడునక్క. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషశాస్త్రము, తిరువళ్ళై, 2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

గొప్ప విలువు

అనేకులు చారి ప్రాణములను 150 పులులు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, భిక్షువు యము వీటికి సంబంధించిన ఆరోగ్యపద్ధతులను గురించి తెలు పును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకన్విగ్రహపూర్వసి 28, వ్రాడ్వీ, మదరాసు.

ఒకటిమాత్ర!

కామామృతము

1 గంటకే సుఖము

విదేశములలో గూడ పె రొందినది. 20 సంవత్సరములనుండి యున్న శుక్ల నష్టమును నివారించినది. ఎంతో బలహీనమైన శుక్లమైనవ వెలుసే సంసారింపుము సయ్యగలము.

నూత్రములో, నిద్రలో పోవు కీర్త్యమును 5 దినములలోనిలుపును. మధ్యనపుంసకులు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తికొందుగలరు.

పూతగా గూడ పనిచేసెదవును. 20 మాత్రలు సీసా రు 2.0-0. ఆద్రును:—అవ్యతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1876